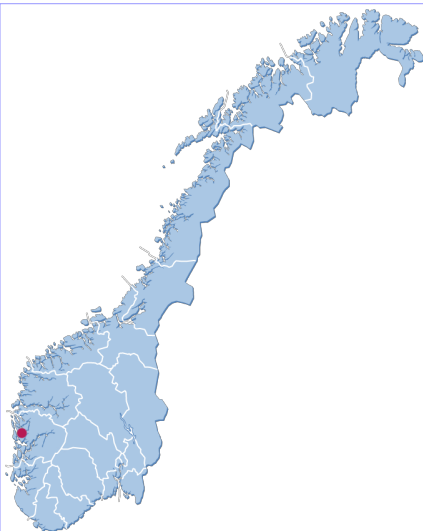
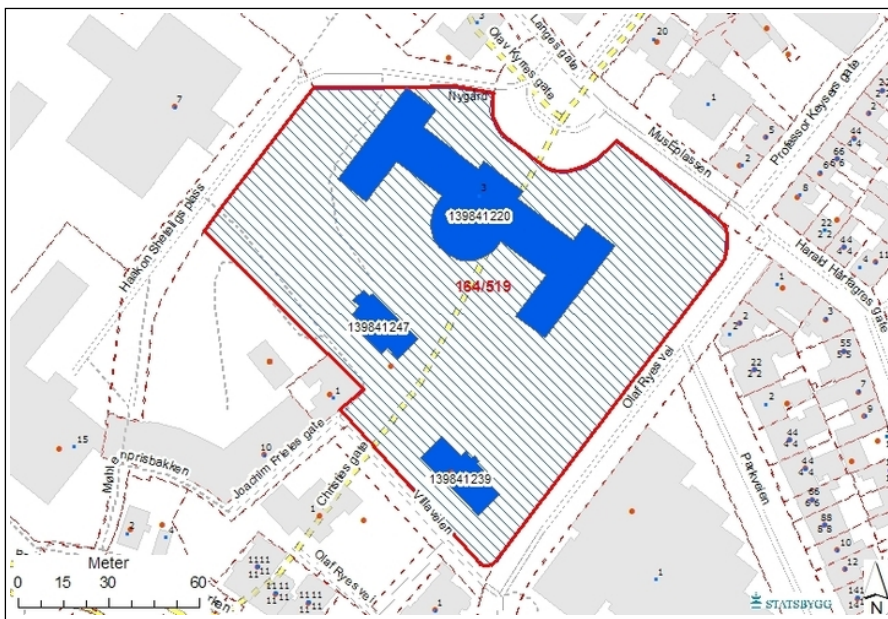

Bygnings- og eiendomsdata

Fylke: Hordaland
 Kommune: 1201/Bergen
 Opprinnelig funksjon: Naturhistorisk museum
 Nåværende funksjon: Naturhistorisk museum
 Foreslått vernekategori: Verneklasse 1, fredning
 Totalt antall bygg: 3

Situasjonskart. Opphavsrett: Statsbygg.

Bygningsoversikt, omfang vern

Byggnr	Byggnavn	Oppført	Verneklasse	Omfang	GAB nr	Gnr/Bnr
10251	GARTNERIBYGNING	1890	Verneklasse 1, fredning	Eksteriør	139841247	164/519
10250	NATURHISTORISK MUSEUM	1865	Verneklasse 1, fredning	Eksteriør/Interiør/Utomhus	139841220	164/519
10252	VEKSTHUS	1890	Verneklasse 1, fredning	Eksteriør	139841239	164/519

Vern kompleks

Formål: Komplekset har høy universitetshistorisk verdi og arkitektoniske kvaliteter.

Begrunnelse: Bergens museum - de naturhistoriske samlinger med tilhørende bygninger - etablerte starten på Universitetet i Bergen. Bygningene representerer historien og tyngden bak universitetet og er selve kjernen i UiBs virke og historie.

Bygningene suppleres av bygningsmiljøet i området rundt og tilsammen fremstår området rundt Muséplass som et helhetlig bygningsmiljø med sterk historiefortellende faktor.

Omfang: Hele komplekset, eksteriør og interiør, samt hageanlegg.

Beskrivelse kulturmiljø

Universitet i Bergen er i landsverneplansammenheng organisert med mange komplekser med ofte bare en bygning tilordnet det enkelte kompleks. Katalogoppslaget for 3377 Muséplass 3 Naturhistorisk museum benyttes her som hovedopplag for UiB.

UiB har sin hovedtyngde av bygningsmasse og virksomhet på Nygårdshøyden i Bergen. Bygningsmassen som UiB bruker, er i hovedsak villa- og bygårdsbebyggelse fra rundt 1900, hvor de har lagt sin virksomhet i eksisterende bebyggelse. Videre består bygningsmassen også av formålsbygde bygninger, der Naturhistorisk museum fra 1866 er det eldste. På Haukelandsområdet ligger lokalene for fagene tilknyttet medisin og odontologi. I tillegg har universitetet lokaliteter som Arboretet på Milde, feltstasjon for marinbiologi, samt hytter på Ustaoset og Ullensvang i Hardanger.

Kompleks 3377 Muséplass 3 er sentralt plassert på Nygårdshøyden og utgjør selve tyngdepunktet for Universitetet i Bergens opprinnelse, utvikling og virksomhet. Komplekset består av Naturhistorisk museum, Gartnerbygningen og veksthus.

Det botaniske hageanlegget fra 1930-tallet er også av høy universitetshistorisk verd. Til det verneverdige hageanlegget hører bl.a. steinbedet på vestsiden av museumsbygningen og parterret på sørsiden av den, men også rododendron-terrassene nedenfor veksthuset.

Eiendomshistorikk

Hovedtrekk i UiBs eiendomshistorie:

1825: Bergen museum stiftes. Formålsparagrafen var i utgangspunktet "tilveiebringe og forøge samlingene", den ble senere endret til "fremme vitenskapelig forskning og sprede vitenskapelig kundskab".

1866: Første formålsbygg oppføres, Naturhistorisk museum.

1899: Biologisk stasjon etablerer etter initiativ fra Fridtjof Nansen.

1913: Kommunen kjøper eiendommen Fastings Minde med site på museumsformål.

1916: Reguleringskonkurranse utlyses for Fastings Minde (i kommunal regi). Egill Reimers vinner.

1920-åra: Kulturhistorisk museum, Geofysisk institutt og Sydneshaugen skole oppføres.

1939: Innstilling fra Stortingets utdanningskomite om etablering av universitet i Bergen.

1946: Stortingsvedtak om opprettelse av Universitet i Bergen. Museet skulle utvides til å ha et matematisk-naturvitenskaplig fakultet og et historisk-filosofisk fakultet, videre skulle Haukeland sykehus utvides med et medisinsk fakultet.

1948: Lov om Universitetet i Bergen trådte i kraft og åpnet høsten 1948 med 319 studenter og 100 ansatte, 65 i vitenskaplige stillinger.

1952: Museets eiendommer overføres fra museet til UiB. Deriblant eiendommene i Christiesgate.

1950-åra: Noen omkringliggende eiendommer kjøpes i følge St.meld. nr. 10 (1958 og 1962) "for fremtidig utbygging av universitetet" (Villaveien 3, 8 og 9).

1961: Universitetsbiblioteket står ferdig som UiBs første formålsbygg etter at universitet ble etablert.

1960-åra: Årstad bygges ut.

1967: HF-bygningen står ferdig.

1970: Det odontologiske og det samfunnsvitenskaplige fakultet ble etablert.

1970-åra: I dette tiåret kjøpes de fleste av boligeiendommene som fortsatt er i UiBs eie, men oppkjøp skjer også i årene før og etter.

1977: Realfagsbygningen står ferdig.

1980-åra: fra slutten av 1970-åra endres holdningene til bymiljø og kulturminnervern, og premissene for bruk av bolig eiendommene endres fra å være potensiell byggegrunn til å være fysiske rammer og en del av Bergens og UiBs identitet.

1980: Det juridiske og psykologiske fakultet ble skilt ut som egne fakulteter.

1990-åra: Avhending av enkelte eiendommer og begynnende indre transformasjon av egnede historiske boligeiendommer. Enkelte nybygg innpasses i bystrukturen.

1995: Jusbygget på Dragefjellet skole i standsettes.

2000-tallet: Begynnende rehabilitering av tidlige formålsbygg. Antikvarisk istandsetting av historiske bygninger. Studentsentret rives og erstattes med nybygg. Nybygg oppføres på Åstad/Haukelandområdet (BBB m fl.).

Verneverdige bygg

Byggnr: 10250

GAB nr: 139841220

Navn: NATURHISTORISK
MUSEUM

Oppført: 1865

Byggnr: 10251

GAB nr: 139841247

Navn:
GARTNERIBYGNING
Oppført: 1890

Byggnr: 10252

GAB nr: 139841239

Navn: VEKSTHUS
Oppført: 1890

Utomhusanlegg

Elementnr: 1

Elementnavn:

Museumshagen

Beskrivelse:

Naturhistorisk museum. Opphavsrett: Statsbygg.

Østfasade, sett fra Muséplassen Opphavsrett: UiB.

Foto ca 1900 Opphavsrett: UiB.

Østfasade sett fra Christies gate Opphavsrett: UiB.

Botanisk hage. Opphavsrett: Statsbygg.

BYGNING 10251 GARTNERIBYGNING

Kompleks 3377 MUSEPLASSEN 3

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	UNIVERSITETET I BERGEN
GAB nr:	139841247
Gnr/bnr:	164/519
Oppført:	1890
Byggherre:	Bergen Museum
Arkitekt:	
Opprinnelig funksjon:	Undervisning/forskning
Nåværende funksjon:	Undervisning/forskning
Bygningsart:	Bolig
Regulering:	Regulert: Kommunedelplan Sentrum. Bystyrevedtak 10.12.01
Vernestatus:	

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Byggeår: 1890-tallet.

Alm. karakteristik: Gartnerboligen, nå hagekontorer, er en enkel murbygning i upusset tegl. Veksthuset, ombygd ved midten av 1900-tallet, er et drivhusbygg av enkel utforming, med et forhøyet midtpart som gir rom for tropiske trær. Opprinnelig var midtpartiet svakt spissbuet og hadde en omløpende plattform (balkong) i en elegant utforming, helt i tråd med internasjonal drivhus-arkitektur. Som en del av universitetsområdets historiske arkitekturmiljø burde veksthuset tilbakeføres til sitt opprinnelige utseende, som er dokumentert gjennom fotografier.

Verneverdi: Sammen med det botaniske hageanlegget fra 1930-tallet er begge bygninger av høy universitetshistorisk verd. Til det verneverdige hageanlegget hører bl.a. steinbedet på vestsiden av museumsbygningen og parterret på sørsiden av den, men også rododenderon-terrassene nedenfor veksthuset.

Sammendrag bygningshistorie

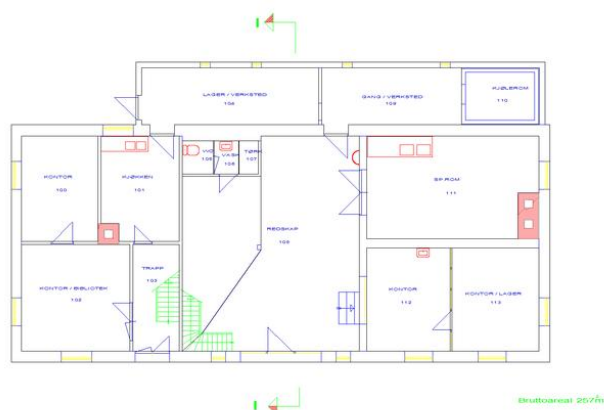
Litteratur: Nordhagen 2004, s. 126 (om det botaniske anlegget). Veksthuset i sin opprinnelige form gjengitt s. 128 (til v.), hagen for øvrig gjengitt s. 127-130.

Vern

Formål:	Formålet er å bevare gartneribygningen som formålsbygd viktig element i området rundt Naturhistorisk museum på Muséplass.
Begrunnelse:	Sammen med det botaniske hageanlegget fra 1930-tallet er både veksthuset og gartneribygningen av høy universitetshistorisk verdi. Veksthuset viser bredden i virksomheten knyttet til miljøet rundt naturhistorisk museum. Til det verneverdige hageanlegget hører bl.a. steinbedet på vestsiden av museumsbygningen og parterret på sørsiden av den, men også rododenderon-terrassene nedenfor veksthuset.
Omfang:	Eksteriør.
Vernekategori:	Verneklasse 1, fredning

152-01, Gartnerbolig, Musepl. 3

Gartnerbygning. Opphavsrett: Statsbygg.

Muséplass 3, "Gartnerbolig", plan 1

BYGNING 10251 GARTNERIBYGNING

Kompleks 3377 MUSEPLASSEN 3

Garneribygning, fasade mot sør Opphavsrett: UiB.

Gartneribygning. Opphavsrett: Statsbygg.

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	UNIVERSITETET I BERGEN
GAB nr:	139841220
Gnr/bnr:	164/519
Oppført:	- 1865
Byggherre:	Bergen Museum
Arkitekt:	J. H. Nebelong
Opprinnelig funksjon:	Undervisning/forskning
Nåværende funksjon:	Undervisning/forskning
Bygningsart:	Museum
Regulering:	Regulert: Kommunedelplan Sentrum. Bystyrevedtak 10.12.01
Vernestatus:	Annet vern: RA er pr 02.2009 i oppstart av saksbehandling vdr tiltak for ombygging/sikring av samlingene.

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Museumsbygning i historistisk rundbuestil (Rundbogenstil). Mursteinsflatene slemmet og overmalt. Gedigen pussdekor: Friser (med løvehoder) under vinduene, brede, vertikale hjørnelisener, brede lister under takløpet. På midtfløyen er listen kronet av en konsollrekke i sterkt relieff. Byggetrinn 1 : Midtfløy i 3 etasjer, med flankerende, lavere fløyer (2 etasjer) av seks vindusfags bredde. Trinn 2 (1898, arkitekt H. J. Sparre): Ytterfløyer, 3 etasjer, i to vindusfags bredde mot fasade, ni fags bredde mot flanke. Tilbyggene har stil og materialvalg som byggetrinn 1. Den karakteristiske vindusløsningen, der vindusglassene er satt inn i store sprosseverk av metall, vil bli beholdt under de kommende istandsettelsene. Deler av interiøret i museumsavdelingen modernisert, andre deler blir beholdt uendret med sin periodepregete utstillingsarkitektur fra 1800-tallet.

Sammendrag bygningshistorie

Naturhistorisk museum ble oppført i 1866 og markerte starten av Bergen museum og opprinnelsen til Universitet i Bergen. Bygningen ble utvidet med to sidefløyer i 1898. I 1899 ble Botanisk hage anlagt rundt bygningen. I 1948 ble museet en del av UiB. De naturhistoriske samlinger holder fortsatt til her.

Litteratur: Nordhagen 2004, s. 14 ff. Gjengitt s. 17-20.

Bygningshistorikk

1866	Oppført. Arkitet Johan Henrik Nebelong.
1898	Utvidet med to sidefløyer. Arkitekt H.J. Sparre.

Vern

Formål:	Formålet med fredningen er å sikre Naturhistorisk museum som viktig kulturminne for UiBs vitenskaplige historie og som selve utgangspunktet for UiBs etablering og virksomhet. Samt skal fredningen sikre bygningens arkitektoniske uttrykk.
Begrunnelse:	Museer ved universitetene har spilt en vestenlig rolle for universitetens vitenskaplige virksomhet. Det er museer tilknyttet universitetene i Bergen, Oslo, NTNU og Tromsø. For UiB sin del har museumsvisksomheten til Bergens museum vært selve roten til universitetets etablering og eksistens. Naturhistorisk museum var det første bygningen som Bergens museum fikk oppført. Museet er et resultat av byens borgeres store vilje til å skape en vitenskaplig institusjon i byen. Ved oppføringen av museet på Nygårdshøyden, en plassering som var godt synlig fra byen, markerte det en sterk vilje i byen til å få etablere et eget universitet. Naturhistorisk museum er selve monumentet over for universitetet og er derfor et meget viktig kulturminne for universitetshistorien i Norge. Verneverdi: Et hovedverk fra den historistiske stilperioden i Norge, og museumshistorisk sentral. Bygningen har høy arkitektonisk verdi og fremstår som autentisk.
Omfang:	Fredning av Naturhistorisk museum vil sikre bygningens arkitektoniske kvaliteter og uttrykk, samt et monument for UiB. Eksteriør. Interiør: Omfang følger Riksantikvarens vurdering (brev fra RA til UiB 11.2.2009 - ref: 09/00389-1).
Vernekategori:	Verneklasse 1, fredning

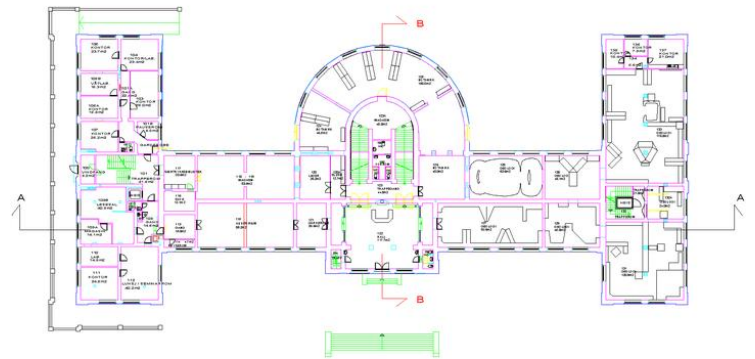
BYGNING 10250 NATURHISTORISK MUSEUM

Kompleks 3377 MUSEPLASSEN 3

Naturhistorisk museum. Opphavsrett: Statsbygg.

151-01, Museplass 3

Muséplass 3, plan 1.

Fasade mot vest, mot museumshagen Opphavsrett: Statsbygg.

Fasade mot Botanisk hage. Opphavsrett: Statsbygg.

BYGNING 10252 VEKSTHUS

Kompleks 3377 MUSEPLASSEN 3

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	UNIVERSITETET I BERGEN
GAB nr:	139841239
Gnr/bnr:	164/519
Oppført:	- 1890
Byggherre:	Bergen Museum
Arkitekt:	
Opprinnelig funksjon:	Undervisning/forskning
Nåværende funksjon:	Undervisning/forskning
Bygningsart:	Drivhus
Regulering:	Regulert: Kommunedelplan Sentrum. Bystyrevedtak 10.12.01
Vernestatus:	

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Se omtale av bygg 10251, Gartneribygning

Byggeår: 1890-tallet.

Alm. karakteristik: Gartnerboligen, nå hagekontorer, er en enkel murbygning i upusset tegl. Veksthuset, ombygd ved midten av 1900-tallet, er et drivhusbygg av enkel utforming, med et forhøyet midtpart som gir rom for tropiske trær. Opprinnelig var midtpartiet svakt spissbuet og hadde en omløpende plattform (balkong) i en elegant utforming, helt i tråd med internasjonal drivhus-arkitektur. Som en del av universitetsområdets historiske arkitekturmiljø burde veksthuset tilbakeføres til sitt opprinnelig utseende, som er dokumentert gjennom fotografier.

Verneverdi: Sammen med det botaniske hageanlegget fra 1930-tallet er begge bygninger av høy universitetshistorisk verd. Til det verneverdige hageanlegget hører bl.a. steinbedet på vestsiden av museumsbygningen og parterret på sørsiden av den, men også rododenderson-terrassene nedenfor veksthuset.

Sammendrag bygningshistorie

Litteratur: Nordhagen 2004, s. 126 (om det botaniske anlegget). Veksthuset i sin opprinnelige form gjengitt s. 128 (til v.), hagen for øvrig gjengitt s. 127-130.

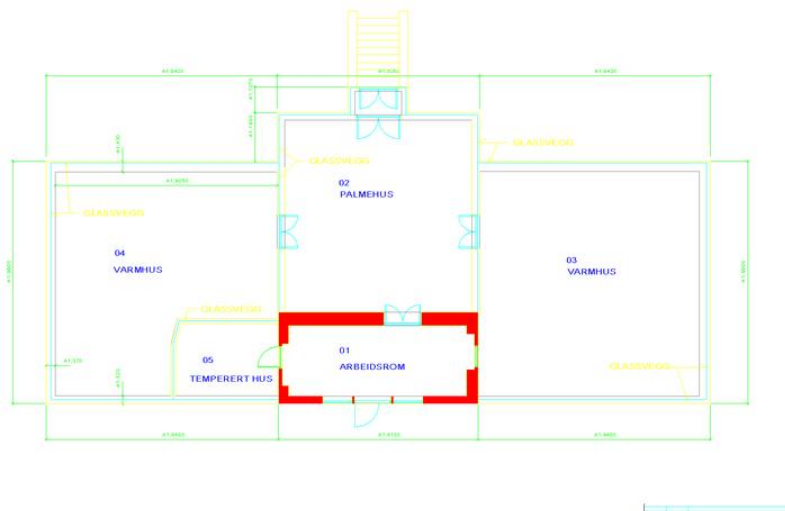
Vern

Formål:	Bevare veksthus som formålsbygd viktig element i området rundt Naturhistorisk museum på Muséplass.
Begrunnelse:	Sammen med det botaniske hageanlegget fra 1930-tallet er veksthuset og gartnerbygningen av høy universitetshistorisk verdi. Veksthuset viser bredden i virksomheten knyttet til miljøet rundt Naturhistorisk museum. Til det verneverdige hageanlegget hører bl.a. steinbedet på vestsiden av museumsbygningen og parterret på sørsiden av den, men også rododenderson-terrassene nedenfor veksthuset.
Omfang:	Fredningen vil sikre veksthuset som en viktig del i det helhetlige anlegget rundt Naturhistorisk museum.
Vernekategori:	Eksteriør. Verneklasse 1, fredning

Vesthus, fasade mot øst. Opphavsrett: UiB.

15.3401, Veksthus, Musepl. 3

Muséplass 3, veksthus, plan 1

BYGNING 10252 VEKSTHUS

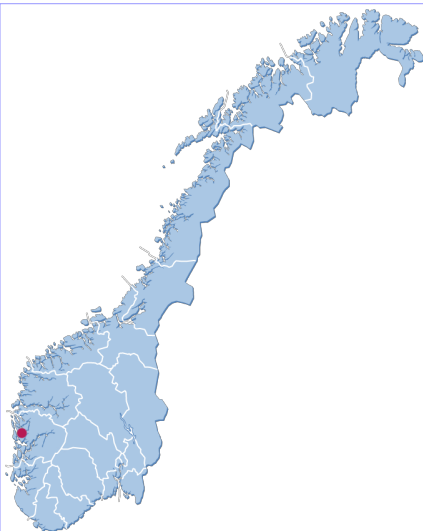
Kompleks 3377 MUSEPLASSEN 3

Fasade mot vest Opphavsrett: UiB.

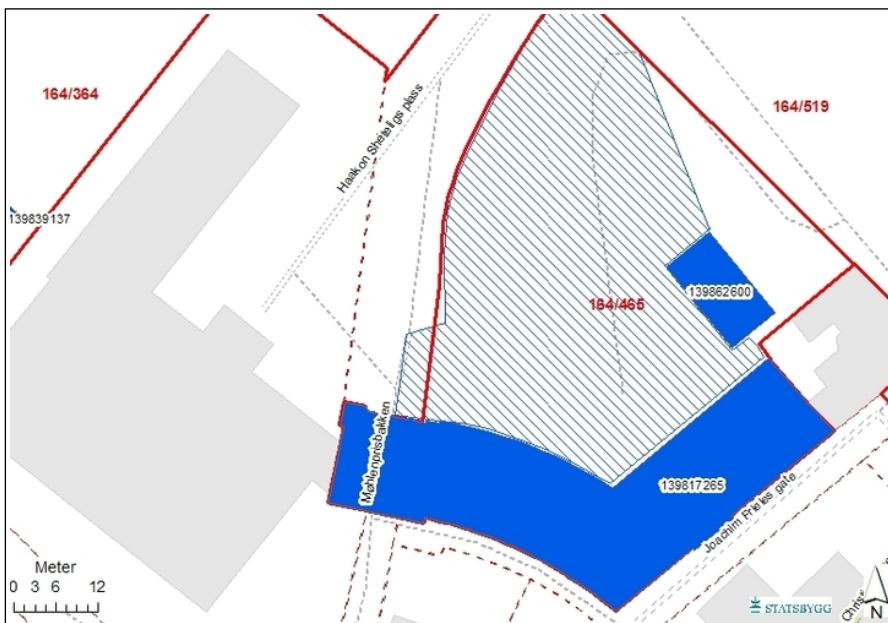

Fasade mot vest. Opphavsrett: Statsbygg.

Bygnings- og eiendomsdata

Fylke:	Hordaland
Kommune:	1201/Bergen
Opprinnelig funksjon:	Kulturhistorisk museum
Nåværende funksjon:	Kulturhistorisk museum
Foreslått vernekategori:	Verneklasse 1, fredning
Totalt antall bygg:	3

Bygningsoversikt, omfang vern

Byggnr	Byggnavn	Oppført	Verneklasse	Omfang	GAB nr	Gnr/Bnr
10237	KULTURHISTORISK MUSEUM	1922 - 1927	Verneklasse 1, fredning	Eksteriør/Interiør/Utomhus	139817265	164/465
10238	MAGASINBYGG	1959	Verneklasse 1, fredning	Eksteriør	139862600	164/465

Vern kompleks

Formål:	Formålet med fredningen av kulturhistorisk museum er å bevare et viktig anlegg for universitets vitenskapelige virksomhet. Videre er formålet å sikre museet som et symbolbygg i Bergen og for universitetet.
Begrunnelse:	Kulturhistorisk museum er det andre store anlegget som Bergen museum fikk reist for sin vitenskapelige virksomhet. Museumsbygningen er tegnet av arkitekt Egill Reimers, som også var vinner av reguleringsplankonkurransen for området. Anlegget som domineres av museumsbygningen har høy arkitekturhistorisk verdi.
Omfang:	Eksteriør kulturhistorisk museum og magasin. Interiør i kulturhistorisk museum etter nærmere kartlegging. Utomhus: Opparbeidet parkanlegg.

Beskrivelse kulturmiljø

Komplekset består av tre bygninger. Adresse: H. Shetelig's plass 10.

De kulturhistoriske samlingene er en avdeling under Bergen museum og omfatter fagområdene arkeologi, antropologi og kunst- og kulturhistorie. Bergen museum har ansvaret for museumsvirksomheten ved Universitetet i Bergen.

Kulturhistorisk museum ligger sentralt plassert på Nygårdshøyden i området for universitetets virksomhet med tydelig eksponering mot byen.

Eiendomshistorikk

Eiendommen som het Fastings Minde ble kjøpt til Bergen museum en gang mellom 1910 - 1917 som et egnet areal for Bergen museums utvidelse. I 1916 ble det lyst ut en reguleringsplankonkurranse for Fastings Minde. Konkurransen fikk betydning for utviklingen til universitetet. Arealer for ekspansjon ble sikret. Egill Reimers vant konkurransen i 1917. Faktiske bygninger som ble oppført etter Reimers plan er i tillegg til Kulturhistorisk museum, Sydneshaugen skole.

Verneverdige bygg

Byggnr: 10237
GAB nr: 139817265
Navn:
KULTURHISTORISK
MUSEUM
Oppført: 1922 - 1927

Byggnr: 10238
GAB nr: 139862600
Navn: MAGASINBYGG
Oppført: 1959

Fasade mot nord-øst. Opphavsrett: Statsbygg.

BYGNING 10237 KULTURHISTORISK MUSEUM

Kompleks 3371 HIST MUSEUM J FRIELESGT 1-3

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	UNIVERSITETET I BERGEN
GAB nr:	139817265
Gnr/bnr:	164/465
Oppført:	1922 - 1927
Byggherre:	Bergen museum
Arkitekt:	Egill Reimers
Opprinnelig funksjon:	Undervisning/forskning
Nåværende funksjon:	Undervisning/forskning
Bygningsart:	Museum
Regulering:	Regulert: Kommunedelplan Sentrum. Bystyrevedtak 10.12.01
Vernestatus:	

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Museumsbygg i fire etasjer med et tårnbygg i den nordvestre bygningsenden. Pusset mur. Storlinjet og enkel arkitekturstil med renessanse-sitater bl.a. i form av vindusomramninger i kleberstein på hagefasadens 2. etasje. En påtenkt østfløy ble ikke realisert. Det er et helstøpt byggverk, lagt opp som store, enkle former der dekoren er virkningsfullt, men økonomisk samlet. Tårnet rommer heiser og fremstår som en mektig blokk med få og utsøkte detaljer.

Sammendrag bygningshistorie

Karakteristisk arbeide av en av landets fremste stilarkitekter fra overgangen mellom en nasjonal historisme og funksjonalisme. Egill Reimers står bak flere av bygningene til UiB, som Geofysisk institutt og Sydneshaugen skole, men også andre bygninger i Bergen, som Bergen tinghus.

Litteratur: Nordhagen 2004, s. 114. Gjengitt s. 115-118.

Vern

Formål:	Formålet med fredningen er å sikre Kulturhistorisk museum som viktig signalbygg for UiBs vitenskaplige historie, samt bevare bygningens arkitektoniske uttrykk.
Begrunnelse:	Museer ved universitetene har spilt en vesentlig rolle for universitetens vitenskaplige virksomhet. Det er museer tilknyttet universitetene i Bergen, Oslo, NTNU og Tromsø. For UiB har museumsvisksomheten til Bergen museum vært selve roten til universitetets etablering og eksistens. Kulturhistorisk museum ble oppført som følge av behovet for mer plass. Bergen kommune lyse ut reguleringsplankonkurranse for området, som ble vunnet av Egill Reimers, og planen la til rette for en etablering av et universitet. Byggingen av kulturhistorisk museum og Geofysisk institutt, der begge ble finansiert av byens borgere, vitner om en stor vilje i byen for å få etablert et universitet. Plasseringen av museet følger av Egill Reimers reguleringsplan fra 1917. Fredning av kulturhistorisk museum vil sikre bygningens arkitektoniske uttrykk som signalbygg både for byen og universitetet vitenskaplige posisjon og virke.
Omfang:	Eksteriør. Interiør etter nærmere kartlegging.
Vernekategori:	Verneklasse 1, fredning

Fasade mot vest. Foto: Jostein Nyseth Opphavsrett: UiB.

Historisk museum, plan 1.

BYGNING 10237 KULTURHISTORISK MUSEUM

Kompleks 3371 HIST MUSEUM J FRIELESGT 1-3

Historisk museum, fasade mot nord-øst Foto: Jostein Nyseth

Tårn, fasade mot øst. Opphavsrett: UiB.

BYGNING 10238 MAGASINBYGG

Kompleks 3371 HIST MUSEUM J FRIELESGT 1-3

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	UNIVERSITETET I BERGEN
GAB nr:	139862600
Gnr/bnr:	164/465
Oppført:	- 1959
Byggherre:	
Arkitekt:	
Opprinnelig funksjon:	Undervisning/forskning
Nåværende funksjon:	Undervisning/forskning
Bygningsart:	
Regulering:	Regulert: null
Vernestatus:	

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Magasinbygg under Kulturhistorisk museum.
Bebyggd areal 120 m2, bruttoareal 170 m2 (PropMan), to etasjer, oppført av betong.

Sammendrag bygningshistorie

Oppført 1959.
Kilder: Propman og UiB

Vern

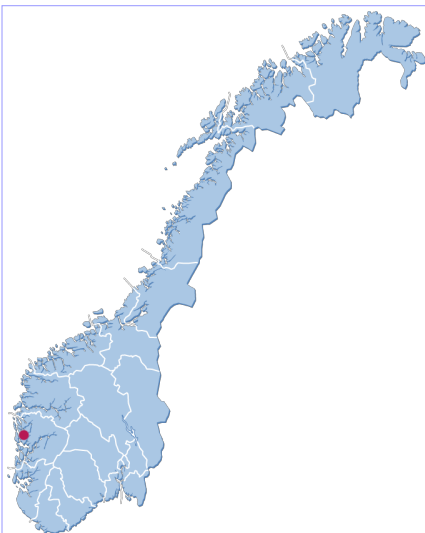
Formål:	Fredningen vil sikre del av anlegget til kulturhistorisk museum.
Begrunnelse:	Museer ved universitetene har spilt en vestenlig rolle for universitetens vitenskaplige virksomhet. Det er museer tilknyttet universitetene i Bergen, Oslo, NTNU og Tromsø. For UiB har museumsvisksomheten til Bergen museum vært selve roten til universitetets etablering og eksistens. Magasinbygget er et senere tilbygg, men en del av anlegget som utgjør Kulturhistorisk museum.
Omfang:	Eksteriør.
Vernekategori:	Verneklasse 1, fredning

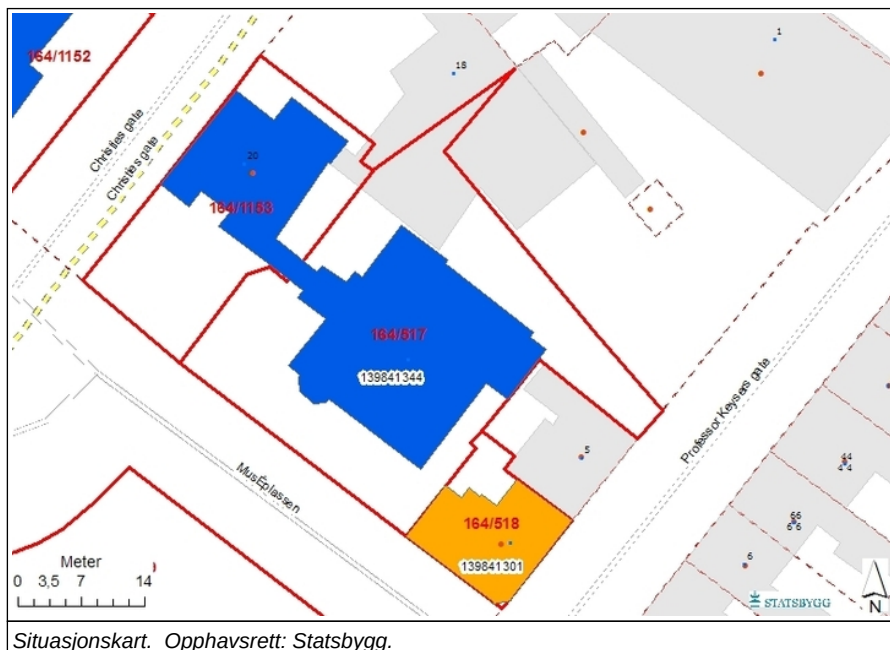
Magasinbygget - fasade mot sørvest. Opphavsrett: Statsbygg.

Magsinbyggets nordøstre fasade. Opphavsrett: Statsbygg.

Bygnings- og eiendomsdata

Fylke: Hordaland
 Kommune: 1201/Bergen
 Opprinnelig funksjon: Murvillaer
 Nåværende funksjon: Universitetsadministrasjon
 Foreslått vernekategori: Verneklasse 1, fredning
 Totalt antall bygg: 4

Bygningsoversikt, omfang vern

Byggnr	Byggnavn	Oppført	Verneklasse	Omfang	GAB nr	Gnr/Bnr
10245	ADMINISTRASJON	1880 - 1881	Verneklasse 2, bevaring	Eksteriør	139841301	164/518
10247	ADMINISTRASJONSLOKALER	1870	Verneklasse 1, fredning	Eksteriør	139841344	164/1153
10244	UNIVERSITETSDM	1882 - 1883	Verneklasse 1, fredning	Eksteriør/Interiør	139841344	164/517

Vern kompleks

Formål: Formålet med fredningen er å bevare Muséplass 1 og 2 og Christiesgt. 20 som et viktig element i kulturmiljøet knyttet til området rundt Naturhistorisk museum og Muséplass. Bygningene har lang og sterk universitetshistorisk tilknytning som lokaler for universitetsadministrasjon og har spilt en vesentlig rolle i UiBs drift og historie.

Begrunnelse: Bygningstilstanden på Muséplass 1 og Christiesgate 20 representerer UiBs historie ved å vise at universitetet organiserte seg i innkjøpte villaer og viser et tydelig bilde på Bergen som byuniversitet. Fredningen vil bevare dette typiske trekk ved UiBs utvikling og virke.

Organiseringen har sitt utløp i en statlig reguleringsplan fra 1964 som gav UiB ekspropriasjonsrett til området på Nygårdshøyden. I perioden som fulgte etter vedtaket, ervervet UiB store mengder av eksisterende bebyggelse med den intensjon at store deler av bebyggelsen skulle rives for å gi plass til å oppføre formålsbygde bygninger som ville gi et mer campuspreget bygningstilstand. Vernehensyn for eksisterende bygningstilstand vokste frem på 1980- og 1990-tallet og satte en stopper for denne planen. Følgene av dette medførte at UiB måtte tilpasse seg eksisterende bygningstilstand med å bruke de opprinnelige bygårdene og villaene til sine formål.

UiB har ikke den samme tydelige campusorganiseringen som Campus Blindern og NTNU Gløshaugen representerer. Ved å bevare kulturmiljøet rundt Naturhistorisk museum og vise UiB som byuniversitet, sikres bredden i universitetsorganiseringen av Norge.

Muséplass 1 og Christiesgt. 20 har høy arkitektonisk egenverdi og vesentlig i bymiljøet knyttet til Nygårdshøyden.

Omfang: Eksteriør 10244 Muséplass 1 (C.G.Sundts hus), 10245 Muséplass 2 og 10247 Christiesgt. 20. Interiør i 10244 Muséplass 1 C.G.Sundts hus.

Beskrivelse kulturmiljø

Universitetsadministrasjonen ligger samlet på Muséplass nedenfor Naturhistorisk museum. Komplekset består av C.G. Sundts hus og Christiesgt. 20 som er to i utgangspunktet frittliggende murvillaer som er bygd sammen med et lite mellombygg.

Samlet utgjør Muséplass 1 C.G.Sundts hus, Christiesgt. 20 sammen med Christies gate 15 - 19 og Langes gt 1- 3 et eksklusivt gatemiljø som oppsto i det velstående bylandskapet på Nygårdshøyden under første fase av industrialismen.

NHH var lokalisert i C.G.sundts hus (bygg 10244) på Muséplass 1 i perioden 1936 - 63. I dag er det lokaler for universitetets administrasjon. Rektors kontor ligger i Muséplass 1.

Eiendomshistorikk

Verneverdige bygg

Byggnr: 10244
GAB nr: 139841344
Navn: UNIVERSITETETS
ADM
Oppført: 1882 - 1883

Byggnr: 10247
GAB nr: 139841344
Navn: ADMINISTRASJONSLOKALER
Oppført: 1870

Byggnr: 10245
GAB nr: 139841301
Navn: ADMINISTRASJON
Oppført: 1880 - 1881

Universitetsadministrasjon på Muséplass. Opphavsrett: Statsbygg.

Opphavsrett: Statsbygg.

Muséplassen. Muséplass 1 midt på bildet, Chrisries gate 20 til venstre. Bilde tatt fra nord-vest. Foto: Jostein Nyseth Opphavsrett: UiB.

Mellombygg ml. Christiesgt. 20 og C.G. Sundts hus. Opphavsrett: Statsbygg.

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	UNIVERSITETET I BERGEN
GAB nr:	139841301
Gnr/bnr:	164/518
Oppført:	1880 - 1881
Byggherre:	
Arkitekt:	
Opprinnelig funksjon:	Bolig/bosetning
Nåværende funksjon:	Undervisning/forskning
Bygningsart:	Bolig
Regulering:	Regulert: Kommunedelplan Sentrum. Bystyrevedtak 10.12.01
Vernestatus:	

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Trekjerne (laft) med pussete murfasader mot gaten. Del av bebyggelsen som kom opp langs gatene på østsiden av Nygårdshøyden (kvartalene opp fra Nygårdsgaten) 1870-80 og som har ens byggeteknikk, jfr. beskrivelsen av Allégaten 32.

Sammendrag bygningshistorie

Litteratur: Nordhagen 2004, s. 59 ff. (om bygningstypen). Gjengitt s. 182-183. - Tschudi Madsen 1970: s. 15

Vern

Formål:	formålet med vernet er å bevare Muséplass 2 (Administrasjon) som del av det helhetlige miljøet rundt Naturhistorisk museum Muséplass.
Begrunnelse:	Bygningen vernes som del av kulturmiljøet rundt Muséplass og Naturhistorisk museum og følgelig er en viktig del av det bybildet som illustrerer UiBs historie og utvikling. Som de øvrige bygningene av denne typen i Universitetets eie er dette en historisk viktig arkitektur med verneverdi.
Omfang:	Eksteriør.
Vernekategori:	Verneklasse 2, bevaring

Muséplassen 2. Opphavsrett: Statsbygg.

Muséplass 2. Opphavsrett: Statsbygg.

Muséplass 2, fasade mot sør-vest. Foto: Jostein Nyseth Opphavsrett: UiB.

BYGNING 10247 ADMINISTRASJONSLOKALER

Kompleks 3375 UNIVERSITETSDM. MUSEPLASSEN 1

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	UNIVERSITETET I BERGEN
GAB nr:	139841344
Gnr/bnr:	164/1153
Oppført:	- 1870
Byggherre:	
Arkitekt:	
Opprinnelig funksjon:	Bolig/bosetning
Nåværende funksjon:	Undervisning/forskning
Bygningsart:	Bolig
Regulering:	Regulert: Kommunedelplan Sentrum. Bystyrevedtak 10.12.01
Vernestatus:	

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Er bygd sammen med Muséplass 1 Universitetsadministrasjon med et mellombygg.

Sammendrag bygningshistorie

Oppført 1870.
Kjøpt av UiB i 1964.

Vern

Formål:	Formålet er å bevare Christiesgt. 20 som et viktig ledd i UiBs historie og kulturmiljøet knyttet til naturhistorisk museum og administrasjonen rundt Muséplass.
Begrunnelse:	Sterk universitetshistorisk tilknytning gjennom lang bruk og som en naturlig del av miljøet i tilknytning til Muséplass. Høy arkitektonisk egenverdi. Representerer UiBs virksomhet i eksisterende bebyggelse.
Omfang:	Eksteriør.
Vernekategori:	Verneklasse 1, fredning

Christiesgate 20. Opphavsrett: Statsbygg.

Administrasjonslokaler i Christiesgate 20. Opphavsrett: Statsbygg.

BYGNING 10247 ADMINISTRASJONSLOKALER

Kompleks 3375 UNIVERSITETSADM. MUSEPLASSEN 1

Inngang. Opphavsrett: Statsbygg.

Christies gate 20, fasade mot nord-vest. Foto: Jostein Nyseth Opphavsrett: UiB.

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	UNIVERSITETET I BERGEN
GAB nr:	139841344
Gnr/bnr:	164/517
Oppført:	1882 - 1883
Byggherre:	Kjøpmann G. Sundt
Arkitekt:	Edvard Madsen
Opprinnelig funksjon:	Bolig/bosetning
Nåværende funksjon:	Undervisning/forskning
Bygningsart:	Bolig
Regulering:	Regulert: Kommunedelplan Sentrum. Bystyrevedtak 10.12.01
Vernestatus:	

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Villa i to etasjer med treetasjers tårnoppbygg. Rikt puss-smykket, mur. Fransk renessansestil, jfr. Louvre-avslutningen på tårnet.

Ominnredet for universitetsbruk (kontorer), den vakre vestibylen/trappehallen antakelig en ominnredning fra ca. 1920 (arkitektene Arnesen og Darre Kaarbø). Eksteriøret svakt endret ved påbygningen av en (lav) 3. etasje. Det opprinnelige smijernsgjerdet og de murte gjerdestolpene er intakt.

Sammendrag bygningshistorie

Bygningen ble oppført i 1882 som C. Sundts privatbolig. Bygget var i perioden 1936 -I 63 lokaler for Norges Handelshøyskole. Ble overtatt av UiB i 1968. Brukes i dag som lokaler for universitetsadministrasjonen.

Kilde: Litteratur: Nordhagen 2004, s. 81, 92, 172. Gjengitt s. 77-80.

Vern

Formål:	Formålet er å bevare Muséplass 1 C.G. Sundts hus som et viktig ledd i UiBs historie og kulturmiljøet knyttet til Naturhistorisk museum og administrasjonen rundt Muséplass.
Begrunnelse:	Bygningen er en god representant for bergensk murvilla-bebyggelse fra 1800-tallet på sitt høyeste nivå. Sterk universitetshistorisk tilknytning gjennom lang bruk og som en naturlig del av miljøet i tilknytning til Muséplass. Representerer UiBs virksomhet i eksisterende bebyggelse. Bygningen har videre lang tilknytning til utdanningssektoren ved at Handelshøgskolen hadde lokaler i bygningen fra 1936.
Omfang:	Eksteriør. Deler av interiør etter nærmere kartlegging.
Vernekategori:	Verneklasse 1, fredning

Interiør

Interiørnr: 1
Interiørnavn: 1.etg.
Beskrivelse: Inngangshall, trapperom, møterom.

Interiørnr: 2
Interiørnavn: 2.etg.
Beskrivelse: Kontorer, fellesarealer.

BYGNING 10244 UNIVERSITETETS ADM

Kompleks 3375 UNIVERSITETSADM. MUSEPLASSEN 1

Opphavsrett: Statsbygg.

Inngangshall. Opphavsrett: Statsbygg.

Opphavsrett: Statsbygg.

Inngangshall. Opphavsrett: Statsbygg.

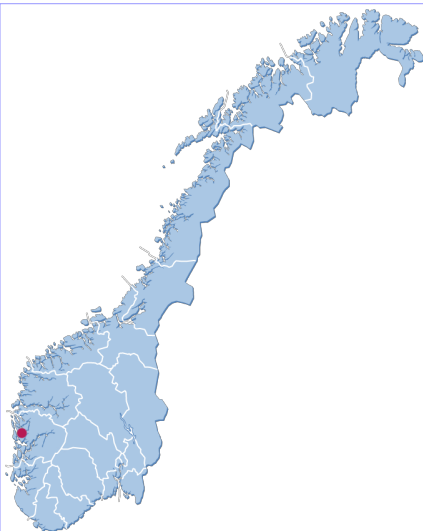
Inngangshall. Opphavsrett: Statsbygg.

Fellesarealer, 2.etg. Opphavsrett: Statsbygg.

2.etg. Opphavsrett: Statsbygg.

Bygnings- og eiendomsdata

Fylke: Hordaland
 Kommune: 1201/Bergen
 Opprinnelig funksjon: Bolig
 Nåværende funksjon: Undervisning/forskning
 Foreslått vernekategori: Verneklasse 1, fredning
 Totalt antall bygg: 2

Situasjonskart. Opphavsrett: Statsbygg.

Bygningsoversikt, omfang vern

Byggnr	Byggnavn	Oppført	Verneklasse	Omfang	GAB nr	Gnr/Bnr
10243	Langesgt. 1	1842	Verneklasse 1, fredning	Eksteriør	139839161	164/523
10242	Langesgt. 3	1874	Verneklasse 1, fredning	Eksteriør	139839153	164/521

Vern kompleks

Formål: Bevare Langesgt. 1 -3 som et viktig element i kulturmiljøet knyttet til området rundt Naturhistorisk museum og Muséplass. Langesgate har lang og sterk tilknytning til universitets historie og har spilt en vesentlig rolle i UiBs virksomhet.

Begrunnelse: Bygningstiljøet Langesgt 1 - 3 representerer UiBs historie ved å vise at universitetet organiserte seg i innkjøpte villaer og viser et tydelig bilde på Bergen som byuniversitet.

Organiseringen har sitt utløp i en statlig reguleringsplan fra 1964 som gav UiB ekspropriasjonsrett til området på Nygårdshøyden. I perioden som fulgte etter vedtaket, ervervet UiB store mengder av eksisterende bebyggelse med den intensjon at store deler av bebyggelsen skulle rives for å gi plass til å oppføre formålsbygde bygninger som ville gi et mer campuspreget bygningsmiljø. Vernehensyn for eksisterende bygningsmiljø vokste frem på 1980- og 1990-tallet og satte en stopper for denne planen. Følgene av dette medførte at UiB måtte tilpasse seg eksisterende bygningsmasse med å bruke de opprinnelige bygårdene og villaene til sine formål.

Ved å bevare kulturmiljøet rundt Naturhistorisk museum, som viser UiB som byuniversitet, sikres bredden i universitetsorganisering av Norge.

Langesgate har høy arkitektonisk egenverdi og er vesentlig i bymiljøet knyttet til Nygårdshøyden. Langesgate 3 sto på Nygårdshøyden før Naturhistorisk museum ble oppført og har således en lang historie fra den helt første fasen for UiB. De har videre sterk tilknytning til universitets utvikling og historie.

Omfang: Eksteriør.
 Mellombygget i glass omfattes ikke av fredningen.

Beskrivelse kulturmiljø

Administrasjonsavdelingen til UiB holder til i Langesgt. 1 -3. Komplekset består av to villaer som er bygd sammen med en glassbygning i midten. Langesgt. ligger rett nedenfor Naturhistorisk museum og har naturlig sammenheng med kulturmiljøet knyttet til Muséplass og Christiesgt.

"Langes gate er en del av det gamle veinettet som eksisterte i området før 1855-planen ble realisert. Gamle kart viser at Langes gate inngår i den gamle ferdselsåren over Nygårdshøyden som gikk opp Sydneshallen fra byen. Gaten ble navngitt i 1878 etter historiker Christian Lange som var riksarkivar fra 1845.

Langes gate 1 sin fløy mot Johanneskirken ble oppført i 1874. I 1893 ble bygningen påbygd til sitt nåværende utseende med bare små endringer. Huset har antikvarisk egenverdi og miljøverdi som en del av den store utbyggingen av Nygårdshøyden i de siste tiår av 1800-tallet. Bebyggelsen på Nygårdshøyden fremstår i dag som en relativt homogen bygningsmasse bygd i historisk stil.

Langes gate 3 ble oppført i 1842 av artillerikaptein J. F. Sandborg og senere påbygd av J. frøyseth i siste halvdel av århundret. Da ble arken mot nord tilføyd og det ble foretatt en "modernisering" av fasaden til tidens sveitserstil. Huset er et av de få gjenværende trehusene på Nygårdshøyden. Tilbygget i mur mot Langes gate 1 ble oppført i 1874. Langes gate 3 har stor antikvarisk egenverdi."

(Sitt brev datert 24.10.2000 fra byantikvaren til byggesaksavdelingen i Bergen kommune)

Eiendomshistorikk

Trevillaen i Langesgt. 3 ble oppført i 1836 og var en av de få bygningene på Nygårdshøyden før naturhistorisk museum. Den ble oppkjøpt av Bergen museum tidlig på 1900-tallet for å sikre området rundt museet.

Lagesgt. 1 ble oppført i 1874 og ble innkjøpt av Bergen museum i 1946 og overført i UiB i 1952. Bygningen var opprinnelig en privatbolig. Har blitt brukt som kontorlokaler for administrasjon og magasin for Universitetsbiblioteket.

Verneverdige bygg

Byggnr: 10242
GAB nr: 139839153
Navn: Langesgt. 3
Oppført: 1874

Byggnr: 10243
GAB nr: 139839161
Navn: Langesgt. 1
Oppført: 1842

Langes gate 3, fasade mot sør, sett fra Muséplassen

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	UNIVERSITETET I BERGEN
GAB nr:	139839161
Gnr/bnr:	164/523
Oppført:	- 1842
Byggherre:	Artillerikaptein J. F. Sandberg
Arkitekt:	
Opprinnelig funksjon:	Bolig/bosetning
Nåværende funksjon:	Undervisning/forskning
Bygningsart:	Bolig
Regulering:	Regulert: Kommunedelplan Sentrum. Bystyrevedtak 10.12.01
Vernestatus:	

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Trebygning (laft), 2 etasjer. Sveitserstil-dekor rundt vinduer og langs takkanten, denne dekoren antakelig satt opp ca. 1880 som en opprustning av det eldre huset på en tid da nye og elegante murvillaer dukket opp i nabolaget, en ville følge med tiden. Bygningen er ominnredet for universitetsbruk (kontorer for studenttjenester), men er pietetsfullt restaurert og tilbakeført til sin eldste form i eksteriøret.

Sammendrag bygningshistorie

Bygningen ble oppført i 1839 og var en av få bygninger på Nygårdshøyden før Bergens museum ble bygd i 1860-årene. Bergen museum kjøpte den i 1911 for å sikre museets forterreng mot å få ny leiegårdsbebyggelse for nært innpå. Brukt som embetsbolig for styresen av botanisk hage i 1930-åra. Brukes i dag til utdanningsavdelingens studenttjenester.

Kilde: Nordhagen 2004, s. 125 og s. 176.

Vern

Formål:	Formålet er å bevare Langesgt. 3 som et viktig ledd i UiBs historie og kulturmiljøet knyttet til Naturhistorisk museum og administrasjonen rundt Muséplass.
Begrunnelse:	Bygningen er en av få byggene som lå på Nygårdshøyden før Bergens museum ble bygget i 1860-årene. Huset har både byhistorisk og universitetshistorisk verdi. Bygningen har sterk universitetshistorisk tilknytning gjennom lang bruk og som en naturlig del av miljøet i tilknytning til Muséplass, og representerer UiBs virksomhet i eksisterende bebyggelse.
Omfang:	Eksteriør.
Vernekategori:	Verneklasse 1, fredning

Langesgt. 3. Opphavsrett: Statsbygg.

Langesgt. 3. Opphavsrett: Statsbygg.

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	UNIVERSITETET I BERGEN
GAB nr:	139839153
Gnr/bnr:	164/521
Oppført:	- 1874
Byggherre:	
Arkitekt:	
Opprinnelig funksjon:	Bolig/bosetning
Nåværende funksjon:	Undervisning/forskning
Bygningsart:	Bolig
Regulering:	Regulert: Kommunedelplan Sentrum. Bystyrevedtak 10.12.01
Vernestatus:	

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Villa i tømmerlaft med utvendig pusset tegl, 2 etasjer. Enkle fasader uten særlig iøynefallende historistiske detaljer, i motsetning til de rikere utformede murvillaene i det nærliggende kvartalet Sydneplass/Olav Kyrres gate/Rosenbergsgaten, som bygningen Langesgate 1 grenser opp til. Den er del av villa-ekspansjonen som stoppet opp her ved grensen til eiendommen Fastings Minde, men som et tiår seinere, ca. 1880, fortsatte øverst i Christies gate (Lehmkuhl og Sundts villaer, se nr. 11 og 33 på denne listen) et steinkast lengre sør. Ominnredet til universitetsformål.

Sammendrag bygningshistorie

Sammen med villaene i kvartalet rett nordenfor og trevillaen Langes gate 3, er bygningen del av en tidstypisk kvaligetsbebyggelse som forteller om den tidlige utbyggingen av bydelen på Nygårdshøyden.

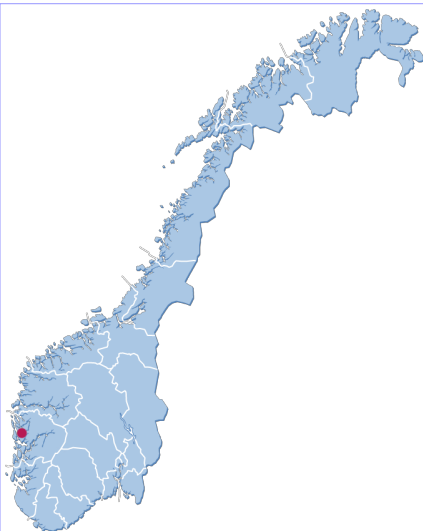
Kilde: Nordhagen 2004, s. 52 f. Gjengitt s. 176.

Vern

Formål:	Bevare Langesgt. 3 som et viktig ledd i UiBs historie og kulturmiljøet knyttet til Naturhistorisk museum og administrasjonen rundt Muséplass.
Begrunnelse:	Huset har antikvarisk egenverdi og miljøverdi som en del av den store utbyggingen av Nygårdshøyden i de siste tiår av 1800-tallet. Sterk universisterhistorisk tilknytning gjennom lang bruk og som en naturlig del av miljøet i tilknytning til Muséplass. Representerer UiBs virksomhet i eksisterende bebyggelse.
Omfang:	Eksteriør.
Vernekategori:	Verneklasse 1, fredning

Fasade mot vest, med nytt glassbygg

Bygnings- og eiendomsdata

Fylke: Hordaland
 Kommune: 1201/Bergen
 Opprinnelig funksjon: Villa
 Nåværende funksjon: UiB fakultet
 Foreslått vernekategori: Verneklasse 1, fredning
 Totalt antall bygg: 4

Situasjonsplan. Opphavsrett: Statsbygg.

Bygningsoversikt, omfang vern

Byggnr	Byggnavn	Oppført	Verneklasse	Omfang	GAB nr	Gnr/Bnr
10211	Christiesgt. 15	1882 - 1884	Verneklasse 1, fredning	Eksteriør/Interiør	139839064	164/1148
10212	Christiesgt. 17	1882 - 1884	Verneklasse 1, fredning	Eksteriør/Interiør	139839072	164/1150
10213	Christiesgt. 19	1882 - 1884	Verneklasse 1, fredning	Eksteriør/Interiør	139839080	164/1152
9903333	Rosenbergg. 39, Ørjan Øyens hus	1882 - 1884	Verneklasse 2, bevaring	Eksteriør	139278844	164/1152

Vern kompleks

Formål: Formålet er å bevare Christiesgt. 15, 17 og 19, samt Rosenbergg. 39 Ørjan Øyens hus som viktige element i kulturmiljøet knyttet til området rundt Naturhistorisk museum og Muséplass. Christiesgate har en lang og sterk universitetshistorisk tilknytning.

Begrunnelse: Gjennom fredning av bygningsmiljøet rundt Naturhistorisk museum, som vises UiB som byuniversitet, sikres bredden i universitetsorganisering av Norge.

Christiesgate ble anlagt som hovedgate rundt 1855 - 1875 fra byen og opp til Nygårdshøyden og gaten skulle ende opp i et "kulturelt palass". Gaten ender ved Naturhistorisk museum og området rundt Muséplass.

Bygningsmiljøet i Christiesgate viser et tydelig UiB som byuniversitet; et typisk trekk ved UiBs utvikling og virke er at universitetets drift er organisert i allerede oppførte bygårder og villaer på Nygårdshøyden.

Organiseringen har sin opprinnelse i en statlig reguleringsplan fra 1964 som gav UiB ekspropriasjonsrett til området på Nygårdshøyden. I perioden som fulgte etter vedtaket, ervervet UiB store mengder av eksisterende bebyggelse med den intensjon at store deler skulle rives for å gi plass til å oppføre formålsbygde bygninger som ville gi et mer campuspreget bygningsmiljø. Vernehensyn for eksisterende bygningsmiljø vokste frem på 1980- og 1990-tallet og satte en stopper for denne planen. Følgene av dette medførte at UiB måtte tilpasse seg eksisterende bygningsmasse med å bruke de opprinnelige bygårdene og villaene til sine formål.

Omfang: Eksteriør alle bygninger. Deler av interiør i Christiesgt. 15, 17 og 19.

Beskrivelse kulturmiljø

Christiesgt. 15 - 19 er plassert i enden av Christies gate opp mot Muséplass vis å vis Universitetsadministrasjonen. Samlet utgjør Museplass 1 (C. Sundts villa) sammen med Christies gate 15 - 19 et eksklusivt gatemiljø som oppsto i det velstående bylandskapet på Nygårdshøyden under første fase av industrialismen, en ekspansiv periode i byen.

Komplekset består av Christies gt. 15, 17 og 19, samt Rosenberggaten 39 Ørjan Øyens hus og brukes i dag av UiB til Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap.

Eiendomshistorikk

Villaene i Christiesgt. 15 - 19 ble oppført i perioden 1882 - 1884. De ble overtatt i UiB i 1964.

Verneverdige bygg

Byggnr: 10211
GAB nr: 139839064
Navn: Christiesgt. 15
Oppført: 1882 - 1884

Byggnr: 10212
GAB nr: 139839072
Navn: Christiesgt. 17
Oppført: 1882 - 1884

Byggnr: 10213
GAB nr: 139839080
Navn: Christiesgt. 19
Oppført: 1882 - 1884

Byggnr: 9903333
GAB nr: 139278844
Navn: Rosenberggt. 39,
Ørjan Øyens hus
Oppført: 1882 - 1884

Christies gate 19 (tv), 17 og 15 (th). Foto: Jostein Nyseth

Christies gate 17 og 19, forbindelse mellom byggene.
Foto: Jostein Nyseth

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	UNIVERSITETET I BERGEN
GAB nr:	139839064
Gnr/bnr:	164/1148
Oppført:	1882 - 1884
Byggherre:	Murermester Johan Gustav Nielsen.
Arkitekt:	Johan Faye.
Opprinnelig funksjon:	Bolig/bosetning
Nåværende funksjon:	Undervisning/forskning
Bygningsart:	Bolig
Regulering:	Regulert: Kommunedelplan Sentrum. Bystyrevedtak 10.12.01
Vernestatus:	

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Praktvilla i pusset mur, 3 etasjer. Rikt fasadedekorert historisme i fransk renessanse-stil, takformen lånt bl.a. fra Louvre i Paris (1500-tallet). Oppført samtidig med Christies gate 17 i nesten identisk stildrakt.

Som Christies gate 17 og 19 hører bygningen til at av de fineste eksempler fra historismeperioden, og sammen med disse to andre bygningene utgjør den en totalitet som har få paralleller her tillands.

Sammendrag bygningshistorie

Bygningen er oppført som villa i nyrenessansestil i 1884. I perioden 1915 - 28 hadde Bergens Maskinistkole lokaler i villaen. I 1964 overtok UiB eiendommen. Villaen ble ombygd for universitetsformål på bygningens premisser slik at viktige bygningselementer i interiørene er ivaretatt. Eksteriøret er så godt som uendret.

Christies gate 15 - 19 er gjengitt i Sveram 1979, s. 65 og er avmerket på registreringskartet s. 62.

Litteratur: Tschudi- Madsen 1970, s. 18 - 19. - Nordhagen 2004, s. 92 f., s. 166. Bygningen gjengitt s. 139.

Bygningshistorikk

1882	1884	Oppført i nyrenessansestil av murermester Johan Gustav Nielsen.
1915	1928	Lokaler for Bergens Maskinistkole.
1964		Ervervet av UiB.

Vern

Formål: Formålet er å bevare Christiesgt. 15 som et viktig ledd i UiBs historie og kulturmiljøet knyttet til Naturhistorisk museum og administrasjonen rundt Muséplass.

Begrunnelse: Bygningen er en typisk murvilla i nyrenessansestil med sterk universitetshistorisk tilknytning gjennom lang bruk og som en naturlig del av miljøet i tilknytning til Muséplass. Fredning av Christiesgt. 15 vil sikre eksempel på hvordan universitet har etablert seg i villabebyggelse på bygningens premisser.

Fasaden fremstår opprinnelig, mens innvendig er i hovedsak hele bygningen transformert til moderne og funksjonelle kontorlokaler.

Omfang: Eksteriør. Omfang for interiørfredning omfatter synlige opprinnelige bygningselementer.

Vernekategori: Verneklasse 1, fredning

Christies gate 15, fasade mot sør (til venstre i bildet) Foto: Jostein Nyseth

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	UNIVERSITETET I BERGEN
GAB nr:	139839072
Gnr/bnr:	164/1150
Oppført:	1882 - 1884
Byggherre:	Murermester Johan Gustav Nielsen
Arkitekt:	Johan Faye
Opprinnelig funksjon:	Bolig/bosetning
Nåværende funksjon:	Undervisning/forskning
Bygningsart:	Bolig
Regulering:	Regulert: Kommunedelplan Sentrum. Bystyrevedtak 10.12.2001
Vernestatus:	

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Praktvilla i pusset mur, 3 etasjer. Rikt fasadedekorert historisme i fransk renessanse-stil, takformen lånt bl.a. fra Louvre i Paris (1500-tallet). Oppført samtidig med Christies gate 15 i nesten identisk stil.

Sammendrag bygningshistorie

Bygningen er oppført som villa i nyrenessansestil i 1884. I 1964 overtok UiB eiendommen. Villaen ble ombygd for universitetsformål på bygningens premisser slik at viktige bygningselementer i interiørene er ivaretatt. Eksteriøret er så godt som uendret.

Christies gate 15 - 19 er gjengitt i Sveram 1979, s. 65 og er avmerket på registreringskartet s. 62.

Litteratur: Tschudi- Madsen 1970, s. 18 - 19. - Nordhagen 2004, s. 92 f., s. 166. Bygningen gjengitt s. 139.

Bygningshistorikk

1882	1884	Oppført av Murermester Johan Gustav Nielsen.
1964		Ervervet av UiB.

Vern

Formål:	Formålet er å bevare Christiesgt. 17 som et viktig ledd i UiBs historie og kulturmiljøet knyttet til naturhistorisk museum og administrasjonene rundt Muséplass.
Begrunnelse:	Bygningen er en typisk murvilla i nyrenessansestil med sterk universitetshistorisk tilknytning gjennom lang bruk og som en naturlig del av miljøet i tilknytning til Muséplass. Fredning av Christiesgt. 17 vil sikre eksempel på hvordan universitet har etablert seg i villabebyggelse på bygningens premisser. Fasaden fremstår opprinnelig, mens innvendig er i hovedsak hele bygningen transformert til moderne og funksjonelle kontorlokaler.
Omfang:	Eksteriør. Interiørfredningen omfatter opprinnelig trapp og andre synlige opprinnelige bygningselementer.
Vernekategori:	Verneklasse 1, fredning

Christies gate 17, fasade mot sør (til venstre i bildet) Foto: Jostein Nyseth

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	UNIVERSITETET I BERGEN
GAB nr:	139839080
Gnr/bnr:	164/1152
Oppført:	1882 - 1884
Byggherre:	Murermester Johan Gustav Nielsen.
Arkitekt:	Johan Faye.
Opprinnelig funksjon:	Bolig/bosetning
Nåværende funksjon:	Undervisning/forskning
Bygningsart:	Bolig
Regulering:	Regulert: Kommunedelplan Sentrum. Bystyrevedtak 10.12.01
Vernestatus:	

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Bygningen er oppført som frittliggende villa i pusset mur. Bygd i en renessanselignende stil og opprinnelig med åpen loggia i 2. etasjen ut mot Christies gate. En Neptun-skulptur i fasaden er av en avstøpning etter ukjent original.

Sammendrag bygningshistorie

Villaen ble reist i 1882 for fru marianne Pettersen, gift Sellichen. I perioden 1888-1902 var den eid av Christian Michelsens far, Jacob Andreas Michelsen, og ble senere overtatt av kr. Lehmkuhl. I 1964 overtok UiB eiendommen. Villaen ble ombygd for universitetsformål på bygningens premisser slik at viktige bygningselementer i interiørene er ivaretatt. Eksteriøret er så godt som uendret.

Litteratur: Tschudi-Madsen 1970, s. 18 og 19. - Nordhagen 2004, s. 92, s. 166. Gjengitt s. 77 og s. 138. - Sveram 1979.

Bygningshistorikk

1882	1884	Oppført av murmester Johan Gustav Nilsen. Bygningen kalles Kristoffer Lehmkuhls hus.
1964		Bygningen ble tatt i bruk av Universitetet i Bergen.

Vern

Formål:	Bevare Christiesgt. 19 som et viktig ledd i UiBs historie og kulturmiljøet knyttet til naturhistorisk museum og administrasjonene rundt Muséplass.
Begrunnelse:	Bygningen er en typisk murvilla i nyrenessansestil med sterk universitetshistorisk tilknytning gjennom lang bruk og som en naturlig del av miljøet i tilknytning til Muséplass. Fredning av Christiesgt. 19 vil sikre eksempel på hvordan universitet har etablert seg i villabebyggelse på bygningens premisser. Fasaden fremstår opprinnelig, mens innvendig er i hovedsak hele bygningen transformert til moderne og funksjonelle kontorlokaler.
Omfang:	Eksteriør inkludert Neptun-skulpturen på fasaden. Interiørfredning omfatter opprinnelig trapp og andre synlige opprinnelige bygningselementer.
Vernekategori:	Verneklasse 1, fredning

Christiesgt. 19. Opphavsrett: Statsbygg.

210-01, Christiesgt. 19

Christies gate 19, plan 1.

Christies gate 19. Neptun. Detalj fra fasade mot sør. Foto: Jostein Nyseth

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	UNIVERSITETET I BERGEN
GAB nr:	139278844
Gnr/bnr:	164/1152
Oppført:	1882 - 1884
Byggherre:	Murermester Johan Gustav Nielsen
Arkitekt:	
Opprinnelig funksjon:	Bolig/bosetning
Nåværende funksjon:	Undervisning/forskning
Bygningsart:	Bygård
Regulering:	Ikke registrert: null
Vernestatus:	

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Bygningen ble oppført i 1882-84 som en bygård i nyrenessansestil.

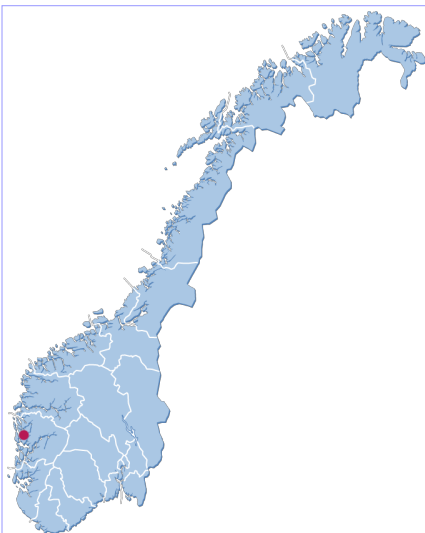
UiBs byggnr. 283 (NEAS).

Vern

Formål:	Formålet er å bevare Rosenberggt. 39 som et viktig ledd i UiBs historie og kulturmiljøet knyttet til Naturhistorisk museum og administrasjonen rundt Muséplass.
Begrunnelse:	Vern av Rosenberggt. 39 vil sikre eksempel på hvordan universitet har etablert seg i eksisterende bebyggelse. Bygningen er i nyrenessansestil med sterk universitetshistorisk tilknytning gjennom lang bruk og som en naturlig del av miljøet i tilknytning til Muséplass. Fasaden fremstår opprinnelig, mens innvendig er i hovedsak hele bygningen transformert til moderne og funksjonelle kontorlokaler.
Omfang:	Eksteriør.
Vernekategori:	Verneklasse 2, bevaring

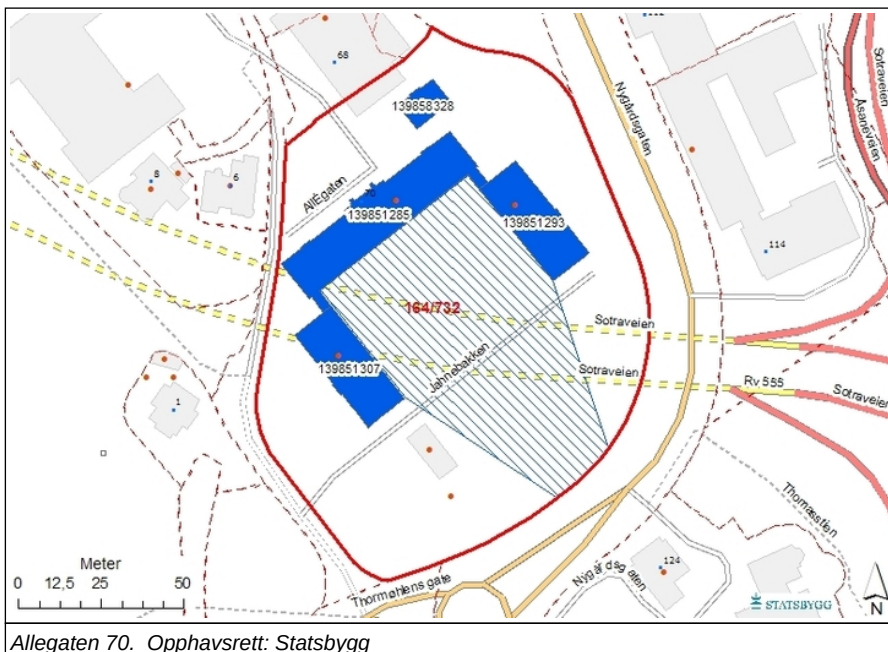

Ørjan Øyens hus. Opphavsrett: Statsbygg.

Bygnings- og eiendomsdata

Fylke:	Hordaland
Kommune:	1201/Bergen
Opprinnelig funksjon:	Geofysisk institutt
Nåværende funksjon:	Geofysisk og biologisk institutt
Foreslått vernekategori:	Verneklasse 1, fredning
Totalt antall bygg:	5

Bygningsoversikt, omfang vern

Byggnr	Byggnavn	Oppført	Verneklasse	Omfang	GAB nr	Gnr/Bnr
10207	BOTANISK LABORATORIUM	1951	Verneklasse 1, fredning	Eksteriør/Interiør	139851307	164/732
10205	GEOFYSISK INSTITUTT	1929	Verneklasse 1, fredning	Eksteriør/Interiør/Utomhus	139851285	164/732
10206	KJEMISK INSTITUTT	1951	Verneklasse 1, fredning	Eksteriør/Interiør	139851293	164/732
10209	KJERNEFYSISK LABORATORIUM	1948	Verneklasse 1, fredning	Eksteriør/Interiør	139858328	164/732

Vern kompleks

Formål:	Formålet er å bevare Geofysisk institutt som representant for universitetshistorien i Norge. Geofysen er et viktig bilde på etableringen og utviklingen av UiB.
Begrunnelse:	Fredning av Geofysen vil sikre bevaring av formålsbygg som er historiefortellende, vesentlig i etableringen av UiB og viktig for historien: Geofysen ble planlagt og oppført av Bergen museum i 1928. Et monumentalbygg som lyktes med å gjøre det vordende universitet i Bergen synlig. Bygningstiljøet fikk sin start med Egill Reimers Geofysiske institutt. Anlegget marker enden av den akademiske aksen på Nygårdshøyden. Bygningen ble oppført for å legge til rette for utvikling av et geofysisk institutt. Plasseringen er ikke tilfeldig, men ble valgt for måling av stråler og magnetisme var det nødvendig at den fikk ligge høyt og fritt. Bygningen ble oppført etter innsamling av midler fra byens borgere, noe som vitner om stor vilje i byen for å få opprettet et universitet. Anlegget har senere blitt supplementert med to bygninger som ligger som hver sin fløy på hver side av Geofysen. Disse bygningene henger sammen med Geofysen med hver sin gang og er oppført i samme stil. Bygningene fremstår med enkle volumer og nesten ikke dekorerte overflater. Tilsammen med Betatronen og kjernefysisk laboratorium representerer anlegget en viktig plass i utdanningshistorien. Geofysen har også spilt en vesentlig rolle den moderne værvarslings i Norge.
Omfang:	Fredningen omfatter eksteriør Geofysisk institutt, botanisk laboratorium, kjemisk institutt og kjernefysisk laboratorium. Samt utvalgte interiører.

Beskrivelse kulturmiljø

Allegaten 70 omfatter anlegget knyttet til Geofysen. Anlegget ligger plassert lengst sør på Nygårdshøyden i et opprinnelig parkanlegg, Florida. Komplekset består av 10205 Geofysisk institutt (1929), 10207 Botanisk laboratorium - vestfløy i Jahnebakken 5 (1952), 10206 Kjemisk institutt - østfløy i Jahnebakken 3 (1952) og 10209 Kjernefysisk laboratorium (1950). 10208 Botanisk veksthus ble revet i 2007.

Eiendomshistorikk

1917: Geofysisk institutt ble etablert.
 Tomten Florida ble kjøpt av Bergen museum for at det skulle bygges et geofysisk institutt og medisinsk fakultet. Bergen museum ønsket at det skulle etableres et forskningsmiljø rundt geofysikk og fikk oppført Geofysen for å legge til rette for utviklingen av miljøet.
 1929: Geofysisk institutt ble oppført.
 1950: Kjernefysisk laboratorium ble oppført.
 1952: Geofysen ble utvidet med to fløyer som rommet Botanisk laboratorium og kjemisk institutt.

Verneverdige bygg

Byggnr: 10205
GAB nr: 139851285
Navn: GEOFYSISK
INSTITUTT
Oppført: 1929

Byggnr: 10206
GAB nr: 139851293
Navn: KJEMISK
INSTITUTT
Oppført: 1951

Byggnr: 10207
GAB nr: 139851307
Navn: BOTANISK
LABORATORIUM
Oppført: 1951

Byggnr: 10209
GAB nr: 139858328
Navn: KJERNEFYSISK
LABORATORIUM
Oppført: 1948

Jahnebakken 5 til venstre, Allégaten 70 i midten, Jahnebakken 3 til høyre. Sett fra sør. Foto: Jostein Nyseth

Allégaten 70 sett fra sør. Foto: Jostein Nyseth
Opphavsrett: UiB.

Geofysen. Opphavsrett: Statsbygg.

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	UNIVERSITETET I BERGEN
GAB nr:	139851285
Gnr/bnr:	164/732
Oppført:	- 1929
Byggherre:	
Arkitekt:	Egill Reimers
Opprinnelig funksjon:	Undervisning/forskning
Nåværende funksjon:	Undervisning/forskning
Bygningsart:	
Regulering:	Regulert: Kommunedelplan Sentrum. Bystyrevedtak 10.12.01
Vernestatus:	

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Monumentalt bygg med tre etasjer og et sju etasjers tårnparti i midten. Oppført av tegelstein med pussete flater, etasjeskillere i betong. Tak tekket med sort glassert tegelstein. Kjemisk institutt og botanisk laboratorium er bygget sammen med hovedbygningen.

Byggetrinn 1 (1929): Midtbygningen 5 etasjer med en toppetasje, sidefløyene to etasjer mot N. (Allégaten), mens det viser 2 etasjer og en kjelleretasje mot S. Byggetrinn 2 (innviet 1951/1952): 3-4 etasjer. Pusset mur. Nyklassisme med vakker, men enkel dekor. Rik klebersteinsportal på midtbygningen. Stilrene interiører, vestibylen viser fremragende romkomposisjon.

Bygningen er et arbeid tegnet av en av landets fremste stilarkitekter fra det 20. århundre.

Sammendrag bygningshistorie

Generelt: Allégaten 70 ble bygget i to trinn: Trinn 1 med midtbygningen, og trinn 2 sidefløyene. Østfløyen har i dag adresse Jahnebakken 3 og ble opprinnelig tatt i bruk til "Kjemisk institutt" (se mer under bygg 10206). Vestfløyen har i dag adresse Jahnebakken 5 og ble opprinnelig tatt i bruk til "Botanisk laboratorium" (se mer under bygg 10207).

Kilde: Nordhagen 2004, s. 119-120. Bygningen gjengitt s.120-123.

Bygningshistorikk

1928	Oppført.
1951	Supplementert med to tilbygde fløyer på hver side av bygningen.

Vern

Formål:	Formålet er å bevare Geofysisk institutt som eksempel på formålsbygd forskningsinstitutt reist av Bergen museum med tydelig formspråk som vitner om vilje til å utviklet et universitet.
Begrunnelse:	Fredning av Geofysen vil sikre bevaring av et formålsbygg som er historiefortellende og viktig i UiBs historie. Geofysen ble planlagt og oppført av Bergen museum i 1928. Bygningen ble oppført for å legge til rette for utvikling av et geofysisk institutt. Representerer en viktig utvikling av forskningsmiljø frem mot opprettelsen av universitet. Bygningen fremstår som meget autentisk og er av høy arkitektonisk kvalitet.
Omfang:	Eksteriør. Interiør: Vestibyle, midtkorridorer i første og annen etasje, auditorium med opprinnelige møbler i annen etasje, samt tidligere bibliotek/dagens kantine i tredje etasje.
Vernekategori:	Verneklasse 1, fredning

Interiør

Interiørnr: 4

Interiørnavn: Korridor 2.etg.

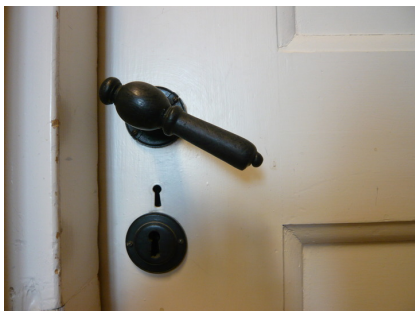
Beskrivelse: Korridorene i første og annen etasje er i all hovedsak like, med påkostede dører i lys eik ut mot vestibyen og malte furudører i korridorene innenfor.

Interiørnr: Bevarte dørvidere

Interiørnavn: I bruk på opprinnelige dører i samtlige etasjer.

Beskrivelse: De opprinnelige dørvidernec i sort bakkelitt? er fortsatt bevart og i bruk i store deler av bygningen.

Interiørnr: 6.

Interiørnavn: Nåværende kantine/forhenværende bibliotek

Beskrivelse: Rommets karakter er vesentlig endret som følge av funksjonsendringen fra bibliotek til kantine. Rommets inngangsparti med dørørramning samt himlingens gesims er del av den opprinnelige innredningen, mens brystpanel og fargeholdning har kommet til etter at ble tatt i bruk som kantine.

Interiørnr: Malt dør.

Interiørnavn: Dør fra vestibyle til kantine i tredje etasje.

Beskrivelse: Malt inngangsdør til kantinen i tredje etasje har fortsatt sin opprinnelse i behold. Muligens har husets øvrige malte dører hatt en lignende fargesetting.

Interiørnr: Stoler i auditorium

Interiørnavn: Auditorium annen etasje.

Beskrivelse: Det er bevart 40 stoler samt 11 smale bord som tilhører rommets opprinnelige utstyr. I tillegg er kateter bevart samt rommets opprinnelige og særpregede blendingssystem av vinduene. Rommet har også i behold den ene av sine opprinnelige veggglamper.

Interiørnr: 5

Interiørnavn: Korridor 3.etg.

Beskrivelse: Korridorene utgør en vesentlig del av bygningens struktur.

Interiørnr: 1

Interiørnavn: Trapperom og vestibyle

Beskrivelse: Vestibyen med hovedinngang i 1.etg som inneholderv hovedtrappen fra 1. til 7. etg. Rommet er utstyrt med opprinnelig parkettgulv i lys eik, opprinnelige dører i lys eik, har malte pussede vegger og er preget av stor grad av opprinnelighet.

Interiørnr: 2

Interiørnavn: Auditorium i 2.etg.

Beskrivelse: Auditoriet preges av stor grad av opprinnelighet, der såvel innredning som møbler er bevart fra huset oppførelse. Rommet har lys eikeparkett, pussede og malte vegger og himling, og står i all hovedsak som da bygningen ble tatt i bruk.

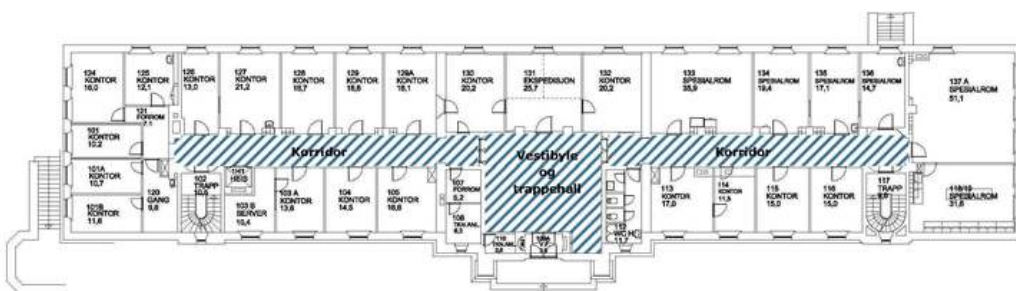
Interiørnr: 3

Interiørnavn: Korridor 1.etg

Beskrivelse: Korridorene har pusset og malt himling og vedgger. Gulvet har den opprinnelige lyse eikeparketten i behold, der en keramiske fliser er benyttet som gulvfliser. De opprinnelige, malte furudørene, med sine opprinnelige sorte dørvidere bidrar til å gi korridorene kvalitet. Bortsett fra fargesetting står korridorene i all hovedsak som da huset sto ferdig.

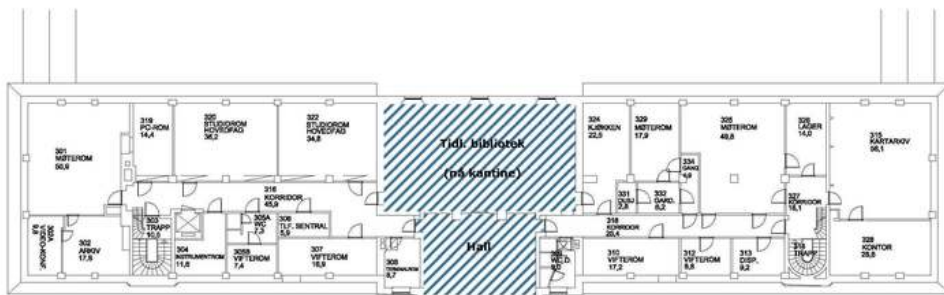
Geofysen. Opphavsrett: Statsbygg.

Plantegning 1.etg. Opphavsrett: UiB/Statsbygg.

Plan, 2. etg. Vernesone interiør: Hall, midtkorridorer, auditorium med opprinnelige møbler. Opphavsrett: Statsbygg.

Plan, 3. etg. Vernesone interiør: hall, tidligere bibliotek (nå kantine). Opphavsrett: Statsbygg.

Allégaten 70, hovedinngang mot nord. Foto: Jostein Nyseth Opphavsrett: UiB.

Hovedinngang og trapperom. Opphavsrett: Statsbygg.

Trapp opp til tårn. Opphavsrett: Statsbygg.

Original dør. Opphavsrett: Statsbygg.

Stoler i auditorium Auditorium annen etasje. Opphavsrett: Statsbygg.

Opprinnelige dørvidere fortsatt i bruk. Opphavsrett: Statsbygg.

Korridor nne etasje med eikedører mot vestibulen og malte furudører i selve korridoren. Opphavsrett: Statsbygg.

Dørramming og gesims tilhører rommets opprinnelige innredning. Opphavsrett: Statsbygg.

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	UNIVERSITETET I BERGEN
GAB nr:	139851307
Gnr/bnr:	164/732
Oppført:	- 1951
Byggherre:	
Arkitekt:	Egill Reimers
Opprinnelig funksjon:	Undervisning/forskning
Nåværende funksjon:	Undervisning/forskning
Bygningsart:	
Regulering:	Regulert: Kommunedelplan Sentrum. Bystyrevedtak 10.12.01
Vernestatus:	

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Oppført i tegelstein med pussete flater, fundament støpt i fjell og etasjeskillere av betong. Oppført med kjeller, underetasje, tre etasjer og loft. Bygningen er oppført med heis og sentralfyringsanlegg. Inneholder kontorer, arbeidsrom, laboratorier, speialrom og et større vekstom over 1,5 etasje i syd med veggflater i glass i jernkonstruksjon.

Bygningen er et arbeid teget av en av landets fremste stilarkitekter fra det 20. århundre.

Sammendrag bygningshistorie

Byggets vestfløy, adresse Jahnebakken 5. Opprinnelig tatt i bruk til "Botanisk laboratorium".

Nordhagen 2004, s. 119-120. Bygningen gjengitt s.120-123.

Bygningshistorikk

1951	Oppført.
------	----------

Vern

Formål:	Formålet er å bevare sidefløyen Botanisk laboratorium for å sikre hele bygningsmiljøet Geofysen.
Begrunnelse:	Botanisk labratorium er oppført som et eget bygg som ligger parallelt med kjemisk institutt. Bygningen henger sammen med geofysisk institutt med et lite tilbygg. Botanisk laboratorium ble oppført like etter at UiB ble opprettet. Botanisk laboratorium var planlagt samtidig med geofysisk institutt med samme arkitekt. Er derfor oppført i samme stil som geofysisk institutt. Bygningen er av høy arkitektonisk kvalitet og fremstår som autentisk.
	Fredning vil sikre bevaring av hele Det Geofysiske institutt.
Omfang:	Bygningens eksteriør. Interiør: Vestibyle, midtkorridorer i samtlige etasjer foruten laboratorium 311 i 3.etg.
Vernekategori:	Verneklasse 1, fredning

Interiør

Interiørnr: 1

Interiørnavn: Vestibyle.

Beskrivelse: Vestibyen er lik vestiibyen i Kjemisk institutt, der vegger og himling er pusset og malt. Rommets viktigste kvalitet er det påkostede gulvet i sort skifer med geometrisk mønster i hvit marmor. En annen kvalitet er dørene i lys eik. Rommet er lite endret siden bygningen ble tatt i bruk.

Interiørnr: 2

Interiørnavn:

Hovedtrapperom

Beskrivelse:

Hovedtrapperommet er lik trapperommet i den samtidige fløyen som rommer kjemisk institutt. Rommet har pussede og malte vegger og himling, trappetrin i sort skifer og hvit marmor, påkostet smijernsrekkverk og representative dobbelte dører i løys eik. Rommet preges av stor grad av opprinnelighet.

Interiørnr: 3

Interiørnavn: Korridor 1.etg.

Beskrivelse: Korridorene har en enkel karakter, lik de i nabofløyen.

Interiørnr: 5

Interiørnavn: Korridor. 3 etg.

Beskrivelse: Safe i korridoren.

Interiørnr: 4

Interiørnavn: Opprinnelige stoler

Beskrivelse: I korridoren i annen etasje står fire armstoler tegnet for bygningen av professor Hagen i 1949-50. Tilsvarende stoler står ellers rundt om i bygningen og er viktige inventarstykker som del av husets opprinnelige spesialtegnede innbo.

Interiørnr: 6

Interiørnavn: Laboratorium

Beskrivelse: Laboratorium 311 utmerker seg ved sitt store vindu langs det meste av langveggen samt ved sin store takhøyde.

Oppphavsrett: Statsbygg.

Oppphavsrett: Statsbygg.

BYGNING 10207 BOTANISK LABORATORIUM

Kompleks 3360 ALLEGT 70

Opphavsrett: Statsbygg.

Opphavsrett: Statsbygg.

Vestibulen er enkelt utformet, der det rikt utformede gulvet i sort skifer med mønster i hvit marmor er rommets utsmykking. Opphavsrett: Statsbygg.

Opphavsrett: Statsbygg.

Jahnebakken 5, fasade mot sør-øst. Foto: Jostein Nyseth Opphavsrett: UiB

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	UNIVERSITETET I BERGEN
GAB nr:	139851293
Gnr/bnr:	164/732
Oppført:	- 1951
Byggherre:	
Arkitekt:	Egill Reimers
Opprinnelig funksjon:	Undervisning/forskning
Nåværende funksjon:	Undervisning/forskning
Bygningsart:	
Regulering:	Regulert: Kommunedelplan Sentrum. Bystyrevedtak 10.12.01
Vernestatus:	

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Oppført i tegelstein med pussete flater, fundament støpt i fjell og etasjeskillere av betong. Tak tekket med sort glasert tegelstein. Oppført med kjeller, underetasje, tre etasjer og loft. Bygningen er oppført med heis og sentralfyringsanlegg.

Bygningen er et arbeid tegnet av en av landets fremste stilarkitekter fra det 20. århundre.

Sammendrag bygningshistorie

Byggets østfløy, adresse Jahnebakken 3. Opprinnelig tatt i bruk av Kjemisk institutt.

Litteratur: Nordhagen 2004, s. 119-120. Bygningen gjengitt s.120-123.

Bygningshistorikk

1951	Oppført.
------	----------

Vern

Formål:	formålet er å bevare Kjemisk institutt for å sikre bygningsmiljøet rundt Geofysen.
Begrunnelse:	Kjemisk institutt er oppført som et eget bygg som ligger parallelt med botanisk laboratorium. Bygningen henger sammen med geofysisk institutt med et lite tilbygg. Kjemisk institutt ble oppført like etter at UiB ble opprettet. Kjemisk institutt var planlagt samtidig med geofysisk institutt med samme arkitekt. Er derfor oppført i samme stil som geofysisk institutt. Bygningen er av høy arkitektonisk kvalitet og fremstår som autentisk.
	Fredning av vil sikre bevaring av hele Det Geofysiske institutt.
Omfang:	Bygningens eksteriør. Interiør: Vestibyle, hovedtrapperom og midtkorridoren i de tre hovedetasjene.
Vernekategori:	Verneklasse 1, fredning

Interiør

Interiørnr: 5

Interiørnavn: Korridor 3.etg

Beskrivelse: Korridorene i tredje er i all hovedsak lik de i de to nedre etasjer.

Interiørnr: 4

Interiørnavn: Korridor 2.etg

Beskrivelse: Korridorene i annen etasje er i all hovedsak lik korridorene i første etasje.

Interiørnr: 1

Interiørnavn: Vestibyle.

Beskrivelse: Vestibyen er preget av etterkrigstidens enkelhet, med malt pusset himling og vegger.

Rommets utsmykning er det rikt utformede gulvet i sort skifer med geometrisk mønster i hvit marmor. Rommet preges av stor grad av opprinnelighet.

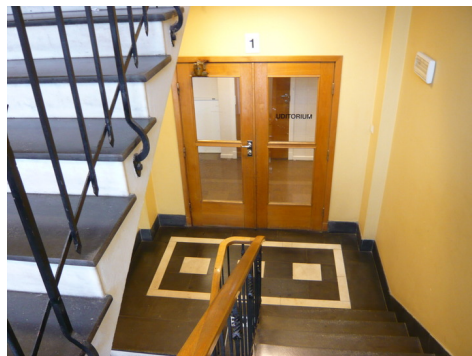

Interiørnr: 2

Interiørnavn: Hovedtrapperom

Beskrivelse: Hovedtrapperommet er enkelt i sin karakter, men preges av gode materialer. Himling og vegger er pusset og malt, trappetrinnene er i sort skifer med hvite opptrinn og med påkostet smijernsrekkverk.

Trapperommet har representative doble dører i lys eik. Rommet preges av stor grad av opprinnelighet.

Interiørnr: 3

Interiørnavn: Korridor 1.etg.

Beskrivelse: Korridorene er relativt enkle, med linoleums på gulvet, himling og vegger som er pusset og malt samt dører i lys eik. Korridorene preges av stor grad av opprinnelighet.

Østfløy Jahnebakken 3, gamle kjemisk institutt. Opphavsrett: Statsbygg.

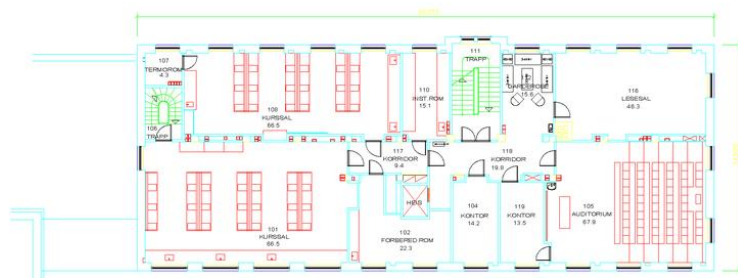

Jahnebakken 3 Østfløy. Opphavsrett: Statsbygg.

Gamle "Kjemisk institutt". Opphavsrett: UiB.

313-01, Jahnebakken 3

Jahnebakken 3, plan 1. Opphavsrett: UiB.

Jahnebakken 3, fasade mot vest. Foto: Jostein Nyseth Opphavsrett: UiB.

Korridor tredje etasje, med lyse malte vegger, linoleumsbelegg på gulvet samt enkle dører i lys eik. Opphavsrett: Statsbygg.

Midtkorridorene har en enkel karakter med himling og vegger er pusset og malt, mens gullvene er teknet med brun linoleum. De enkle dørene i lys eik utgjør en vesentlig del av korridorenes karakter. Opphavsrett: Statsbygg.

Vestibulen har malt og pusset himling samt vegger, der rommet utsmykking er et rikt utformet gulv i skifer og hvit marmor samt dørene i lys eik. Opphavsrett: Statsbygg.

Hovedtrapperommet har malt pusset himling og vegger. Reposene er dekorativt lagt i skifer og hvit marmor og der skiferen er brukt på trappetrinnene mens inntrinnene er i hvit marmor. Trappegelender i smijern er påkostet. Opphavsrett: Statsbygg.

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	UNIVERSITETET I BERGEN
GAB nr:	139851293
Gnr/bnr:	164/732
Oppført:	- 1951
Byggherre:	
Arkitekt:	Egill Reimers
Opprinnelig funksjon:	Undervisning/forskning
Nåværende funksjon:	Undervisning/forskning
Bygningsart:	
Regulering:	Regulert: Kommunedelplan Sentrum. Bystyrevedtak 10.12.01
Vernestatus:	

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Oppført i tegelstein med pussete flater, fundament støpt i fjell og etasjeskillere av betong. Tak tekket med sort glasert tegelstein. Oppført med kjeller, underetasje, tre etasjer og loft. Bygningen er oppført med heis og sentralfyringsanlegg.

Bygningen er et arbeid tegnet av en av landets fremste stilarkitekter fra det 20. århundre.

Sammendrag bygningshistorie

Byggets østfløy, adresse Jahnebakken 3. Opprinnelig tatt i bruk av Kjemisk institutt.

Litteratur: Nordhagen 2004, s. 119-120. Bygningen gjengitt s.120-123.

Bygningshistorikk

1951	Oppført.
------	----------

Vern

Formål:	formålet er å bevare Kjemisk institutt for å sikre bygningsmiljøet rundt Geofysen.
Begrunnelse:	Kjemisk institutt er oppført som et eget bygg som ligger parallelt med botanisk laboratorium. Bygningen henger sammen med geofysisk institutt med et lite tilbygg. Kjemisk institutt ble oppført like etter at UiB ble opprettet. Kjemisk institutt var planlagt samtidig med geofysisk institutt med samme arkitekt. Er derfor oppført i samme stil som geofysisk institutt. Bygningen er av høy arkitektonisk kvalitet og fremstår som autentisk.
	Fredning av vil sikre bevaring av hele Det Geofysiske institutt.
Omfang:	Bygningens eksteriør. Interiør: Vestibyle, hovedtrapperom og midtkorridoren i de tre hovedetasjene.
Vernekategori:	Verneklasse 1, fredning

Interiør

Interiørnr: 5

Interiørnavn: Korridor 3.etg

Beskrivelse: Korridorene i tredje er i all hovedsak lik de i de to nedre etasjer.

Interiørnr: 4

Interiørnavn: Korridor 2.etg

Beskrivelse: Korridorene i annen etasje er i all hovedsak lik korridorene i første etasje.

Interiørnr: 1

Interiørnavn: Vestibyle.

Beskrivelse: Vestibyen er preget av etterkrigstidens enkelhet, med malt pusset himling og vegger.

Rommets utsmykning er det rikt utformede gulvet i sort skifer med geometrisk mønster i hvit marmor. Rommet preges av stor grad av opprinnelighet.

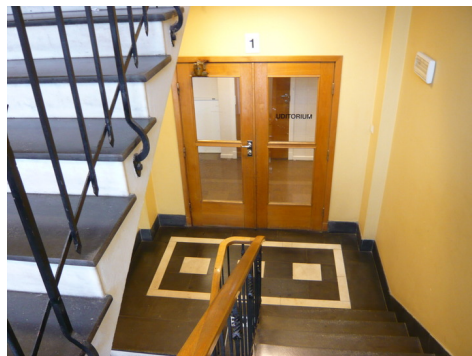

Interiørnr: 2

Interiørnavn: Hovedtrapperom

Beskrivelse: Hovedtrapperommet er enkelt i sin karakter, men preges av gode materialer. Himling og vegger er pusset og malt, trappetrinnene er i sort skifer med hvite opptrinn og med påkostet smijernsrekkverk.

Trapperommet har representative doble dører i lys eik. Rommet preges av stor grad av opprinnelighet.

Interiørnr: 3

Interiørnavn: Korridor 1.etg.

Beskrivelse: Korridorene er relativt enkle, med linoleums på gulvet, himling og vegger som er pusset og malt samt dører i lys eik. Korridorene preges av stor grad av opprinnelighet.

Østfløy Jahnebakken 3, gamle kjemisk institutt. Opphavsrett: Statsbygg.

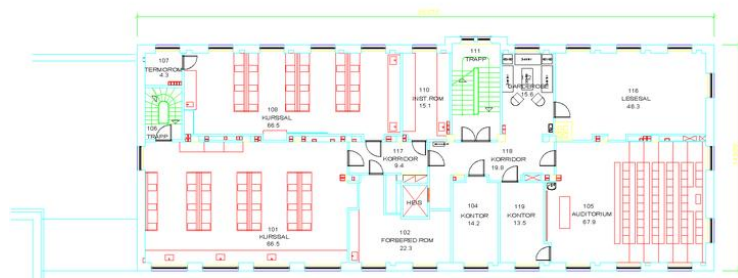

Jahnebakken 3 Østfløy. Opphavsrett: Statsbygg.

Gamle "Kjemisk institutt". Opphavsrett: UiB.

313-01, Jahnebakken 3

Jahnebakken 3, plan 1. Opphavsrett: UiB.

Jahnebakken 3, fasade mot vest. Foto: Jostein Nyseth Opphavsrett: UiB.

Korridor tredje etasje, med lyse malte vegger, linoleumsbelegg på gulvet samt enkle dører i lys eik. Opphavsrett: Statsbygg.

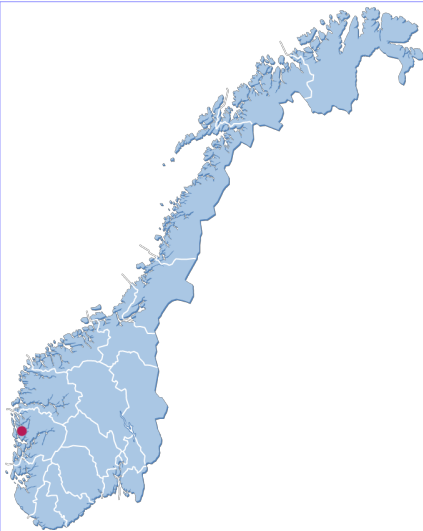
Midtkorridorene har en enkel karakter med himling og vegger er pusset og malt, mens gullvene er teknet med brun linoleum. De enkle dørene i lys eik utgjør en vesentlig del av korridorenes karakter. Opphavsrett: Statsbygg.

Vestibulen har malt og pusset himling samt vegger, der rommet utsmykking er et rikt utformet gulv i skifer og hvit marmor samt dørene i lys eik. Opphavsrett: Statsbygg.

Hovedtrapperommet har malt pusset himling og vegger. Reposene er dekorativt lagt i skifer og hvit marmor og der skiferen er brukt på trappetrinnene mens inntrinnene er i hvit marmor. Trappegelender i smijern er påkostet. Opphavsrett: Statsbygg.

Bygnings- og eiendomsdata

Fylke: Hordaland
 Kommune: 1201/Bergen
 Opprinnelig funksjon: Universitetsbibliotek
 Nåværende funksjon: Universitetsbibliotek
 Foreslått vernekategori: Verneklasse 1, fredning
 Totalt antall bygg: 1

Situasjonskart. Opphavsrett: Statsbygg.

Bygningsoversikt, omfang vern

Byggnr	Byggnavn	Oppført	Verneklasse	Omfang	GAB nr	Gnr/Bnr
10254	UNIVERSITETSBIBLIOTEK	1961	Verneklasse 1, fredning	Eksteriør/Interiør/Utomhus	139817273	164/364

Vern kompleks

Formål: Formålet med fredningen er å bevare Universitetsbiblioteket som et viktig funksjonsbygg for universitetsanlegget på Nygårdshøyden, samt som et representativt eksempel på tidlig 1960-talls modernistisk arkitektur.

Begrunnelse: Universitetsbiblioteket fra 1961 oppfattes som et monumentalbygg siden det var en av de første nye formålsbygde bygninger som UiB oppførte etter sin etablering. Biblioteket har både med funksjon og lokalisering virket samlende for universitetets virksomhet.

UBB er et tidstypisk anlegg av høy kvalitet, og speiler betydningen av eget bibliotek for universitetet.

Omfang: Fredningen omfatter bibliotekbygningens eksteriør med inngangsparti og vestibyle samt verdifulle deler av utomhusanlegget. Fredning av utomhusanlegget skal sikre bygningens eksponering mot omgivelsene.

Beskrivelse kulturmiljø

Universitetsbiblioteket i Bergen (UBB) ligger sentralt plassert på Nygårdshøyden med Naturhistorisk museum og Kulturhistorisk museum som nærmeste nabo i sør og med HF-bygget og Sydneplassen skolen som nabo i nord.

Universitetsbiblioteket er den første formålsbygde bygningen Universitetet i Bergen fikk oppført etter at Universitetet ble formelt opprettet.

Litteratur:
 UIBs historie 1996 bind I s 304-306
 Arkitekturguide Bergen 2008 s 157
 Nordhagen 2004, s. 151: Gjengitt s 153
 Bergen byleksikon 1999 s 478

Eiendomshistorikk

Universitetsbiblioteket i Bergen (UBB) ble opprettet i 1948 som en direkte fortsettelse av Bergen Museums bibliotek stiftet 1825.

I 1961 flyttet UBB inn formålsbygde lokaler på Haakon Shetelig's plass 1 på Nygårdshøyden.

Verneverdige bygg

Byggnr: 10254
 GAB nr: 139817273
 Navn:
 UNIVERSITETSBIBLIOTEK
 Oppført: 1961

Deler av fasaden er kledd med keramiske fliser. Her sett fra øst. Opphavsrett: Statsbygg.

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	UNIVERSITETET I BERGEN
GAB nr:	139817273
Gnr/bnr:	164/364
Oppført:	- 1961
Byggherre:	Universitetet i Bergen
Arkitekt:	Kåre Kvilhaug og Jo Svare
Opprinnelig funksjon:	Undervisning/forskning
Nåværende funksjon:	Undervisning/forskning
Bygningsart:	Bibliotek
Regulering:	Regulert: Kommunedelplan Sentrum. Bystyrevedtak 10.12.01
Vernestatus:	

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Universitetsbiblioteket har adresse H. Shetelig's plass 1. Et 2 etasjers volum med kontorer, utlånskontorer og lesesaler vender seg ut mot gata, med en bakenforliggende magasinblokk i 5 etasjer. Bygningen er i betong med fasadeutsmykking av keramiske fliser mot Håkon Shetelig's plass. Vestibyen/allrommet er utsmykket med et stort materialrelieff i kobber og emalje utført av kunstneren Else Hagen.

Det er verd å merke seg at universitetet prioriterte å oppføre bygningen med gjennomført høy materialkvalitet i en periode med et trangt universitetsbudsjett. Bygningen samlet flere funksjoner og har hele tiden hatt stor nyttefunksjon.

Sammendrag bygningshistorie

Universitetsbiblioteket ble oppført og innviet 1961. Relativt omfattende ombygginger innvendig ble utført ca. 2005.

Litteratur:
Arkitekturguide Bergen 2008 s 157
Nordhagen 2004, s. 151: Gjengitt s 153
Bergen byleksikon 1999 s 478

Vern

Formål:	Formålet er å bevare et av de viktige formålsbygde universitetsbygningene på Nygårdshøyden. Bygningen er et representativt eksempel på 1960-tallets modernistiske arkitektur.
Begrunnelse:	Bygningen vurderes verneverdig av universitetshistoriske grunner: Den var en av de første nye bygninger som ble tatt i bruk av det nyopprettede universitetet, og representerte den gang en nødvendig, full modernisering av institusjonens bibliotekssektor. Flere funksjoner som tidligere hadde ligget spredt ble samlet i universitetsbiblioteket.
Omfang:	Eksteriør. Interiør: Inngangsparti/vindfang samt vestibyle/allrom som er inngangsrommet. Utomhus: Opparbeidet grøntarealer på begge sider av hovedinngangen og fasaden som vender mot nordøst.
Vernekategori:	Verneklasse 1, fredning

Interiør

Interiørnr: 1
Interiørnavn:
Inngangsparti/vindfang.
Beskrivelse:

Interiørnr: 2
Interiørnavn:
Vestibyle/allrom
Beskrivelse: Rommet ligger rett innenfor

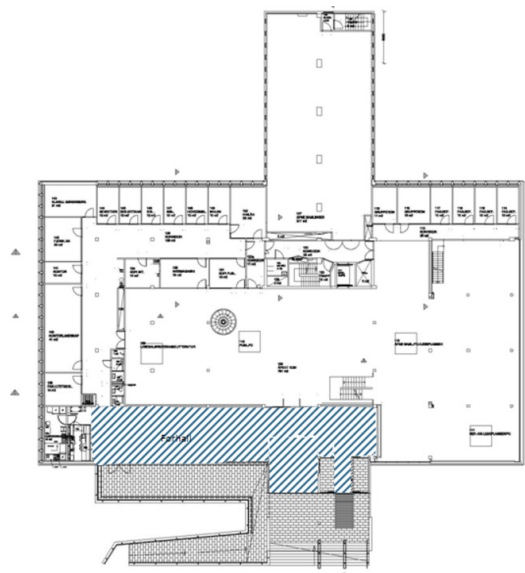

BYGNING 10254 UNIVERSITETSBIBLIOTEK

Kompleks 9900490 Universitetsbiblioteket

Hovedinngang. Opphavsrett: Statsbygg.

1.etg med interiørfredning merket med blå skravur.
Opphavsrett: UiB.

Deler av fasaden er kledd med keramiske fliser. Her sett fra øst.
Opphavsrett: Statsbygg.

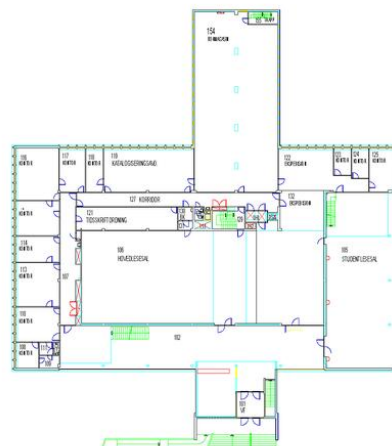
Universitetsbiblioteket sett fra vest. Opphavsrett: Statsbygg.

BYGNING 10254 UNIVERSITETSBIBLIOTEK

Kompleks 9900490 Universitetsbiblioteket

106-01, UB

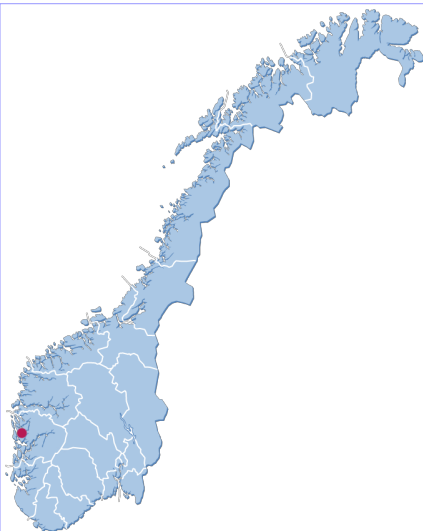

Interiøret er typisk for det tidlige 1960-tallets modernistiske arkitektur. Rommet har en enkel karakter og preges av solide slitesterke materialer valgt med tanke på rommets funksjon. Opphavsrett: Statsbygg.

Universitetsbiblioteket, plan 1 (før ombygging).

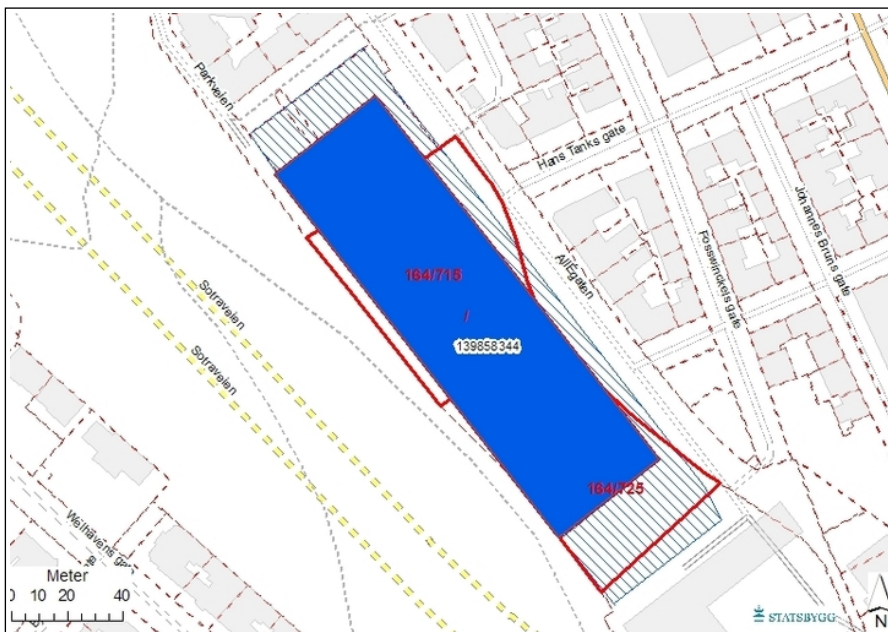

Rommet dekker hele inngangsfasadens lengde. Interiøret er karakteristisk for det tidlige 1960-tallets modernistiske arkitektur og utmerker seg ikke minst gjennom en rik og variert materialbruk. Rommets hovedutstykkning er et abstrakt materialbilde. Opphavsrett: Statsbygg.

Bygnings- og eiendomsdata

Fylke:	Hordaland
Kommune:	1201/Bergen
Opprinnelig funksjon:	Universitetslokaler
Nåværende funksjon:	Universitetslokaler
Foreslått vernekategori:	Verneklasse 1, fredning
Totalt antall bygg:	1

Situasjonskart. Opphavsrett: Statsbygg.

Bygningsoversikt, omfang vern

Byggnr	Byggnavn	Oppført	Verneklasse	Omfang	GAB nr	Gnr/Bnr
10197	REALFAGBYGGET	1974 - 1977	Verneklasse 1, fredning	Eksteriør/Interiør/Utomhus	139858344	164/715

Vern kompleks

Formål: Formålet med fredningen er å bevare Realfagsbygget som et viktig funksjonsbygg for universitetsanlegget på Nygårdshøyden, samt bygningens arkitektoniske kvaliteter.

Begrunnelse: Realfagsbygget er et monumentalbygg for UiBs virksomhet - både i funksjon og form.

Utover 1960-tallet vokste de store undervisningsfagene som fysikk, matematikk og kjemi. Det ble oppført formålsbygg for fysikk og matematikk, samt for Historisk-filosofisk fakultet. I 1963 var deler av den opprinnelige bebyggelsen langs Allégaten sannert for å gi plass til en rekke lamellbygninger som skulle huse de funksjonene som var tiltekt et realfagsbygg. Men tiden endret seg og da arkitekten Ramm Østgaard begynte arbeidet med prosjektet, samlet han funksjonene i et fellesbygg. Det var et tidstypeisk ideal for undervisnings-/offentlig byggeri, å samle flere funksjoner under ett tak. For Realfagsbyggets del var det også et resultat av at man vurderte den foreslåtte lamellbebyggelsen som for massivt med hensyn til det øvrige bygningsmiljøet rundt.

Bygningen er viktig representant for UiBs bygningsmasse, - som formålsbygd bygning for universitetets bruk. Den var et stort økonomisk og teknologisk løft for UiB, og et prestisjeprosjekt da det ble innviet.

Omfang: Fredningen omfatter Realfagbygningens eksteriør og deler av interiøret, samt kvaliteter i utomhusanlegget.

Beskrivelse kulturmiljø

Realfagbygningen inneholder store fellesarealer, som legger til rette for sosiale formål og selvorganiserte studiemåter. Den strengt regulære bygningsformen rommer dermed funksjoner som senere skal få større prioritet også som arkitektonisk virkemiddel: Fellesarealer, gjerne glassoverbygde gater, torg o.l. Bygningen er den mest ruvende på Nygårdshøyden, og fører seg slik inn i tradisjonen til de eldre monumentalbygningenes markering av museets og universitetets posisjon på høyden.

Statsbyggs ferdigmelding nr 198, 1977.
Arkitekturguide Bergen s. 184.

Eiendomshistorikk

Verneverdige bygg

Byggnr: 10197
GAB nr: 139858344
Navn: REALFAGBYGGET
Oppført: 1974 - 1977

Utomhusanlegg

Elementnr: 1

Elementnavn:

Utomhusområde

Beskrivelse: Rundt

Realfagsbygget er det opparbeidet en terrasse i en etasjes høyde mot Allégaten og på begge gavlsider. Det skaper en plassdannelse mot Allégaten. Baktanken var, sammen med noe beplantning rundt bygningen, at Nygårdsparken ble trukket ned og rundt Realfagsbygget. På begge sider av bygningen er det trappeforbindelse med Allégaten og Nygårdsparken. Utvendige murer er for store deler brukt samme naturstein som i muren i Nygårdsparken.

Landskapsarkitekt Endre Vik har utformet utomhusarealene.

Opphavsrett: Statsbygg

Opphavsrett: Statsbygg

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	UNIVERSITETET I BERGEN
GAB nr:	139858344
Gnr/bnr:	164/715
Oppført:	1974 - 1977
Byggherre:	SBED
Arkitekt:	Harald Ramm Østgaard
Opprinnelig funksjon:	Undervisning/forskning
Nåværende funksjon:	Undervisning/forskning
Bygningsart:	
Regulering:	Regulert: null
Vernestatus:	

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Realfagsbygget med sine kraftige armerte betongkonstruksjoner ligger mellom en historisk bygningsrekke og Nygårdsparken og er det beste eksemplet på brutalisme i Bergen. Det er en av landets største enkeltstående bygninger med 47 000 m2 bruksflate (kilde: Bergen arkitekturguide 2008).

Alm. karakteristikk: 7 etasjer, to etasjer i sokkel. Betong med utstrakt bruk av ferdigelementer. Funksjonalisme med brutalistiske, sterkt markerte overflater.

DOCOMOMO (forening for dokumentasjon av modernistisk arkitektur) har Realfagbygget på sin liste over viktig modernistisk arkitektur.

Arkitekturhistorikeren Chr. Norberg-Schulz fører opp Harald Ramm Østgaards mektige og uttrykksfulle realfagbygg for Universitetet i Bergen på listen over viktige norske byggverk fra tiden etter den annen verdenskrig, og rangerer arkitekten blant dem som stikker ut nye veier (Norberg-Schultz 1982, s. 86-87, bygn. avbildet s. 86, ill. 1.55).

Sammendrag bygningshistorie

Bygningen ble oppført i perioden 1974 - 77. Ved bygningen ble flere tidligere spredte funksjoner og fagmiljøer samlet under et tak. Bygningen er en av få formålsbygde bygninger i UiBs portefølje.

Vern

Formål:	Formålet med fredningen er å bevare Realfagsbygget som et viktig funksjonsbygg for universitetsanlegget på Nygårdshøyden, samt bygningens arkitektoniske kvaliteter.
Begrunnelse:	Formålet med fredningen er å ta vare på det formålsbygde Realfagsbygget som ble oppført som et fellesfunksjonsbygg for UiB. Fredningen vil sikre bredden i UiBs bygningsmasse. Realfagsbygget, sammen med UB, er de beste representantene til å vise formålsbygg for UiB i perioden fra opprettelsen i 1946 til i dag. Bygningen er oppført som en modulbygg med flere identiske deler delt av en midthall - sentralhallen - som alle korridorer ender ut mot. Hver etasje har to korridorer som følger bygningsens lengderetning, alle ender opp i sentralhallen. Bygningen viser med sin utforming, med blant annet identiske etasjer, at den er fleksibel. Alle områder er likt utformet, sånn at ulike institutter og brukergrupper kan ta i bruk lokalene uten at det kreves bygningsmessige endringer og ombygginger. Bygningen rommer flere laboratorier. Bygningen har tidstypisk uttrykk og høy arkitektonisk kvalitet. Materialbruken er typisk for arkitektur fra 1970-tallet. Bygningen regnes som et av de beste eksempler på brutalistisk arkitektur i Bergen. Bygningens størrelse og formspråk i kombinasjon med plasseringen i den eldre bygårds- og villabebyggelsen på Nygårdshøyden, er et tydelig bilde på kompleksiteten ved UiB som et byuniversitet.
Omfang:	Fredningen omfatter bygningens eksteriør. Interiørfredning: Inngangsparti og sentralhall i alle etasjer (1. - 3.etg) og fellesarealer som hører til sentralhallen. Et av laboratoriene i bygningens fjerde etasje bevares - et velges ut etter nærmere vurdering. Fredningen omfatter deler av utomhusanlegg som vist på situasjonskart. Opparbeidet utomhusanlegg foran hovedfasade og ved sidefasadene. Utomhusarealet utgjør opparbeidet mur og adkomst rundt bygningen.
Vernekategori:	Verneklasse 1, fredning

BYGNING 10197 REALFAGBYGGET

Kompleks 9900488 Realfagsbygget

Interiør

Interiørnr: 3.

Interiørnavn: Laboratorium

Beskrivelse: Det er laboratorier i andre, tredje og fjerde etasje. I alle etasjene er de lokalisert ved bygningens kortsider.

Interiørnr: 2

Interiørnavn: Korridor

Beskrivelse: Hver etasje har to korridorer som følger bygningens lengderetning, alle ender opp i sentralhallen.

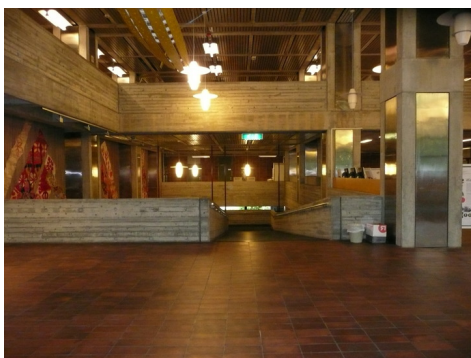
Interiørnr: 1

Interiørnavn: Sentralhall

Beskrivelse:

Hovedinngang, hall, betongtrapp/rampe, kantine i 2. etg. og fellesarealer. Rommet inkluderer hovedinngangen og fellesarealer i 1.etg, fellesarealer og kantine i 2. etg og til fellesarealer i 3.etg.

Betongrampen går fra 1.etg til 3.etg, den binder de tre etg sammen og det utgjør et totalt, sammenhengende område med betongrampen som sammenbindene element. De øvrige arealene i bygningen er avgrenset fra sentralhallen med dører som tydelig grenser de øvrige arealene fra sentralhallen.

Realfagbygget. Opphavsrett: Statsbygg

308-01, Alleg. 41, Realfagbygget revA

Realfagbygget, plan 1. Opphavsrett: UiB.

BYGNING 10197 REALFAGBYGGET

Kompleks 9900488 Realfagsbygget

Fasade mot sør og øst. Opphavsrett: UiB.

Fasade mot Allegt., inngangspan. Opphavsrett: UiB.

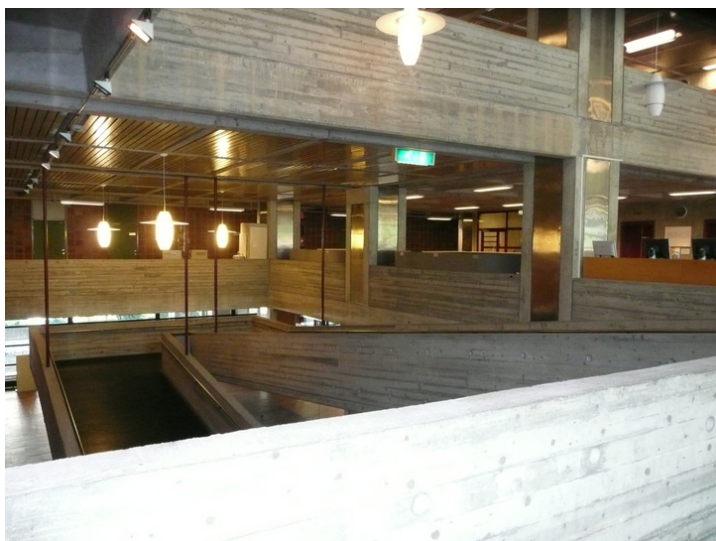
Opphavsrett: Statsbygg.

Inngangsparti. Opphavsrett: Statsbygg.

Sentralhall 1.etg. Opphavsrett: Statsbygg.

Sentralhall, adkomst. Opphavsrett: Statsbygg.

BYGNING 10197 REALFAGBYGGET

Kompleks 9900488 Realfagsbygget

Sentralhall med fellesarealer. Opphavsrett: Statsbygg.

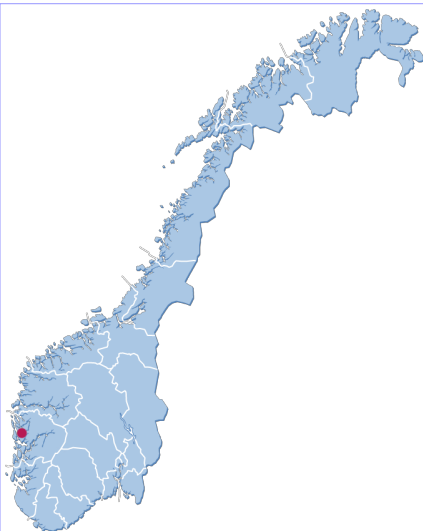
Fellesarealer. Opphavsrett: Statsbygg.

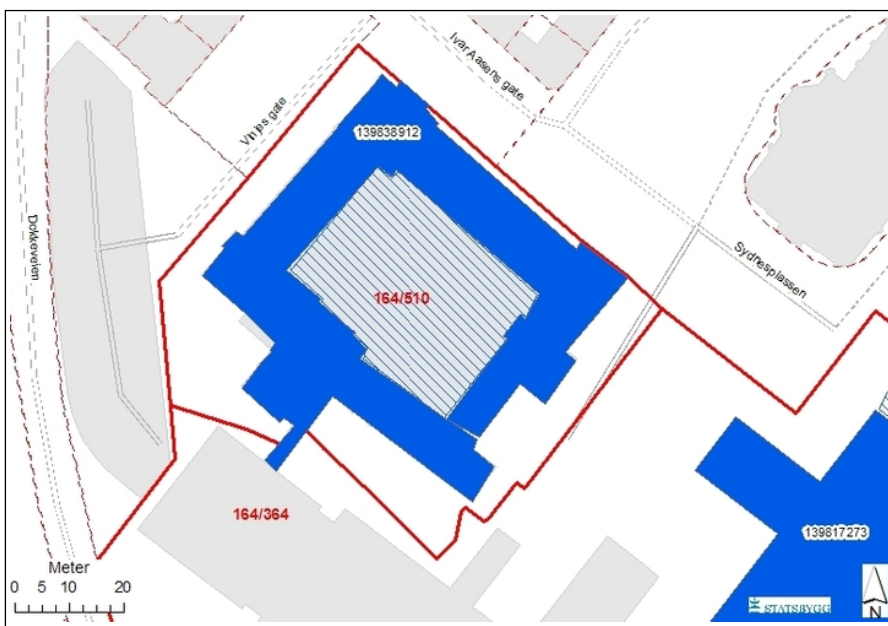
Korridor. Opphavsrett: Statsbygg.

Laboratorium. Opphavsrett: Statsbygg.

Bygnings- og eiendomsdata

Fylke: Hordaland
 Kommune: 1201/Bergen
 Opprinnelig funksjon: Folkeskole
 Nåværende funksjon: Undervisningslokaler
 Foreslått vernekategori: Verneklasse 1, fredning
 Totalt antall bygg: 1

Situasjonskart. Opphavsrett: Statsbygg.

Bygningsoversikt, omfang vern

Byggnr	Byggnavn	Oppført	Verneklasse	Omfang	GAB nr	Gnr/Bnr
10258	Sydneshaugen skole	1921	Verneklasse 1, fredning	Eksteriør/Interiør/Utomhus	139838912	164/510

Vern kompleks

Formål: Formålet er å bevare Sydneshaugen skole som et formålsbygd skoleanlegg. Skolen ble tatt i bruk for grunnskolen men i den hensikt at den skulle overtas av Universitetet den dag dette ble opprettet.

Begrunnelse: Skoleanlegget er tidstypisk for 1900-tallets begynnelse der en eksklusiv, men robust materialbruk kombinert med malt utsmykking i trapperom og forbindelseskorridorer vitner om bygningens betydning som prestisjeprojekt i samtiden.

Omfang: Fredningen omfatter bygningens eksteriør innkludert gårdsrom, samt innvendige trapperom og felleskorridorer.

Beskrivelse kulturmiljø

Sydneshaugen skole ligger sentralt plassert på Nygårdshøyden. eiendommen var tidligere en del av Fastings Minde, men ble fradelt rundt 1913 for å legge til rette for utvikling og etablering av et universitetsområdet på Nygårdshøyden.

Se Statsbyggs ferdigmelding nr 66, 1967 vdr Sydneshaugen skole (10258).

Eiendomshistorikk

1919: I følge reguleringsplanen til Egill Reimers ble en middelskole regulert inn i området. Det kom som følge av skolemanglen i Bergen etter en bybrann i 1916. Planen var at et fremtidig universitet skulle overta skolebygningen da universitetet var etablert og hadde behov for lokalene.

1921: Oppført som høyere allmenndannende skole.

1960: Bygningen ble overført til UiB.

Verneverdige bygg

Byggnr: 10258
 GAB nr: 139838912
 Navn: Sydneshaugen skole
 Oppført: 1921

Sydneshaugen skole. Opphavsrett: Statsbygg.

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	UNIVERSITETET I BERGEN
GAB nr:	139838912
Gnr/bnr:	164/510
Oppført:	- 1921
Byggherre:	
Arkitekt:	Kaspar Hassel (hovedkonseptet av Egill Reimers, 1917)
Opprinnelig funksjon:	Undervisning/forskning
Nåværende funksjon:	Undervisning/forskning
Bygningsart:	Skole
Regulering:	Regulert: Kommunedelplan Sentrum. Bystyrevedtak 10.12.01
Vernestatus:	

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Sydneshaugen skole, innviet 1921.

Skolebygning i 3 etasjer, mur. Mursteinsveggene i eksteriøret slemmet og malt, i imitasjon av 1700-tallets fasadebehandling. Et mønsterskolebygg for sin tid, også p.g.a. sin gode arkitektoniske form, som skulle bidra til den estetiske oppdragelse av ungdommen. Stilen nærmest nybarokk, med sitater fra bergensk 1700-tallsarkitektur i takfallet og i formen til den laveste av fløyene (Vaktmesterboligen i det SV hjørnet av komplekset). Gedigne interiører fra byggetiden, med korridorer med fint flis- og mursteinsarbeid, samt dekorasjonsmaling av enkel folkekunstkarakter. Meget pietetsfullt ominnredet til lesesaler og auditorier for universitetsbruk.

Et verk av god(e) arkitekt(er) fra en stilperiode like før funksjonalismen, da stilbruken ennå var i stand til å formidle tyngde, autoritet og tradisjon, samtidig som nye tanker om den humane skole fikk spille en avgjørende rolle.

Sammendrag bygningshistorie

Oppført som høyere allmennsannende skole etter plan av Egill Reimers med Kaspar Hassel som arkitekt i 1921. Overtatt av UiB 1960.

Vern

Formål:	Formålet er å bevare anlegget som et representativt og påkostet skoleanlegg fra begynnelsen av 1900-tallet. Skolens påkostede og rike interiørmessige utsmykking må sannsynligvis sees i lys av at skolen ble reist som folkeskole med tanke på at bygningen skulle konverteres til universitet så snart dette var opprettet i Bergen.
Begrunnelse:	Et verk av god(e) arkitekt(er) fra en stilperiode like før funksjonalismen, da stilbruken ennå var i stand til å formidle tyngde, autoritet og tradisjon, samtidig som nye tanker om den humane skole fikk spille en avgjørende rolle.
Omfang:	En tidstypisk, monumental og påkostet skole som er godt bevart, og som dokumenterer historien om samhandlingen mellom kommunen og museet motivert av ambisjonen om det framtidige universitetet.
Vernekategori:	Fredningen omfatter bygningens eksteriør, den indre skolegården samt interiører som vestibyle, trapperom og korridorer. Følgende interiører er inkludert; rom 108, 110, 111, 116, 118, 123, 134, 208, 210, 211, 219, 220, 222, 229, 235, 324, 320b, 303, 305, 306, 312, 316 og 320.
	Verneklasse 1, fredning

BYGNING 10258 Sydneshaugen skole

Kompleks 9900493 Sydneshaugen skole

Interiør

Interiørnr: 1

Interiørnavn: Trapperom.

Beskrivelse: Vestibyle, trapperom og korridorer er påkostet med håndslåtte glasserte teglsteinsfliser på gulvet, høye brystningoner i håndslått tegl samt en rik kunstnerisk utsmykking med malt dekor i himlinger og av samtlige dørøverstykker.

Interiørnr: Malt dekor

Interiørnavn: Eksempel på malt dekor

Beskrivelse: Fellesarealer som vestibyle og korridorer utmerker seg med bruk av eksklusive håndtilvirkede materialer samt rik bruk av malt dekor preget av tidens nasjonalromantiske strømninger.

Interiørnr: 2

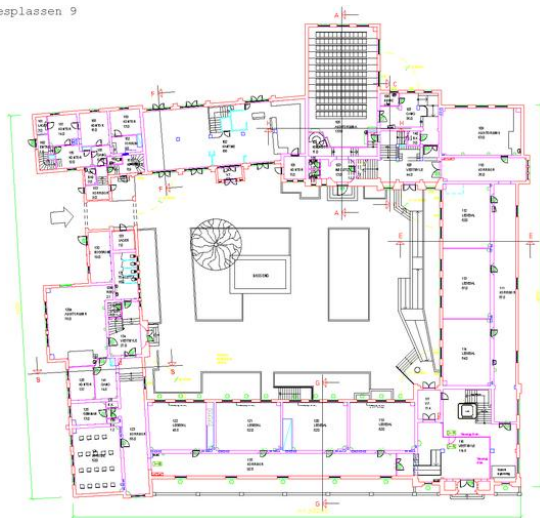
Interiørnavn: Korridorer

Beskrivelse: Korridorene fordinder de fire fløyene og er enkle i sin karakter, men med bruk av kostbare håndtilvirkede materialer som glasserte fliser på gulv, håndslått tegelstein i brystninsone samt malte dørøverstykker. Himlingen er sekundært semnknet samt alle opprinnelige dører er skiftet ut.

Opphavsrett: Statsbygg

134-01, Sydneshaugen skole 9

Sydneshaugen skole, plan 1

BYGNING 10258 Sydneshaugen skole

Kompleks 9900493 Sydneshaugen skole

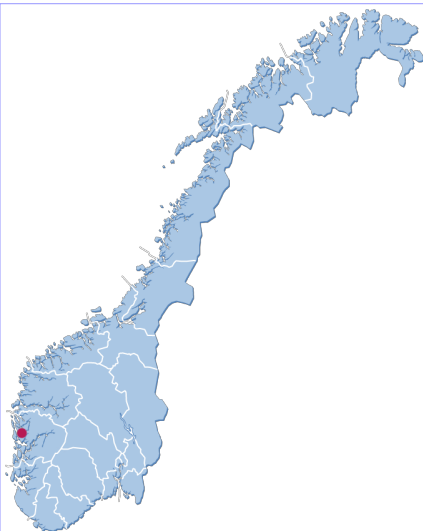

Fasade mot sør, inngang til borggården

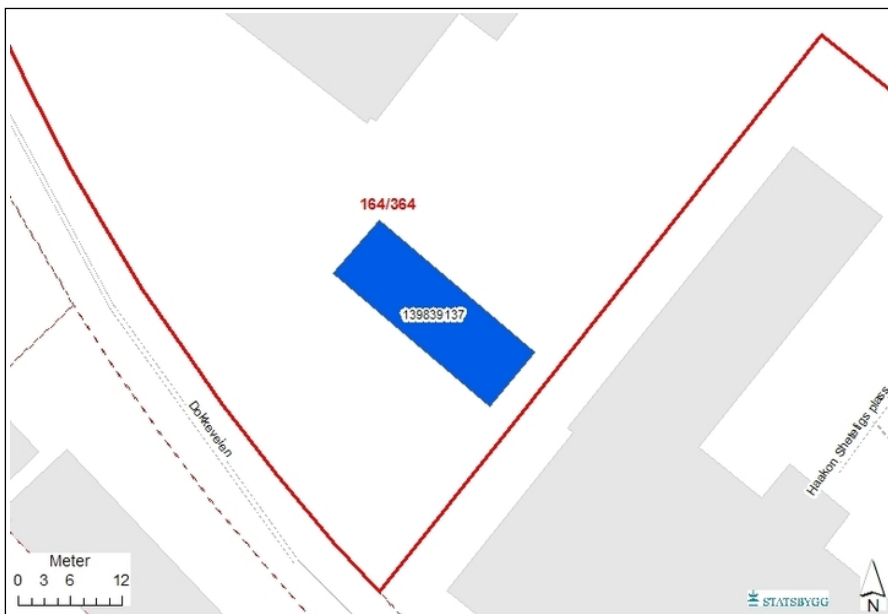
Interiørens fellesarealer som vestibyle, trapperom og korridorer er påkostet med håndslåtte glasserte teglsteinsfliser på gulvet, håndslått tegelstein som en høy brystningsone på gulvet, samt rikt bemalte himlinger og dørøverstykker.

Bygnings- og eiendomsdata

Fylke:	Hordaland
Kommune:	1201/Bergen
Opprinnelig funksjon:	Lyststed
Nåværende funksjon:	Undervisningslokaler
Foreslått vernekategori:	Verneklasse 1, fredning
Totalt antall bygg:	2

Situasjonskart Fastings Minde. Opphavsrett: Statsbygg.

Bygningsoversikt, omfang vern

Byggnr	Byggnavn	Oppført	Verneklasse	Omfang	GAB nr	Gnr/Bnr
10256	FASTINGS MINDE (UNDERV.LOK)	1790	Verneklasse 1, fredning	Eksteriør/Interiør	139839137	164/364

Vern kompleks

Formål:	Formålet med fredning av Fastings minde er å bevare en eiendom med stor betydning til UiBs etablering.
Begrunnelse:	Fastings Minde, som eiendom, har hatt stor betydning for lokalisering og utforming av museums- og universitetsanleggene. Hovedbygningen har høy aldersverdi, men også sosialhistorisk verdi.
Omfang:	Hovedbygningen Fastings Minde - eksteriør og interiør.

Beskrivelse kulturmiljø

Komplekset består av Fastings Minde og en garasje.

Fastings Minde ligger plassert øverst på Nygårdshøyden. Fastings Minde var opprinnelig én eiendom og hovedbygningen Fastings Minde er i dag det eldste bygget på Nygårdshøyden, bygget i 1790. Eiendommen har vært i universitetets bruk fra 1968 (kunsthist institutt).

Kilde: Bergen byleksikon.

Eiendomshistorikk

Fastings Minde var opprinnelig lyststed anlagt av forfatteren Claus Fasting på en øde strekning av Sydneshaugen i slutten av 1780-årene. Eiendommen fikk sitt navn etter handelsmannen Hans Hansen som kjøpte eiendommen etter Fastings død.

I 1865 anla lege Frants Th. Rosenberg mentalsykehus for 50 mannlige pasienter på eiendommen. Bergen kommune overtok sykehuset i 1913 og sykehuset ble drevet av kommunen frem til 1957.

Kunsthistorisk institutt overtok bygningen i 1968 og da ble bygningen restaurert. I 1984 overtok Det medisinske fakultet lokalene.

En parsell av eiendommen i nord ble lagt ut til tomt til Sydneshaugen skole.

Verneverdige bygg

Byggnr: 10256
GAB nr: 139839137
Navn: FASTINGS MINDE (UNDERV.LOK)
Oppført: 1790

Fastings Minde. Opphavsrett: Statsbygg.

BYGNING 10256 FASTINGS MINDE (UNDERV.LOK)

Kompleks 3378 FASTINGS MINDE

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	UNIVERSITETET I BERGEN
GAB nr:	139839137
Gnr/bnr:	164/364
Oppført:	- 1790
Byggherre:	Oppført for litteraten Claus Fasting
Arkitekt:	
Opprinnelig funksjon:	Bolig/bosetning
Nåværende funksjon:	Undervisning/forskning
Bygningsart:	Bolig
Regulering:	Regulert: Kommunedelplan Sentrum. Bystyrevedtak 10.12.01
Vernestatus:	

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Bygningen ble oppført i 1780-årene, antageligvis som en toetasjes bygning uten sidefløyer. På et kart fra 1848 er to sidebygninger tegnet inn. Ble restaurert i 1968 med Peter Helland-Hansen og Sverre Lied.

Trebygning (laft) med planke- og listarbeid av høy kvalitet (delvis fornyet). Midtpartiet, et arkhøyhus i 2 ½ etasje, ble bygget under Fasting, mens fløyene til hver side er tilbygget på 1830-tallet.

Sammendrag bygningshistorie

Fastings Minde: UiB-bruk fra 1968 v/Kunsthist inst.

Eiendommen har avgitt grunn til omkringliggende universitetsanlegg og Sydneshaugen skole.

Opprinnelig lyststed. Fra 1865 mentalsykehus. Eiendommen overtatt av kommunen i 1913, sykehuset drevet videre i kommunal regi til 1957.

Litteratur:
Bergen byleksikon 1999 s 175
Nordhagen 2004, s. 44. Gjengitt s. 45-47. Om typen se Nordhagen 1995, s. 51 ff.

Vern

Formål: Fredning av Fastings Minde vil sikre bevaring av et kulturminne av høy kulturhistorisk verdi.

Begrunnelse: Fredningen vil sikre bevaring av den eldste bygningen på Nygårdshøyden og sikre et fremragende kulturminne fra den bergenske trearkitekturs store tid på overgangen mellom 1700- og 1800-tallet.

Bygningen har lang sosialhistorie som mentalsykehus, drevet i både privat og kommunal regi, i omtrent 100 år før universitetet overtok bygningen. Bevaring av Fastings Minde vil sikre bygningens sosialhistoriske rolle.

Videre har eiendommen lang universitetshistorie. Eiendommen avsto parseller til reguleringsplanen for området omkring 1920-tallet.

Omfang: Eksteriør og opprinnelig og eldre interiørelementer.

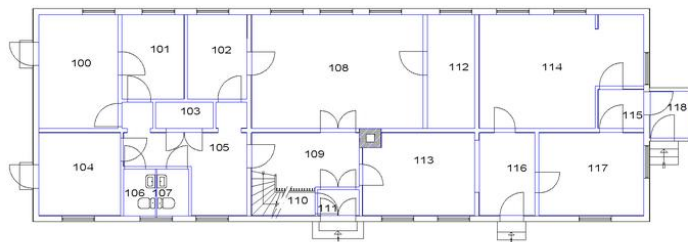
Vernekategori: Verneklasse 1, fredning

Fasade mot øst. Opphavsrett: Statsbygg.

107-01, Fastings Minde

6

Fastings Minde, plan 1.

BYGNING 10256 FASTINGS MINDE (UNDERV.LOK)

Kompleks 3378 FASTINGS MINDE

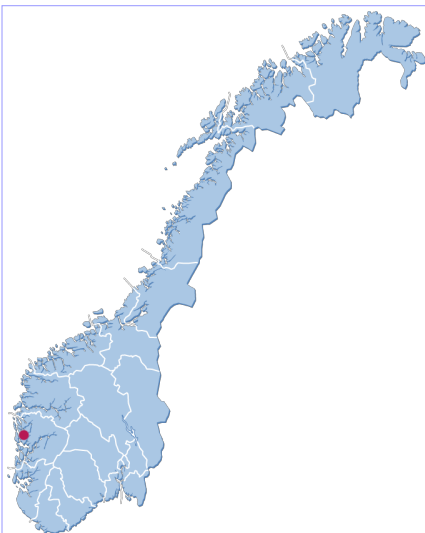
Fastings Minde, hovedinngang. Foto: Jostein Nyseth Opphavsrett: UiB.

Fornyet fasade, nye vinduer. Opphavsrett: Statsbygg

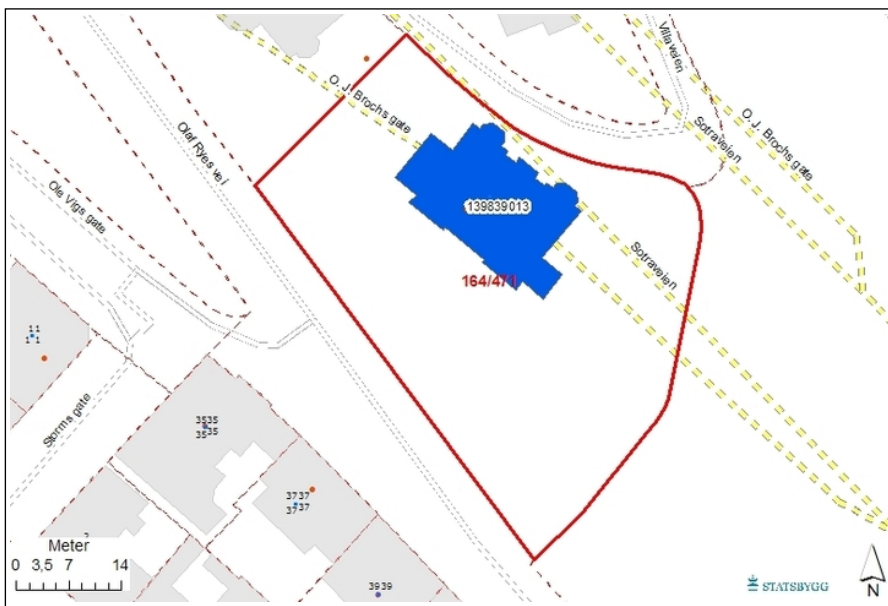

Fastings Minde, fasade mot øst. Foto: Jostein Nyseth Opphavsrett: UiB.

Bygnings- og eiendomsdata

Fylke:	Hordaland
Kommune:	1201/Bergen
Opprinnelig funksjon:	Villa
Nåværende funksjon:	Representasjonsbolig.
Foreslått vernekategori:	
Totalt antall bygg:	2

Situasjonskart Knut Fægris hus. Opphavsrett: Statsbygg.

Bygningsoversikt, omfang vern

Byggnr	Byggnavn	Oppført	Verneklasse	Omfang	GAB nr	Gnr/Bnr
10299	Knut Fægris hus	1896	Verneklasse 1, fredning	Eksteriør/Interiør	139839013	164/471

Vern kompleks

Formål:	Formålet med å frede Villaveien 9 Knut Fægris hus er å sikre en representativ bygning for bygningsmiljøet tilhørende det øvre sosiale lag på Nygårdshøyden. Samt bevare en bygning som er typisk for universitetets historie og utvikling.
Begrunnelse:	Knut Fægris hus i Villaveien 9 viser UiBs historie. De organiserte virksomheten sin i innkjøpte boligeiendommer. Fredningen vil bevare et typisk trekk ved UiBs utvikling og virke der universitetets drift er organisert i allerede oppførte bygårder og villaer på Nygårdshøyden. Denne organiseringen har utløp i statlig reguleringsplan fra 1964 som gav UiB ekspropriasjonsrett til området på Nygårdshøyden. I perioden som fulgte etter vedtaket, ervervet UiB store mengder av eksisterende bebyggelse med den intensjon at store deler av bebyggelsen skulle rives for å gi plass til formålsbygde bygninger som ville gi et mer campuspreget bygningsmiljø. Verneinteressen for det eksisterende bygningsmiljøet vokste frem på 1980- og 1990-tallet og satte en stopper for denne planen. Følgene av dette var at UiB måtte tilpasse seg eksisterende bygningsmasse og bruke de opprinnelige bygårdene og villaene. Knut Fægris hus, sammen med bygningsmiljøene i Christiesgate, Langesgate og Muséplass vil sikre bevaring på hvordan UiB har blitt organisert og drevet. Det vil videre vise bilde av UiB som byuniversitet, som representerer en annen måte å organisere et universitetsområde/campusområde til forskjell fra hva for eksempel campus Blindern og NTNU Gløshaugen representerer. Knut Fægris hus har høy arkitekturhistorisk verdi og er vesentlig i bymiljøet på Nygårdshøyden. Den har videre tilknytning til universitets utvikling og historie. Fredning vil sikre helheten i et byområde som har lang universitetshistorie.
Omfang:	Eksteriør og interiør i 10299 Undervisningsavdelingen Knut Fægris hus.

Beskrivelse kulturmiljø

Komplekset 3389 Villaveien består av to bygninger, Villaveien 9, Knut Fægris hus (10299 Undervisningsavd) og nr Villaveien nr. 10. Bygningene ligger i enden av Villaveien med Nygårdsparken som nærmeste nabo.

Villaveien 9 oppført rundt 1890-tallet som privatbolig, ble kjøpt av UiB i 1959-60. Brukes som UiBs representasjonsanlegg. Villaveien 10 er et funksjonspregget leilighetsbygg oppført 1946.

Eiendomshistorikk

Villaveien 9 ble tegnet i 1888, var da eid av J.E. Lehmkuhl. I 1905 ble den solgt til fabrikkier Andreas Andersen og bygningen ble da ombygd. UiB kjøpte eiendommen i 1959. I 1995 ble bygningen opppusset fra en til to boenheter. Den brukes i dag til representasjon.

Verneverdige bygg

Byggnr: 10299
GAB nr: 139839013
Navn: Knut Fægri's hus
Oppført: 1896

Knut Fægri's hus. Opphavsrett: Statsbygg.

Villaveien 10. Opphavsrett: Statsbygg.

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	UNIVERSITETET I BERGEN
GAB nr:	139839013
Gnr/bnr:	164/471
Oppført:	- 1896
Byggherre:	Joachim E. og fru Juliana Lehmkuhl.
Arkitekt:	Schak Bull.
Opprinnelig funksjon:	Bolig/bosetning
Nåværende funksjon:	Undervisning/forskning
Bygningsart:	Bolig
Regulering:	Regulert: Kommunedelplan Sentrum. Bystyrevedtak 10.12.01
Vernestatus:	

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Bygningen heter nå Knut Fægri hus.

Alminnelig karakteristikk: Murvilla i to etasjer med rik pussdekorasjon. Historisme med innslag av sitater både fra klassisk og 1500-talls, italiensk arkitektur. Deler av de originale/eldre interiørene i 1. etasje er bevart, med bl.a. vakker trappehall/vestibyle som må ha fått en opprustning i jugendstil (veggmalerier i trappeløpet, stukk-imitasjon av eikepanel) ca. 10 år etter oppføringen. Eksteriøret omhyggelig rekonstruert i forbindelse med nylig oppussing, bl.a. med en komplettering av det dekorative smijernsarbeidet.

Sammendrag bygningshistorie

Bygningen ble tegnet i 1888 av arkitekt Schak Bull for kjøpmann J. E. Lehmkuhl. Byggeår er ukjent, men ut fra kilder som bl a viser til at Villaveien ble utbygd i årene fra 1886 til 1896, kan man også anta at Villaveien 9 er oppført innenfor samme periode.

I 1905 ble Lehmkuhls dødsbo solgt til fabrikkier Andreas Andersen. Andersen engasjerte arkitekt Schak Bull til diverse omprosjekteringer, og trappen mellom 1. og 2. etasje, samt jugendinspirerte dekorasjoner i interiøret er et resultat av denne ombyggingen.

Et fremragende verk av Schak Bull, datidens ledende stilarkitekt i Bergen.
I UiBs eie fra 1959.

I 1995 ble bygningen restaurert og de eksklusive kvalitetene i både interiøret og eksteriøret ble godt tatt vare på. Interiøret er preget av eldre/opprinnelige elementer med tilhørende tradisjonell materialbruk, noe som gjør at bygningen fremstår som en velholdt og påkostet villa oppført for overklassen. Den har videre et helhetlig preg, som gjør at den har høy kulturhistorisk verdi.

St.meld. 10 1962-63 s 3: Innkjøpt for fremtidig utbygging av universitetet. Kjøpesum kr. 190.000. 1. etasje disponeres av universitetets jordskjelvstasjon. 2. etasje utleies til beboelse.

Litteratur: Nordhagen 2004, s. 175. Gjengitt samme s.
Bergen byleksikon: Oppført som privatbolig for J E Lehmkuhl (kjøpmann i Bergen).

Vern

Formål:	Formålet med fredningen er å bevare den tidstypiske bygningen med høye arkitektoniske kvaliteter. Bygningen fremstår som representativ villa fra tiårene omkring 1900.
Begrunnelse:	Knut Fægri hus er en murvilla fra 1890-tallet i historisme og er utført av arkitekten Schak Bull. Bygningen har arkitekturhistorisk verdi og er godt bevart og nensomt restaurert. Villaen ligger på Nygårdshøyen og innenfor området som tilhører UiBs områder på Nygårdshøyden. Generelt består Nygårdshøyden av villa- og bygårdbebyggelse fra perioden fra tiårene omkring 1900. Denne bebyggelsen preges av murvillaer og bygårder av en eksklusiv karakter, da de gjerne ble oppført og bebodd av borgerskapet. Knut Fægri hus fremstår som en av de mest påkostede og bevarte villaen på Nygårdshøyden. Bygningen er ombygd i 1905 og restaurert i 1995. Elementer som fører seg inn og skaper helhet, bruk av originale/opprinnelige bygningselementer sikrer et helhetlig preg av en eksklusiv villa. Fredning vil sikre at det helhetlige preget i bygningen opprettholdes. Fredningen vil omfatte alle interiørelementer med tilhørende tradisjonell materialbruk. I tillegg brukes bygningen som UiBs representasjonsanlegg og er viktig for universitetets virksomhet.
Omfang:	Fredningen omfatter følgende: Eksteriør. Interiør: Opprinnelige/eldre interiørelementer, overflater med tradisjonell materialbruk. Dette gjelder rommene hall med trapp og trapperom, sentralrom, stuer og hagestue. Trappen opp til 2.etg. og inngangsparti/vindfang omfattes også. Toalett (rom 112 og 113) gjelder tilsvarende omfang som for rommene over. Tilsvarende gjelder også for soverom, stue/kjøkken (rom 203 og 205) i leiligheten mot sør i 2.etg. Rommene mot nord i 1.etg, som inneholder nytt kjøkken, toaletter og anretning omfattes ikke av interiørvernet. Eldre og/eller opprinnelige overflater, materialer og bygningsdeler som bidrar til det helhetlige preget, som finnes (synlige eller tildekket) i andre rom en de nevnte, omfattes. Bygningens planløsning omfattes av fredningen. Nyere, sekundære "lettvegger" som underdeler eldre/opprinnelige rom omfattes ikke.
Vernekategori:	Verneklasse 1, fredning

Interiør

Interiørnr: 1

Interiørnavn: 1. etg.

Beskrivelse: 1. etg. består av to stuer (103, 105), sentralrom (106), hagestue (104), kjøkkenavdeling med garderober/bar og anretning (100, 107, 108, 109, 110 og 111) og toaletter (112, 113). Inngangshallen og hovedtrappen omhandles i eget rom.

Nummreringen av rommene følger plantegningen.

Interiørnr: 3

Interiørnavn: 2. etg.

Beskrivelse: 2. etg. består av møterom, kontorer, tårnrom og to leiligheter med bad, stue/kjøkken og soverom.

Leiligheten mot nord fikk ved ombyggingen i 1995 ny inndeling i planløsningen. Da ble det også satt opp ny vegg i gangen som dannet et nytt møterom (rom 208). Leiligheten i sør (rom 202, 203, 205, 207, 210, 211, 212) har ny inndeling i entre og bad. Stue og soverom har opprinnelige/eldre bygningselementer i tak og gulv.

Interiørnr: 2

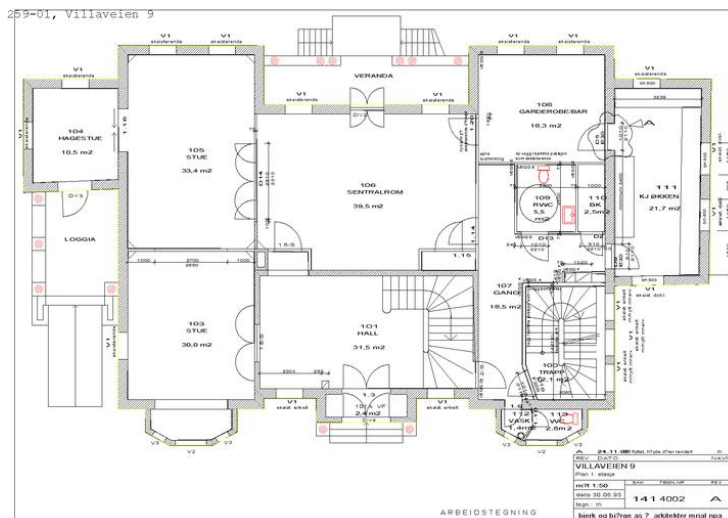
Interiørnavn: Trapperom, hall.

Beskrivelse: Rommet omfatter inngangshallen fra hovedinngangen (101A, 101) i 1. etg med hovedtrappen opp til 2. etg.

Nummreringen av rommene følger plantegningen.

Villaveien 9, fasade mot nord-øst.

Villaveien 9, plan 1.

Villaveien 9, fasade mot vest.

Villaveien 9, tårn.

Opphavsrett: Statsbygg

Opphavsrett: Statsbygg

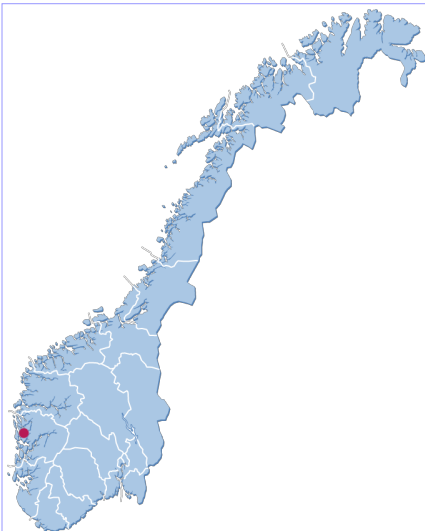
Sentralrom. Opphavsrett: Statsbygg.

Opphavsrett: Statsbygg

Del av dekorert himling og takvindu. Opphavsrett: Statsbygg

Bygnings- og eiendomsdata

Fylke: Hordaland
 Kommune: 1201/Bergen
 Opprinnelig funksjon: Villa
 Nåværende funksjon: Kontorer, UiB
 Foreslått vernekategori: Verneklasse 1, fredning
 Totalt antall bygg: 3

Bygningsoversikt, omfang vern

Byggnr	Byggnavn	Oppført	Verneklasse	Omfang	GAB nr	Gnr/Bnr
10253	PARKVEIEN 9	1885 - 1886	Verneklasse 1, fredning	Eksteriør/Interiør	139278046	164/533

Vern kompleks

Formål: Formålet med å frede Parkveien 9 er å sikre en representativ bygning for bygningsmiljøet tilhørende det øvre sosiale lag på Nygårdshøyden. Bygningen har høy arkitektonisk verdi.

Begrunnelse: Formålet er også å bevare en bygning som er typisk for universitetets historie og utvikling. Parkveien 9 har høy arkitektonisk verdi. Parkveien 9 viser også hvordan UiB organiserer virksomheten sin i innkjøpte boligeiendommer.

Omfang: Eksteriør og interiør i Parkveien 9.

Beskrivelse kulturmiljø

Parkveien ligger sentralt på Nygårdshøyden, den går fra Muséplass til Nygårdsparken. I følge Bergen byleksikon ble Parkveien lagt opp som et paradestrøk med patrisierboliger for det velstående borgerskap.

Komplekset består av tre bygninger, nytt studentsenter fra 2008, Parveien 20 og 9. Parkveien 9 foreslås fredet.

Parkveien 9 er en murvilla av høy arkitektonisk kvalitet fra slutten av 1800-tallet som i dag brukes til kontoret for eiendomsavdelingen til UiB.

Eiendomshistorikk

Parkveien 9 er den eldste bygningen i Parkveien. Den regnes for den beste representanten for periodens byggestil og omtales som den rikeste representanten for murvilla i nyrennesanse i Bergen. Parkveien 9 ble oppført i 1885 - 86 for ingeniør Fredrik Schumann. Villaen er tegnet av arkitekt Johan Faye. I 1946 ble det solgt til Fredly Pleiehjem, fra 1982 ble bygningen tatt i bruk til kontorformål og i 1993 overtar UiB bygningen.

Verneverdige bygg

Byggnr: 10253
 GAB nr: 139278046
 Navn: PARKVEIEN 9
 Oppført: 1885 - 1886

Opphavsrett: Statsbygg.

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	UNIVERSITETET I BERGEN
GAB nr:	139278046
Gnr/bnr:	164/533
Oppført:	1885 - 1886
Byggherre:	Ingeniør Schuman
Arkitekt:	Johan Faye
Opprinnelig funksjon:	Bolig/bosetning
Nåværende funksjon:	Undervisning/forskning
Bygningsart:	Bolig
Regulering:	Regulert: Kommunedelplan Sentrum. Bystyrevedtak 10.12.01
Vernestatus:	

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Alm. karakteristikk: Villa, pusset mur, 2 etasjer (en loftsetasje innredet ved moderniseringen). Meget rik pussdekor i høyrenessansestil, fasaden (øst-) mot gaten søyledekorert. Interiørene særlig i 1. etasje er godt tatt vare på. Den store trappen til 2. etasje skal være et ominnrednings-arbeid tegnet av F. Konow-Lund ca.1930.

Verneverdi: Et hovedverk innen den tidlige, bergenske murvilla-arkitekturen. Høy verneverdi.

Sammendrag bygningshistorie

Oppført i 1885 - 86 som frittliggende villa.
Tatt i bruk som pleiehjem i 1946.
Kontorformål fra 1982.
I UiBs bruk fra 1993.

Litteratur: Nordhagen 2004, s. 84. Gjengitt s. 88-89 (midtbildet, fot. ca. 1890) og 92 (midtbildet, foto 2003). - Tschudi Madsen 1970: s. 23

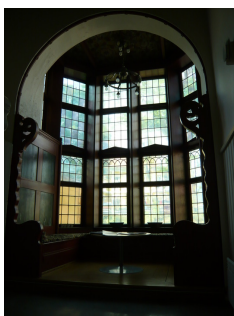
Vern

Formål:	Formålet med fredningen er å bevare Parkveien 9, som et representativt eksempel på Nygårdshøydens rike og påkostede villabebyggelse fra slutten av 1800-tallet.
Begrunnelse:	Villaen er et hovedverk innen den bergenske murvilla-arkitekturen på slutten av 1800-tallet foruten at den rent arkitektonisk også utmerker seg i nasjonal sammenheng. Villaen er dessuten et karakteristisk eksempel på hvordan UiB i stor grad har løst sine plassproblemer ved å etablere seg i eksisterende bygninger. Bygningens eksteriør og interiør er i stor grad bevart, dels fra husets opprinneelse dels fra årene 1910-1920.
Omfang:	Fredningen omfatter bygningens eksteriør samt utvalgte interiører interiør, som rom 108 Ingangsgshall, rom 109 trapperom, rom 104 sluse, samt rommene 100, 101, 101A, 102, 103 og 107.
Vernekategori:	Verneklasse 1, fredning

Interiør

Interiørnr:
Interiørnavn:
Beskrivelse:

Interiørnr: 109
Interiørnavn: Trapp
Beskrivelse: Trapperommet står slik det ble fornyet i perioden 1910-20.

Interiørnr: Rom 103
Interiørnavn: Kontor
Beskrivelse: Rommet har opprinnelig vært en hjørnesalong, der himlingens stukkatur, dører og øvrig innredning er fra slutten av 1800-tallet. Alle overflater er i dag malt ensfarget hvite.

Interiørnr: 101 og 101A
Interiørnavn: Kontor
Beskrivelse: Rommet har tidligere vært et orangeri eller en vinterhage.

Interiørnr: 108
Interiørnavn: Inngangshall
Beskrivelse: Dagens innredning er en nyinnredning fra perioden 1910 til 1920. Innredningen er i all hovedsak inntakt. Alle overflater er sekundært malt hvite.

Interiørnr: rom 104
Interiørnavn: Sluse
Beskrivelse:

Interiørnr: Rom 102
Interiørnavn: Ekspedisjon
Beskrivelse: Rommet har opprinnelig vært husets hovedsalong eller spisesue og står i forbindelse med en tidligere orangeri utenfor.

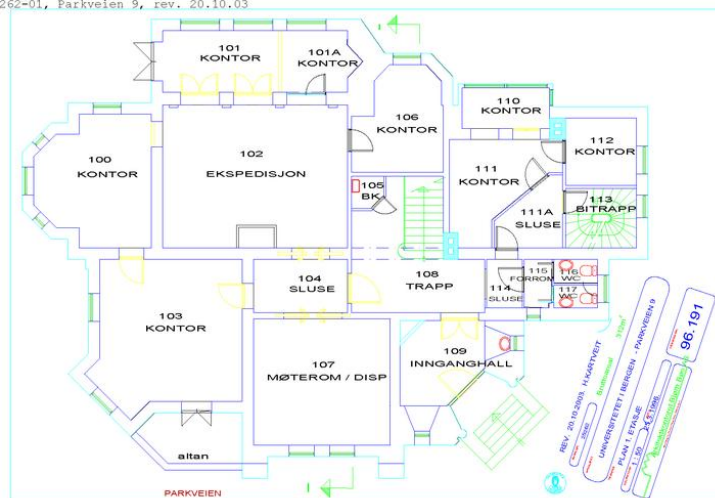

Interiørnr: 107
Interiørnavn: Møterom/disp
Beskrivelse: Rommet har tidligere vært et av husets selskapsrom. Dagens innredning er fra perioden 1910 til 1920. Innredningens hovedelementer som himling, vegger og parkettgulv er inntakt. Alle overflater er sekundært malt hvite.

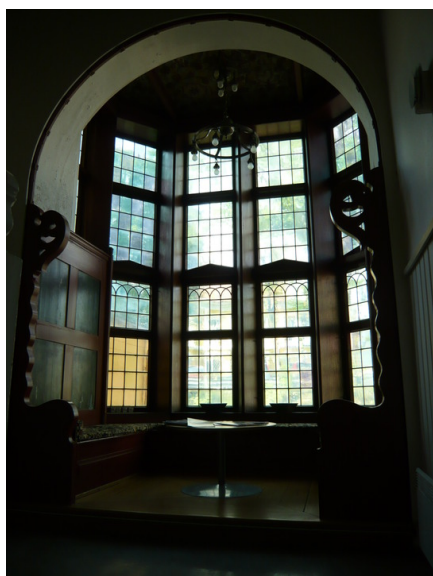

262-01, Parkveien 9, rev. 20.10.03

Korridor fra trapperom og mellom de tidligere selskapsrommene.
Opphavsrett: Statsbygg.

Parkveien 9, plan 1.

Karnapp i trapperom innredet mellom 1910-1920, i en nybarokk nasjonal karakter. De opprinnelige overflater og fargeholdning er innrtakt. Opphavsrett: Statsbygg.

Tidligere hjørnestue med opprinnelig stukkatur, dører og vinduer i behold. Opphavsrett: Statsbygg.

BYGNING 10253 PARKVEIEN 9

Kompleks 3382 PARKVEIEN

Inngangshallen ble nyinnredet mellom 1910 og 1920. Alle overflater er sekundært malt hvite.
Opphavsrett: Statsbygg.

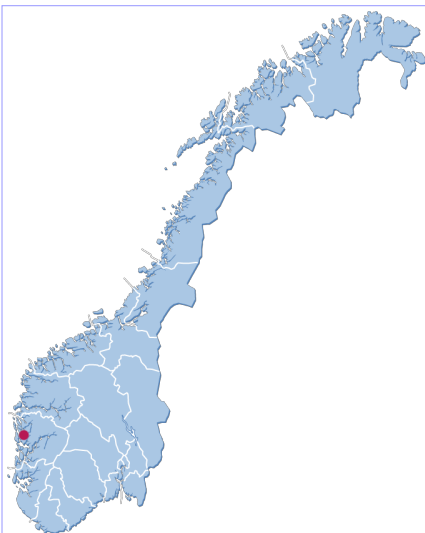
Ekspedisjon. Opphavsrett: Statsbygg.

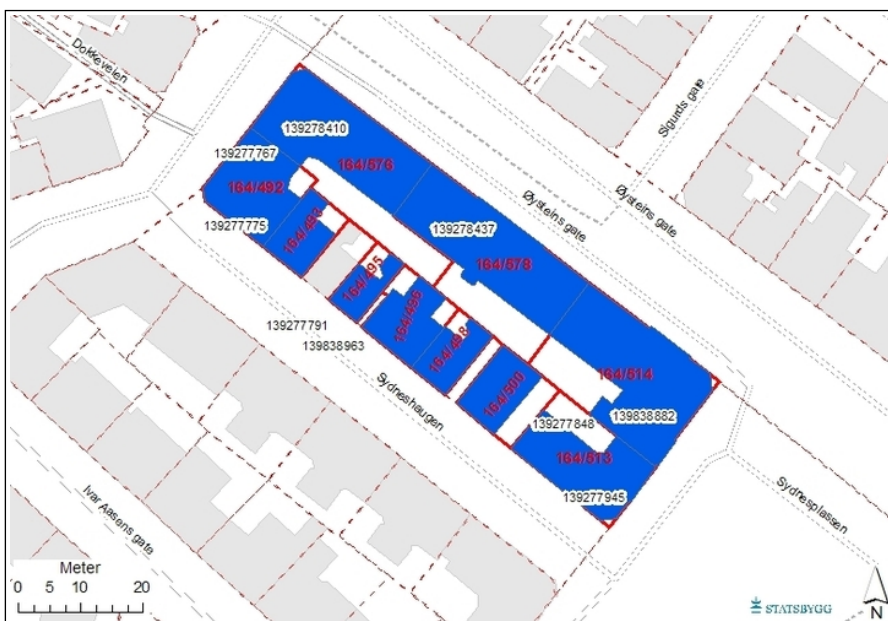
Innvendig tak i møterom 107. Opphavsrett: Statsbygg.

Parkveien 9, fasade mot sør-øst. Foto: Jostein Nyseth Opphavsrett: UiB

Bygnings- og eiendomsdata

Fylke: Hordaland
 Kommune: 1201/Bergen
 Opprinnelig funksjon: Boliger
 Nåværende funksjon: Universitetslokaler
 Foreslått vernekategori: Verneklasse 1, fredning
 Totalt antall bygg: 10

Situasjonsskart. Opphavsrett: Statsbygg.

Bygningsoversikt, omfang vern

Byggnr	Byggnavn	Oppført	Verneklasse	Omfang	GAB nr	Gnr/Bnr
10290	Dokkeveien 2B	1910	Verneklasse 1, fredning	Eksteriør	139277767	164/492
10291	Sydneshaugen 10	1880	Verneklasse 1, fredning	Eksteriør	139838963	164/496
10287	SYDNESHAUGEN 12	1880	Verneklasse 1, fredning	Eksteriør		164/498
10288	SYDNESHAUGEN 14	1870	Verneklasse 1, fredning	Eksteriør	139277848	164/500
10289	SYDNESHAUGEN 4	1870	Verneklasse 1, fredning	Eksteriør	139277775	164/493
10286	SYDNESHAUGEN 8	1880	Verneklasse 1, fredning	Eksteriør	139277791	164/495
10292	Sydnesplassen 12	1898 - 1899	Verneklasse 1, fredning	Eksteriør	139277813	164/513
10293	Sydnesplassen 13	1898 - 1899	Verneklasse 1, fredning	Eksteriør	139838882	164/514
10295	ØISTEINSGT 1	1915	Verneklasse 1, fredning	Eksteriør	139278410	164/576
10294	Øisteinsgt. 3	1903	Verneklasse 1, fredning	Eksteriør	139278437	164/578

Vern kompleks

Formål: Formålet med fredningen er å bevare Sydneshaugkvartalet som et særtypisk trekk for UiB ved etablering i eksisterende bygningsmasse. Universitetet er på den måten innlemmet i bystrukturen på en annen måte enn våre andre universiteter.

Begrunnelse: Kvartalet er en god representant for den indre transformasjonen av eldre boligeiendommer som preger UiBs utvikling, både i omfang og som et særlig karakteristisk trekk for UiB på Nygårdshøyden.

I Sydneshaugkvartalet har UiB skaffet seg eierskap til alle bygningene, untatt en. Innvendig er noen av bygningene endret ved at de er bygd sammen til moderne undervisnings- og kontorlokaler for UiB. Eksteriørt fremstår bygningene opprinnelige.

Bygningene i Sydneshaugkvartalet har arkitekturhistorisk verdi, og rekken de står i er verdifulle innslag i bygningsmiljøet innenfor universitets-campusen på Nygårdshøyden. Alle bygningene i kvartalet er registrert i det antikvariske register med bevaringsverdier, dels som viktig bygningsmiljø og dels som bevaringsverdige enkeltobjekter.

Omfang: Eksteriør alle ti bygninger i UiBs eie.

Beskrivelse kulturmiljø

Sydneshaugkvartalet består av 11 eiendommer hvorav UiB eier 10. Sydneshaugen 6 er privateid. Fasaderrekken mot nord og øst kalles også Det Nævdalske kompleks etter byggmesteren bak fire av murgårdene.

Det er et karakteristisk trekk ved UiB har flyttet inn og tatt i bruk eksisterende boliger og leiegårder. Dette fenomenet er kommentert av Nordhagen (2004, s 125) i tilknytning til bruken av leiegården J Frieles gate 1 (kompl 3371) til lokaler for institutter under Historisk museum: "Lite ante en dengang at slik gjenbruk av eldre bolighus skulle bli en vesentlig side ved det fremtidige universitetets romprogrammer."

Også Alf Bøe berører fenomenet i sin bok Samliv med fortiden (1976) der han med overskriften Et kunstverk til å leve i omtaler "Sydneshaugens gamle museumskvarter i Bergen, der det unge universitet nu brer seg som en gjøkunge på de trange tomtearealer." Og videre: "Varsomt og med stor forståelse har så det nye universitet bygget seg inn i dette arkitekturlandskap".

Eiendomshistorikk

Sydneshaugkvartalet ble opprinnelig planlagt etter byggmester J.H Nævdal store plan om å bygge Bergens svar på Viktoria terrasse. En 100 m lang og praktfull fasade skulle ruve over sentrum fra høyden mellom Johanneskirken og Sydneshleiven. Luksusleiegårdene var ferdig da krakket kom i 1899. Disse fasadene var utstyrt med tårn og spir, disse er senere fjernet. Resten av prosjektet ble fullført av Nævdal, men med reduserte ambisjoner.

De fem trehusene , Sydneshaugen 4-14, er ikke innvendig forbundet med hverandre eller med murgårdene. De har andre funksjoner, dels (korttids)boliger for vitenskapelig personale.

Verneverdige bygg

Byggnr: 10286
GAB nr: 139277791
Navn: SYDNESHAUGEN 8
Oppført: 1880

Byggnr: 10287
GAB nr:
Navn: SYDNESHAUGEN 12
Oppført: 1880

Byggnr: 10288
GAB nr: 139277848
Navn: SYDNESHAUGEN 14
Oppført: 1870

Byggnr: 10289
GAB nr: 139277775
Navn: SYDNESHAUGEN 4
Oppført: 1870

Byggnr: 10290
GAB nr: 139277767
Navn: Dokkeveien 2B
Oppført: 1910

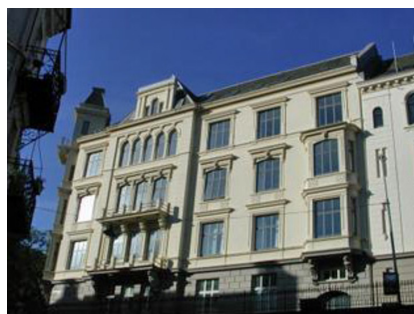
Byggnr: 10291
GAB nr: 139838963
Navn: Sydneshaugen 10
Oppført: 1880

Byggnr: 10292
GAB nr: 139277813
Navn: Sydneshaugen 12
Oppført: 1898 - 1899

Byggnr: 10293
GAB nr: 139838882
Navn: Sydneshaugen 13
Oppført: 1898 - 1899

Byggnr: 10294
GAB nr: 139278437
Navn: Øisteinsgt. 3
Oppført: 1903

Byggnr: 10295
GAB nr: 139278410
Navn: ØISTEINSGT 1
Oppført: 1915

Sydnesplassen 13 nærmest, Øisteinsgate 3 og 1 i bakgrunnen.
Opphavsrett: UiB.

Øisteins gate 1 nærmest. Videre Øisteins gate 3 og Sydnesplassen 12/13.
Fasade mot øst. Foto: Jostein Nyseth. Opphavsrett: UiB.

Trehusrekken Sydneshaugen. Opphavsrett: Statsbygg.

Øisteins gate 1 til venstre, deretter Dokkeveien 2B.
Fasade mot nord. Foto: Jostein Nyseth. Opphavsrett: UiB.

Indre gårdsrom. Opphavsrett: Statsbygg.

Del av vestfasade Dokkeveien 2B. Sydneshaugen og Johanneskirken i bakgrunnen. Foto: Jostein Nyseth. Opphavsrett: UiB.

BYGNING 10290 Dokkeveien 2B

Kompleks 3387 Sydneshaugkvartalet

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	UNIVERSITETET I BERGEN
GAB nr:	139277767
Gnr/bnr:	164/492
Oppført:	- 1910
Byggherre:	
Arkitekt:	
Opprinnelig funksjon:	Bolig/bosetning
Nåværende funksjon:	Undervisning/forskning
Bygningsart:	Bolig
Regulering:	Regulert: Kommunedelplan Sentrum. Bystyrevedtak 10.12.01
Vernestatus:	

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Murgård.

Sammendrag bygningshistorie

Oppført 1910.

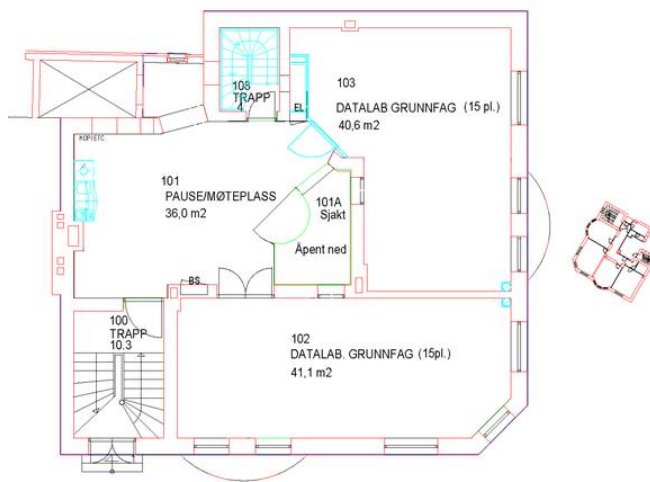
Vern

Formål:	Formålet er å bevare bygninges form og uttrykk som del av komplett kvartal.
Begrunnelse:	Bygningen er del av et kvartal med fasjonabel boligbygging som var planen med hele Sydneshaugkvartalet. Bygningen fremstår eksteriørt som opprinnelig og glir derfor inn i det omkringliggende bymiljøet. Innvendig er bygningen endret til universitetsformål.
Omfang:	Eksteriør.
Vernekategori:	Verneklasse 1, fredning

Dokkeveien 2B, fasade mot nord-vest.
Opphavsrett: UiB.

125-01, Dokkeveien 2B

Dokkeveien 2B, plan 1

BYGNING 10290 Dokkeveien 2B

Kompleks 3387 Sydneshaugkvartalet

Dokkeveien 2B, hovedinngang Foto: Jostein Nyseth. Opphavsrett: UiB.

Dokkeveien 2B til høyre. Opphavsrett: Statsbygg.

Opphavsrett: Statsbygg.

BYGNING 10291 Sydneshaugen 10

Kompleks 3387 Sydneshaugkvartalet

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	UNIVERSITETET I BERGEN
GAB nr:	139838963
Gnr/bnr:	164/496
Oppført:	- 1880
Byggherre:	
Arkitekt:	
Opprinnelig funksjon:	Bolig/bosetning
Nåværende funksjon:	
Bygningsart:	Bolig
Regulering:	Regulert: Kommunedelplan Sentrum. Bystyrevedtak 10.12.01
Vernestatus:	

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Trebygning (laft), 2 etasjer. Del av en rekke på i alt 5 trehus, alle av samme type, som ble oppført her tidlig i 1880-årene. Det er eldre, små trehus som tidligere sto langs kanten av steinbruddet her på østskråningen av høyden, og som etter vedtak i Bygningskommissionen ble tillatt flyttet inn i nåværende Sydneshaugen gate da nyreguleringer endret området. Småhusene, som ses på eldre fotografier, ble påbygd ved denne flyttingen.

Sammendrag bygningshistorie

Litteratur: Nordhagen 1982, s. xx med foto. (NB trolig feil årstall i referansen)

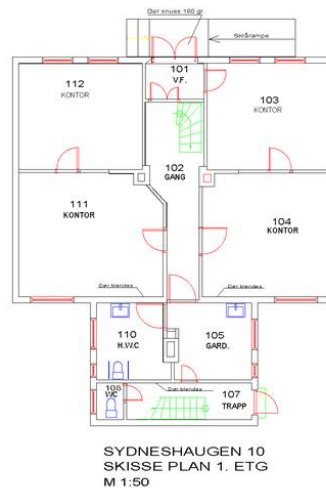
Vern

Formål:	Formålet er å bevare bygningens form og uttrykk som del av komplett kvartal og som et særtypisk trekk for UiB ved etablering i eksisterende bygningsmasse.
Begrunnelse:	Bygningen er del av komplett kvartal overtatt av UiB. Bygningen fremstår eksteriørt som opprinnelig og er viktig for det omkringliggende bymiljøet.
Omfang:	Eksteriør.
Vernekategori:	Verneklasse 1, fredning

Sydneshaugen 10. Opphavsrett: Statsbygg.

128-01, Sydneshaugen 10

Sydneshaugen 10, plan 1

BYGNING 10291 Sydneshaugen 10

Kompleks 3387 Sydneshaugkvartalet

Sydneshaugen 10, fasade mot vest Opphavsrett: UiB.

BYGNING 10287 SYDNESHAUGEN 12

Kompleks 3387 Sydneshaugkvartalet

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	UNIVERSITETET I BERGEN
GAB nr:	
Gnr/bnr:	164/498
Oppført:	- 1880
Byggherre:	
Arkitekt:	
Opprinnelig funksjon:	Bolig/bosetning
Nåværende funksjon:	
Bygningsart:	Bolig
Regulering:	Ikke registrert: null
Vernestatus:	

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Trebygning (laft), 2 etasjer. Del av en rekke på i alt 5 trehus, alle av samme type, som ble oppført her tidlig i 1880-årene. Det er eldre, små trehus som tidligere sto langs kanten av steinbruddet her på østskråningen av høyden, og som etter vedtak i Bygningskommissionen ble tillatt flyttet inn i nåværende Sydneshaugen gate da nyreguleringer endret området. Småhusene, som ses på eldre fotografier, ble påbygd ved denne flyttingen.

Sammendrag bygningshistorie

Oppført 1880.

Vern

Formål:	Formålet er å bevare bygninges form og uttrykk som del av komplett kvartal og som et særtypisk trekk for UiB ved etablering i eksisterende bygningsmasse.
Begrunnelse:	Bygningen er del av komplett kvartal overtatt av UiB. Bygningen fremstår eksteriør som opprinnelig og er viktig for det omkringliggende bymiljøet.
Omfang:	Eksteriør.
Vernekategori:	Verneklasse 1, fredning

Sydneshaugen 12. Opphavsrett: Statsbygg.

Sydneshaugen 12 er midt i bildet. Opphavsrett: Statsbygg.

BYGNING 10288 SYDNESHAUGEN 14

Kompleks 3387 Sydneshaugkvartalet

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	UNIVERSITETET I BERGEN
GAB nr:	139277848
Gnr/bnr:	164/500
Oppført:	- 1870
Byggherre:	
Arkitekt:	
Opprinnelig funksjon:	Bolig/bosetning
Nåværende funksjon:	
Bygningsart:	Bolig
Regulering:	Ikke registrert: null
Vernestatus:	

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Trebygning (laft), 2 etasjer. Del av en rekke på i alt 5 trehus, alle av samme type, som ble oppført her tidlig i 1880-årene. Det er eldre, små trehus som tidligere sto langs kanten av steinbruddet her på østskråningen av høyden, og som etter vedtak i Bygningskommissionen ble tillatt flyttet inn i nåværende Sydneshaugen gate da nyreguleringer endret området. Småhusene, som ses på eldre fotografier, ble påbygd ved denne flyttingen.

Vern

Formål:	Formålet er å bevare bygningens form og uttrykk som del av komplett kvartal og som et særtypisk trekk for UiB ved etablering i eksisterende bygningsmasse.
Begrunnelse:	Bygningen er del av komplett kvartal overtatt av UiB. Bygningen fremstår eksteriørt som opprinnelig og er viktig for det omkringliggende bymiljøet.
Omfang:	Eksteriør.
Vernekategori:	Verneklasse 1, fredning

Sydneshaugen 14. Opphavsrett: Statsbygg.

Deler av nr 14 lengst til høyre. Opphavsrett: Statsbygg.

BYGNING 10289 SYDNESHAUGEN 4

Kompleks 3387 Sydneshaugkvartalet

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	UNIVERSITETET I BERGEN
GAB nr:	139277775
Gnr/bnr:	164/493
Oppført:	- 1870
Byggherre:	
Arkitekt:	
Opprinnelig funksjon:	Bolig/bosetning
Nåværende funksjon:	
Bygningsart:	Bolig
Regulering:	Regulert: null
Vernestatus:	

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Trebygning (laft), 2 etasjer. Del av en rekke på i alt 5 trehus, alle av samme type, som ble oppført her tidlig i 1880-årene. Det er eldre, små trehus som tidligere sto langs kanten av steinbruddet her på østskrånningen av høyden, og som etter vedtak i Bygningskommissionen ble tillatt flyttet inn i nåværende Sydneshaugen gate da nyreguleringer endret området. Småhusene, som ses på eldre fotografier, ble påbygd ved denne flyttingen.

Eies av UiB gjennom selskapet Nygårdshøyden Eiendom (NEAS).

Vern

Formål:	Formålet er å bevare bygningens form og uttrykk som del av komplett kvartal og som et særtypisk trekk for UiB ved etablering i eksisterende bygningsmasse.
Begrunnelse:	Bygningen er del av komplett kvartal overtatt av UiB. Bygningen fremstår eksteriørt som opprinnelig og er viktig for det omkringliggende bymiljøet.
Omfang:	Eksteriør.
Vernekategori:	Verneklasse 1, fredning

Sydneshaugen 4. Opphavsrett: Statsbygg.

Nr 4 er trehuset til venstre, Opphavsrett: Statsbygg.

BYGNING 10286 SYDNESHAUGEN 8

Kompleks 3387 Sydneshaugkvartalet

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	UNIVERSITETET I BERGEN
GAB nr:	139277791
Gnr/bnr:	164/495
Oppført:	- 1880
Byggherre:	
Arkitekt:	
Opprinnelig funksjon:	Bolig/bosetning
Nåværende funksjon:	
Bygningsart:	Bolig
Regulering:	Regulert: null
Vernestatus:	

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Alm. karakteristikk: Trebygning (laft), 2 etasjer. Del av en rekke på i alt 5 trehus, alle av samme type, som ble oppført her tidlig i 1880-årene. Det er eldre, små trehus som tidligere sto langs kanten av steinbruddet her på østskrånningen av høyden, og som etter vedtak i Bygningskommissionen ble tillatt flyttet inn i nåværende Sydneshaugen gate da nyreguleringer endret området. Småhusene, som ses på eldre fotografier, ble påbygd ved denne flyttingen.

Vern

Formål:	Formålet er å bevare bygningens form og uttrykk som del av komplett kvartal og som et særtypisk trekk for UiB ved etablering i eksisterende bygningsmasse.
Begrunnelse:	Bygningen er del av komplett kvartal overtatt av UiB. Bygningen fremstår eksteriørt som opprinnelig og er viktig for det omkringliggende bymiljøet.
Omfang:	Eksteriør.
Vernekategori:	Verneklasse 1, fredning

Sydneshaugen 8 (Nr. 6 er ikke i UiBs eie). Opphavsrett: Statsbygg.

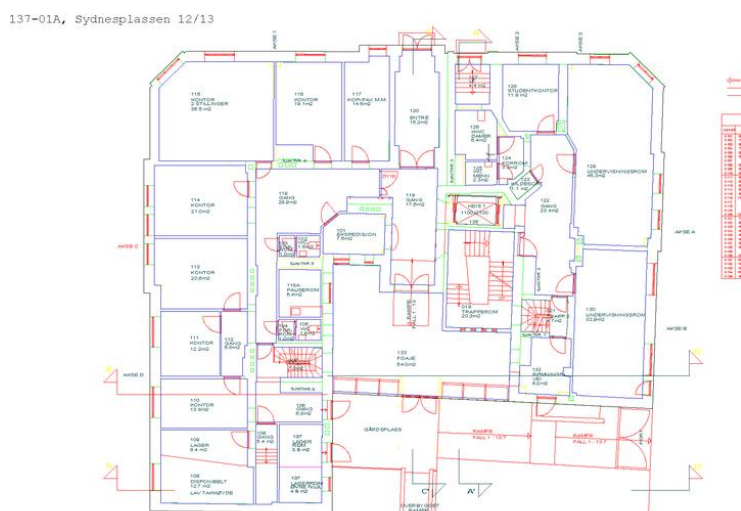

Nr 8 skimtes som tredje trehus fra venstre. Opphavsrett: Statsbygg.

Ansvarssted/etat:	UNIVERSITETET I BERGEN
GAB nr:	139277813
Gnr/bnr:	164/513
Oppført:	1898 - 1899
Byggherre:	Byggmester J. H. Nævdal
Arkitekt:	Schak Bull
Opprinnelig funksjon:	Bolig/bosetning
Nåværende funksjon:	Undervisning/forskning
Byggningsart:	Bolig
Regulering:	Regulert: Kommunedelplan Sentrum. Bystyrevedtak 10.12.01
Vernestatus:	

Fortsatt mange opprinnelige detaljer av høy kvalitet i interiøret. Prakten i eksteriørene er blitt redusert gjennom årene, med borthøvling av en del av pussdekoren og fjerning av spir og all smijernsdekoren langs takkantene. Likevel er bygningene (som Byggetrinn 1 av det Nævdalske kompleks, se litt. og beskrivelsen av Øysteins gate 1 og 3 nedenfor) ennå en imponerende del av velstandssonen på Nygårdshøyden fra seint 1800-tall.

Formål:	Formålet er å bevare bygninges form og uttrykk som del av komplett kvartal overtatt av UiB.
Begrunnelse:	Bygningen er del av et komplett kvartal og fasjonalbel boligbygging på slutten av 1800-tallet. Bygningen fremstår eksteriørt som opprinnelig og glir derfor inn i det omkringliggende bymiljøet. Innvendig er bygningen endret til universitetsformål. Videre har bygningen høy arkitekturhistorisk verdi og er viktig "vegg" i byrommet omkring Johanneskirken.
Omfang:	Eksteriør.
Vernekategori:	Verneklasse 1, fredning

BYGNING 10292 Sydneplassen 12

Kompleks 3387 Sydneshaugkvartalet

*Sydneplassen 12/13, fasade mot øst. Del av Øisteinsgate 3 til høyre.
Foto: Jostein Nyseth*

Sydneplassen 12/13, fasade mot sør Foto: Jostein Nyseth

Sydneplassen 12. Opphavsrett: Statsbygg.

BYGNING 10293 Sydneplassen 13

Kompleks 3387 Sydneshaugkvartalet

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	UNIVERSITETET I BERGEN
GAB nr:	139838882
Gnr/bnr:	164/514
Oppført:	1898 - 1899
Byggherre:	Byggmester J. H. Nævdal
Arkitekt:	Schak Bull
Opprinnelig funksjon:	Bolig/bosetning
Nåværende funksjon:	Undervisning/forskning
Bygningsart:	Bolig
Regulering:	Regulert: Kommunedelplan Sentrum. Bystyrevedtak 10.12.01
Vernestatus:	

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Sydneplassen 13. Bygget sammen med Sydneplassen 12 . 4 ½ etasjers murleiegårder m. opprinnelige leilighetsenheter i loftsetasjene. Av de mest påkostede av det seine 1800-tallets luksusleiegårder i Bergen. Bygningen ble ominnredet for universitetsformål etter langvarig bruk som sykehus og søsterhjem for Røde Kors.

Ombygd og rehabilitert for universitetsbruk i 2000.

Fortsatt mange opprinnelige detaljer av høy kvalitet i interiøret. Prakten i eksteriørene er blitt redusert gjennom årene, med borthøvling av en del av pussdekoren og fjerning av spir og all smijernsdekoren langs takkantene. Likevel er bygningene (som Byggetrinn 1 av det Nævdalske kompleks, se litt. og beskrivelsen av Øysteins gate 1 og 3 nedenfor) ennå en imponerende del av velstandssonen på Nygårdshøyden fra seint 1800-tall.

Sammendrag bygningshistorie

Røde Kors søsterhjem og sykepleierskole holdt til her 1925 - 56.

Litteratur:
Bergen bylekskon.
Nordhagen (2004) s.94-96.

Vern

Formål:	Formålet er å bevare bygningens form og uttrykk som del av komplett kvartal overtatt av UiB.
Begrunnelse:	Bygningen er del av et komplett kvartal og fasjonalbel boligbygging på slutten av 1800-tallet. Bygningen fremstår eksteriørt som opprinnelig og glir derfor inn i det omkringliggende bymiljøet. Innvendig er bygningen endret til universitetsformål. Videre har bygningen høy arkitekturhistorisk verdi og er viktig "vegg" i byrommet omkring Johanneskirken.
Omfang:	Eksteriør.
Vernekategori:	Verneklasse 1, fredning

Opphavsrett: Statsbygg.

BYGNING 10295 ØISTEINSGT 1

Kompleks 3387 Sydneshaugkvartalet

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	UNIVERSITETET I BERGEN
GAB nr:	139278410
Gnr/bnr:	164/576
Oppført:	- 1915
Byggherre:	
Arkitekt:	Svein Ellingsen
Opprinnelig funksjon:	Bolig/bosetning
Nåværende funksjon:	Undervisning/forskning
Bygningsart:	Bolig
Regulering:	Regulert: Kommunedelplan Sentrum. Bystyrevedtak 10.12.01
Vernestatus:	

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Murleiegård, 4 ½ etasje, pusset. Få dekorative innslag. Stilen er en nøktern variant av Jugendstilen oppblandet med nybarokke drag, typisk for den vanlige boligarkitekturen mellom ca. 1905 og 1. verdenskrig. Bygningen er del av det Nævdalske kompleks og har utskytende karnapper som motsvarer dem en finner på østfasaden til Sydneplass 13 i den andre enden av kvartalet. Dermed får langfasaden mot byen en viss symmetri tiltross for skiftet i stilpreg som oppsto på grunn av byggestansen i tiåret etter krakket 1899.

Sammendrag bygningshistorie

Litteratur: Nordhagen 2004, s. 94 ff. (om byggmester Nævdals prosjekt og arkitektene som deltok i det). Øysteins gate 1 gjengitt s. 94.

Vern

Formål: Formålet er å bevare bygningens form og uttrykk som del av komplett kvartal og som et særtypisk trekk for UiB ved etablering i eksisterende bygningsmasse.

Begrunnelse: Bygningen er del av komplett kvartal. Bygningen fremstår eksteriørt som opprinnelig og glir derfor inn i det omkringliggende bymiljøet. Innvendig er bygningen endret til universitetsformål.

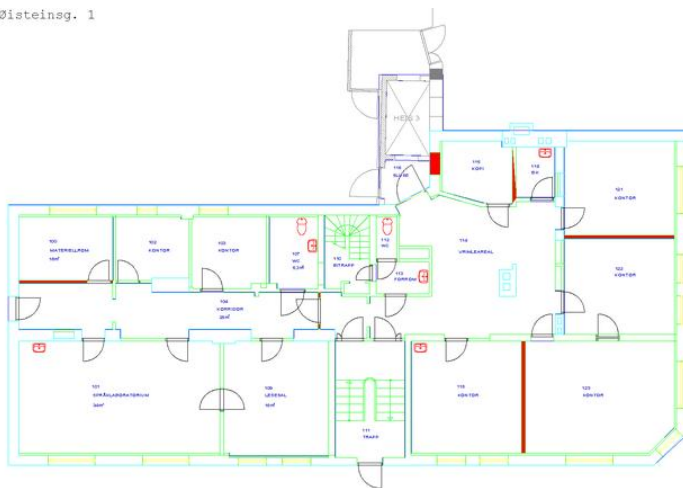
Hele fasaderekken Sydneplass 13/Øysteinsgate 3-1 er verneverdig, som et resultat av et uvanlig byggeprosjekt gjennomført ved gode arkitekters innsats i årene ca. 1900-1915.

Omfang: Eksteriør.

Vernekategori: Verneklasse 1, fredning

140-01, Øisteinsg. 1

Øistein gate 1, fasade mot nor-øst. Sett fra Sydneshaugkveien. Foto: Jostein Nyseth. Opphavsrett: UiB.

Øisteins gate 1, plan 1

BYGNING 10295 ØISTEINSGT 1

Kompleks 3387 Sydneshaugkvartalet

Øisteins gate 1, fasade mot øst. Del av Øisteins gate 3 til venstre. Foto: Jostein Nyseth. Opphavsrett: UiB.

BYGNING 10294 Øisteinsgt. 3

Kompleks 3387 Sydneshaugkvartalet

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	UNIVERSITETET I BERGEN
GAB nr:	139278437
Gnr/bnr:	164/578
Oppført:	- 1903
Byggherre:	Byggmester J. H. Nævdal
Arkitekt:	Schak Bull
Opprinnelig funksjon:	Bolig/bosetning
Nåværende funksjon:	Undervisning/forskning
Bygningsart:	Bolig
Regulering:	Regulert: Kommunedelplan Sentrum. Bystyrevedtak 10.12.01
Vernestatus:	

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Verkstedlokaler under gata (og bygningen?), med porter i forstøtningsmuren. Gata terrasserer det bratte terrenget her.

Murleiegård, 4 ½ etasje. Bygget som forlengelse av Sydneplass 13 og som en del av byggmester Nævdals prosjekt for den østlige halvdelen av kvartalet. Bygningen er byggetrinn 2 i dette prosjektet, mens Øysteins gate 1 (1915) er trinn 3. Arkitekt Bull benyttet byggestansen etter 1899 til å omarbeide tegningene til bygningen, som har fått et enklere preg enn det en finner i den sterkt historistisk pregete, halvbarokke stilen en ser i Sydneplass 13. Stilen er her blitt en enkel Jugend, markert ved den typiske buen over hovedinngangen.

Sammen med bygningene som flankerer den, Sydneplass 13 og Øysteins gate 1 gir dette verket et bilde av bygnings- og stilforholdene i Bergen i årene rundt århundreskiftet 1900. Stor historiefortellende verdi.

Sammendrag bygningshistorie

Litteratur: Nordhagen (2004), s. 94 ff.

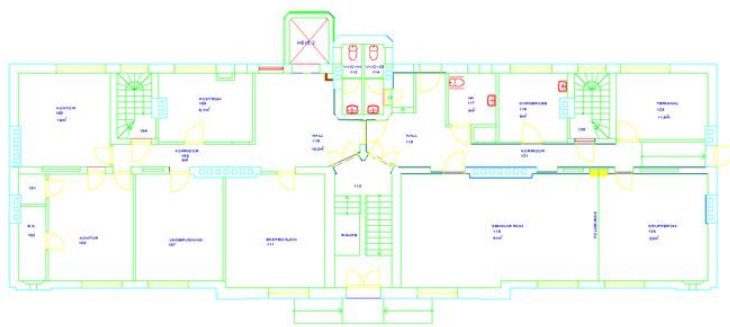
Vern

Formål:	Formålet er å bevare bygningens form og uttrykk som del av komplett kvartal og som et særtypisk trekk for UiB ved etablering i eksisterende bygningsmasse.
Begrunnelse:	Bygningen er del av et komplett kvartal og en del av en større plan for finere boligbygging. Bygningen fremstår eksteriørt som opprinnelig og glir derfor inn i det omkringliggende bymiljøet. Innvendig er bygningen endret til universitetsformål.
Omfang:	Eksteriør.
Vernekategori:	Verneklasse 1, fredning

Øisteinsgate 3, fasade mot øst. Foto: Jostein Nyseth. Opphavsrett: UiB.

141-01, Øisteinsg. 3

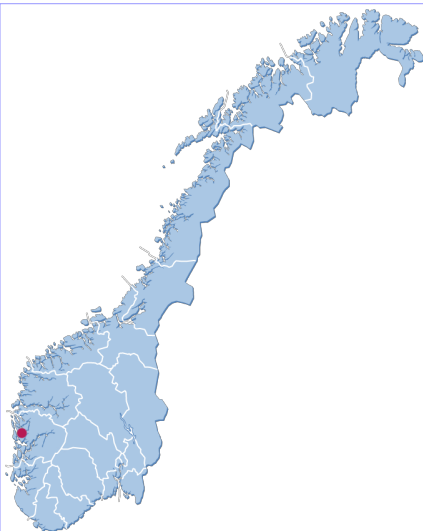
Øisteins gate 3, plan 1.

BYGNING 10294 Øisteinsgt. 3

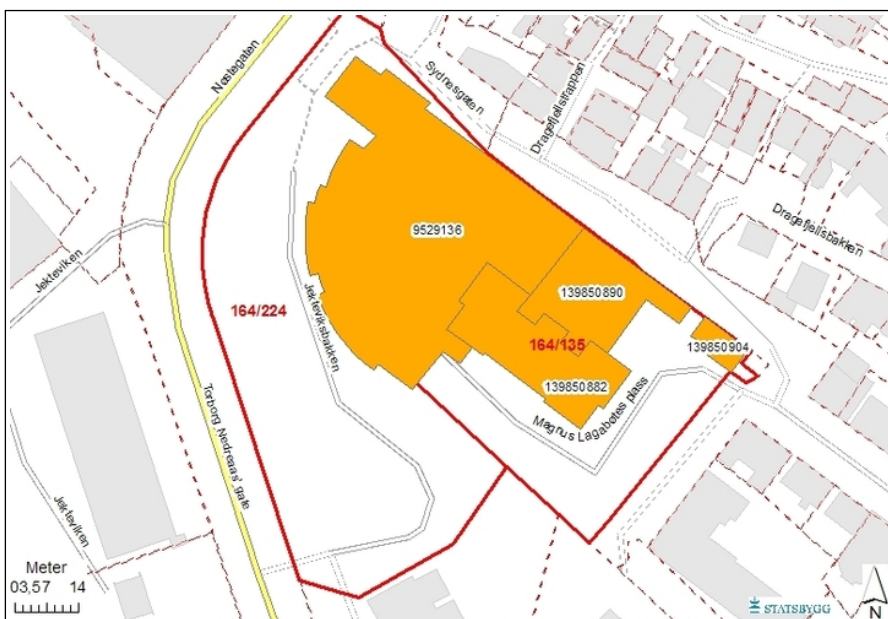
Kompleks 3387 Sydneshaugkvartalet

Buen over inngangen er i enkel Jugend stil. Opphavsrett: Statsbygg.

Bygnings- og eiendomsdata

Fylke: Hordaland
 Kommune: 1201/Bergen
 Opprinnelig funksjon: Skole
 Nåværende funksjon: Undervisningslokaler
 Foreslått vernekategori:
 Totalt antall bygg: 3

Situasjonskart Jusbygget/Dragefjellet skole. Opphavsrett: Statsbygg.

Bygningsoversikt, omfang vern

Byggnr	Byggnavn	Oppført	Verneklasse	Omfang	GAB nr	Gnr/Bnr
10338	DRAGEFJELLET SKOLE	1890	Verneklasse 2, bevaring	Eksteriør	9529136	164/135
10339	GYMNASTIKKSAL	1890	Verneklasse 2, bevaring	Eksteriør	9529136	164/135
10340	VAKTMESTERBOLIG	1890	Verneklasse 2, bevaring	Eksteriør	139850904	164/135

Vern kompleks

Formål: Formålet er å bevare Dragefjellet skole/Jusbygget som kulturminne med arkitektoniske kvaliteter som har betydning i bybildet i Bergen. Videre vil vernet vise hvordan ny bygningsmasse er integrert i et eldre bygningsmiljø.

Begrunnelse: Dragefjellet skole/Jusbygget. Skoleanlegget (skole, gymsal, vaktmesterbolig) er arkitektur av god kvalitet, karakteristisk for sin tid, og med en monumental virkning som forsterkes av plasseringen på toppen av klippen. Nærheten til de store og velbevarte 1800-talls bystrøkene på Sydneshaugen og ned mot Engen binder skolen til 1800-tallets bymiljø og samfunnsutvikling.

Det gamle skoleanlegget er på en vellykket måte integrert i 1990-tallets nye jussbygg som også er god arkitektur og gitt en ny bruk beslektet med den opprinnelige.

Omfang: Verneklasse 2 eksteriør alle tre bygninger.

Beskrivelse kulturmiljø

Jusbygget er et kompleks som består av tre bygninger som opprinnelig var Dragefjellet skole. I dag rommer bygningene lokaler for juridisk fakultet.

Dragefjellet skole ligger på et høydedrag lengst nordvest på Nygårdshøyden med adkomst fra Sydneshaugen.

Anlegget består også av skur og bygningsmessige forbindelser som antas å være opprinnelige.

Eiendomshistorikk

1891: Dragefjellet skole ble reist og tatt i bruk som folkeskole.
 1962: Ungdomsskole.
 1978: Skolen ble nedlagt og UiB overtok lokalene.
 1978 - 1983: Ombygging til undervisningslokaler for Det juridiske fakultet.
 1994: Tilbygg - lokaler for juridisk fakultet.

Verneverdige bygg

Byggnr: 10338
GAB nr: 9529136
Navn: DRAGEFJELLET
SKOLE
Oppført: 1890

Byggnr: 10340
GAB nr: 139850904
Navn:
VAKTMESTERBOLIG
Oppført: 1890

Byggnr: 10339
GAB nr: 9529136
Navn: GYMNASSTIKKSAL
Oppført: 1890

Jusbygget, Dragefjellet skole. Opphavsrett: Statsbygg.

Dragefjellet skole. Opphavsrett: Jiri Havran.

BYGNING 10338 DRAGEFJELLET SKOLE

Kompleks 3397 Jusbygget

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	UNIVERSITETET I BERGEN
GAB nr:	9529136
Gnr/bnr:	164/135
Oppført:	- 1890
Byggherre:	
Arkitekt:	Adolph Fischer
Opprinnelig funksjon:	Undervisning/forskning
Nåværende funksjon:	Undervisning/forskning
Bygningsart:	Skole
Regulering:	Regulert: Kommunedelplan Sentrum. Bystyrevedtak 10.12.01
Vernestatus:	

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Skolebygning i 3 ½ etasje, mur. Fasadene i rød murstein med gotiske og romanske detaljer i puss og sement. Stilen kan karakteriseres, litt unyansert, som nygotikk, men A. Fischer med sin bakgrunn i Hannoverskolen der en utprøvet historismens stilskjemaer på den nye storbyarkitekturen (skolene, kirkene, sykehusene o.s.v.), arbeidet i en forenklet og modernisert utgave av middelalderstilene. Dragefjellet skole er et godt eksempel på denne stilformen slik den ble praktisert av en fremtredende bergensarkitekt mot slutten av 1800-tallet.

Dagens adresse: Magnus Lagabøters plass 1, Dragefjellet Skole

Sammendrag bygningshistorie

Oppført 1887 som Dragfjellet skole.

Overtatt av UiB 1978.

Litteratur: Nordhagen 2004, s. 193. Gjengitt s. 192-193.

Vern

Formål:	Formålet med vern av Dragefjellet skole er å sikre det opprinnelige skoleanlegget som kulturminne med arkitektoniske kvaliteter. Videre vil vernet vise hvordan ny bygningsmasse er integert i et eldre bygningsmiljø.
Begrunnelse:	Skolebygningen er tyngdepunktet i det opprinnelige skoleanlegget. Bygningen ligger høyt plassert og er viktig i bybildet. Bygningen er i dag transformert med nye lokaler for justidiske fag, noe som viser et fungerende og godt samspill mellom ny og gammel bygningsmasse. Bygningen, som er ominnredet for universitetsbruk, har sammen med Vaktmesterboligen høy verneverdi. Måten den er integrert i det nye Jussbygget (1994) på er et hovedeksempel på hvordan eldre arkitektur kan anvendes i ny sammenheng, og viser at den kan gi øket spenning til den moderne byggekunsten den opptrer sammen med.
Omfang:	Eksteriør.
Vernekategori:	Verneklasse 2, bevaring

Dragefjellet skole/Jusbygget. Opphavsrett: Statsbygg.

Del av fasade mot vest Opphavsrett: Statsbygg.

BYGNING 10339 GYMNASIKKSAL

Kompleks 3397 Jusbygget

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	UNIVERSITETET I BERGEN
GAB nr:	9529136
Gnr/bnr:	164/135
Oppført:	- 1890
Byggherre:	
Arkitekt:	Adolph Fischer
Opprinnelig funksjon:	Undervisning/forskning
Nåværende funksjon:	Undervisning/forskning
Bygningsart:	Skole
Regulering:	Regulert: Kommunedelplan Sentrum. Bystyrevedtak 10.12.01
Vernestatus:	

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Se bygg 10338, Dragefjellet skole.

Sammendrag bygningshistorie

Bygget om til auditorium 1994. Bygget sammen med Jussbygget 1994.

Vern

Formål:	Formålet med vern av gymnastikksal er å sikre det opprinnelige skoleanlegget som kulturminne med arkitektoniske kvaliteter
Begrunnelse:	Gymnastikksalen er en opprinnelig del av Dragefjellet skole.
Omfang:	Eksteriør.
Vernekategori:	Verneklasse 2, bevaring

Gymnastikksal (til venstre) med uthus (til høyre). Opphavsrett: Statsbygg.

Gymnastikksal (til høyre) for vaktmesterboligen. Opphavsrett: Statsbygg

BYGNING 10340 VAKTMESTERBOLIG

Kompleks 3397 Jusbygget

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	UNIVERSITETET I BERGEN
GAB nr:	139850904
Gnr/bnr:	164/135
Oppført:	- 1890
Byggherre:	
Arkitekt:	Adolph Fischer
Opprinnelig funksjon:	Undervisning/forskning
Nåværende funksjon:	Undervisning/forskning
Bygningsart:	Skole
Regulering:	Regulert: Kommunedelplan Sentrum. Bystyrevedtak 10.12.01
Vernestatus:	

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Verneverdi: "Vaktmesterboligen" er sammen med Dragefjellet skole (se denne, bygg 10338) av høy verneverdi. Måten den er integrert i det nye Jussbygget (1995) på er et hovedeksempel på hvordan eldre arkitektur kan anvendes i ny sammenheng, og viser at den kan gi øket spenning til den moderne byggekunsten den opptrer sammen med.

Sammendrag bygningshistorie

Brukes i dag av studentorganisasjoner.

Nordhagen 2004, s. 193. Gjengitt s. 192-193.

Vern

Formål:	Formålet med vern av vaktmesterbolig er å sikre det opprinnelige skoleanlegget som kulturminne med arkitektoniske kvaliteter
Begrunnelse:	Vaktmesterboligen er en opprinnelig del av Dragefjellet skole.
Omfang:	Eksteriør.
Vernekategori:	Verneklasse 2, bevaring

Vaktmesterbolig. Opphavsrett: Statsbygg.

BYGNING 10210 CHRISTIESGT 12

Kompleks 9900492 Psykologibygget, Bjørn Christiansens hus

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	UNIVERSITETET I BERGEN
GAB nr:	139283163
Gnr/bnr:	164/1174
Oppført:	- 1952
Byggherre:	
Arkitekt:	Per Grieg.
Opprinnelig funksjon:	Offentlig forvaltning
Nåværende funksjon:	Undervisning/forskning
Bygningsart:	Kontor
Regulering:	Regulert: Kommunedelplan Sentrum. Bystyrevedtak 10.12.01
Vernestatus:	Annet vern: Verneverdig iflg Byantikvaren

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Bjørn Christiansens hus. Undervisningsbygg for Det psykologiske fakultet.

Betongbygg med fasadene kledt i plater av hvit trondheimitt (dioritt). Bygningen har u-form med tre, lange, slanke og høye blokker, som har et enkelt korridorsystem i de fleste etasjer. Bygget har fem etasjer over bakkenivå og underetasje i en fløy. Utvendig atrium mellom blokkene er opparbeidet som parkareal. Bygningen har blokk-karakter, og i førsteetasjen kommer de bærende elementene i konstruksjonen til syne som rundsøyler i Le Corbusiers ånd. Vestibyle/trappehall med åpen romvirkning, med trapperekkeverk som har 1950-tallets enkle og spinkle oppbygging. Seinfunksjonalisme.

Bygningen hører til de beste og mest stilrene produktene innenfor norsk, sein funksjonalisme. Pietetsfullt ombygget for ny bruk med bibehold av de arkitektoniske hovedpoengene.

Sammendrag bygningshistorie

Oppr. hovedkontoret for Trygdekassen i Bergen Innviet til universitetsbruk 1996.

Da bygningen ble oppført var det bensinstasjon i første etasje. Dette var del av Griegs opprinnelige konsept. Ombygging innvendig til universitetsformål, ferdigstilt 1996. Tidligere ekspedisjonshall har blitt bibliotek. Taket er etterisolert, omtekket og delvis bygd om. Utvendig atrium mellom blokkene er opparbeidet som parkareal. Yttervegger mot atriet er utvendig isolert med overflate i gjennomfarget puss. Mot Christiesgate/Lars Hilles gate er fasadene malt. Opprinnelig skiferhellegulv i stort trapperom og i midtsone bibliotek er beholdt.

Litteratur: Nordhagen, Per Jonas. Nygårdshøyden som universitetsområde 1946-2000. 2004
Nordhagen 2004, s. 198. Bygningen gjengitt s. 195-197.

Ferdigmelding Statsbygg nr 520/1997

Vern

Formål:	Formålet med fredningen er å sikre det arkitektoniske uttrykket til Bjørn Christiansens hus/Trygdekassen som eksempel på sen-funksjonalistisk stil som karakteriserte de store statlige- og halvstatlige institusjonenes bygninger som ble reist i Bergen i denne perioden.
Begrunnelse:	Bjørn Christiansens hus er tegnet av Per Grieg, markert Bergen-funksjonalist, som gjennom gjennombruddsverket, varemagasinet Sundt&Co, samt Trygdekassen og Sjøfartsmuseet, satte preg på datidens byggeri i Bergen. Trygdekassen er omtalt som et av byggverkene i Bergen som markerte normalitetens tilbakekomst etter annen verdenskrig gjennom å være et kvalitetsfullt verk tross magre etterkrigsbudsjetter. Den lyse, glatte overflaten minner om glatt puss som Le Corbusier og Bauhaus-arkitektene i Tyskland innførte på 1930-tallet, og som Per Grieg brukte i i flere av sine bygninger. I interiøret er det spesielt trappehallen som står frem.
Omfang:	Eksteriør omfatter fredningen fasadene mot Lars Hilles gate og Christiesgate. Interiør omfatter fredningen hovedadkomst med trapperom.
Vernekategori:	Verneklasse 1, fredning

Interiør

Interiørnr:
Interiørnavn: Interiør.
Beskrivelse:

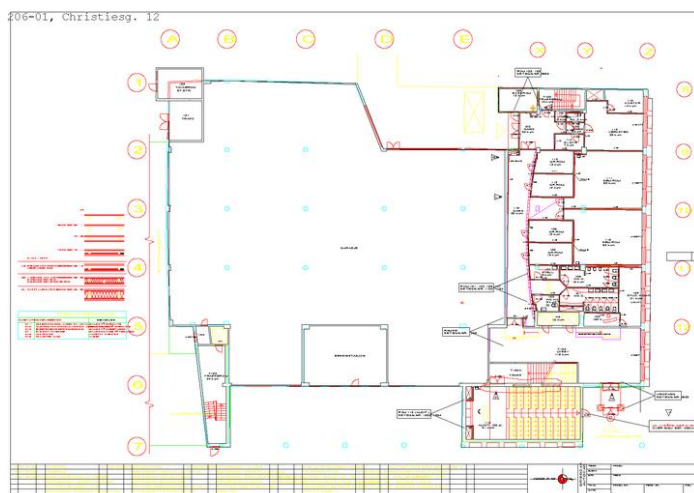

BYGNING 10210 CHRISTIESGT 12

Kompleks 9900492 Psykologibygget, Bjørn Christiansens hus

CHRISTIESGT 12 Opphavsrett: Statsbygg

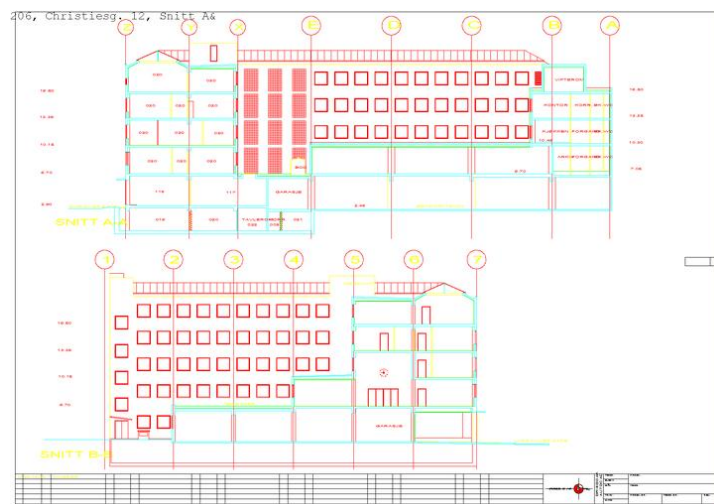
Christies gate 12, plan 1

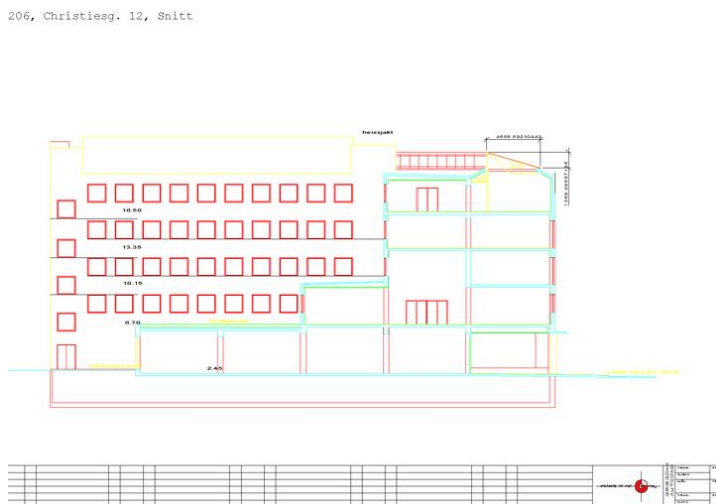
Bakgården Christiesgt 12. Foto: Jiri Havran. Opphavsrett: Statsbygg.

Foto: Jiri Havran Jiri Havran Opphavsrett: Statsbygg.

Christies gate12, snitt A

Christies gate 12, snitt 1

BYGNING 10210 CHRISTIESGT 12

Kompleks 9900492 Psykologibygget, Bjørn Christiansens hus

Trapp inngangshall. Foto: Jiri Havran. Opphavsrett: Statsbygg.

Trapperom. Foto: Jiri Havran. Opphavsrett: Statsbygg.

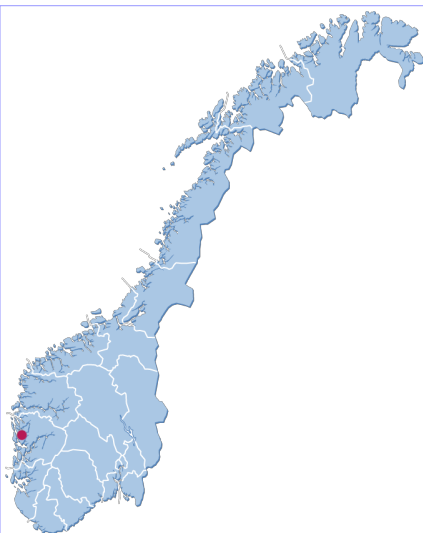
Trapperom. Foto: Jiri Havran. Opphavsrett: Statsbygg.

Trappehall. Med Suvi Niemenens fritthengende stålskulptur "Nexus" (1996). Foto: Jiri Havran. Opphavsrett: Statsbygg.

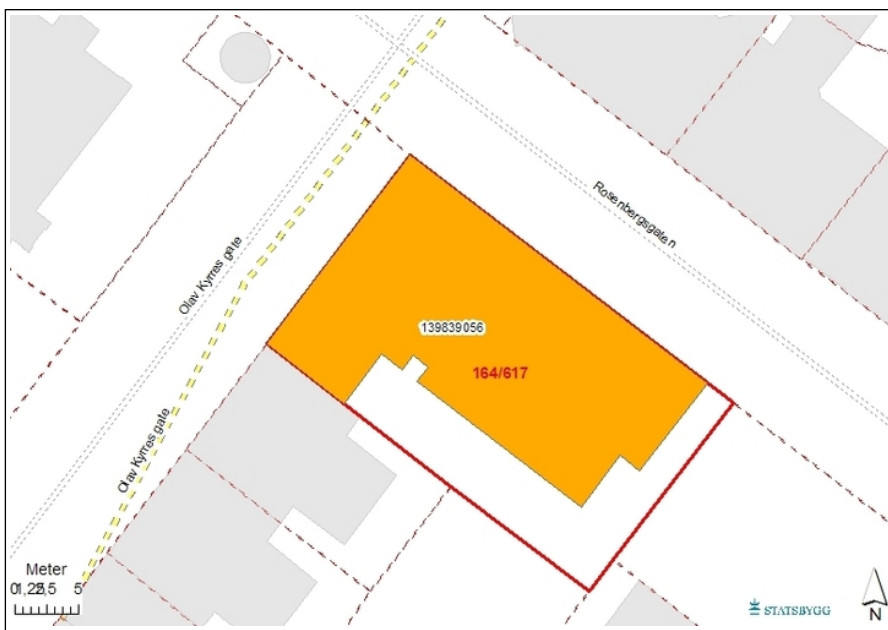

Lamper inngangshall. Opphavsrett: Statsbygg.

Bygnings- og eiendomsdata

Fylke:	Hordaland
Kommune:	1201/Bergen
Opprinnelig funksjon:	Pikeskole
Nåværende funksjon:	Undervisningslokaler
Foreslått vernekategori:	Verneklasse 2, bevaring
Totalt antall bygg:	1

Situasjonskart Sofie Lindstrøms hus. Opphavsrett: Statsbygg.

Bygningsoversikt, omfang vern

Byggnr	Byggnavn	Oppført	Verneklasse	Omfang	GAB nr	Gnr/Bnr
10341	Sofie Lindstrøms hus	1890	Verneklasse 2, bevaring	Eksteriør	139839056	164/617

Vern kompleks

Formål:	Formålet er å bevare Sofies Lindstrøms hus som et formålsbygd skolebygg som UiB senere har tatt i bruk. Formålet er videre å bevare bygningens arkitektoniske uttrykk.
Begrunnelse:	Sofie Lindstrøms hus vernes som representant på UiBs virke ved å ta i bruk eksisterende bygningesmasse. Vern av Sofie Lindstrøms hus vil sikre bredden i bildet av UiB som byuniversitet. Bygningen fremstår som relativt opprinnelig og har arkitektoniske kvaliteter.
Omfang:	Eksteriør.

Beskrivelse kulturmiljø

Sofie Lindstrøms hus, Rosenbergsgaten 35. Ligger som nabobygning til Ørjan Øyens hus, som inkluderes i kulturmiljøet rundt Christiesgate og Muséplass. Bygningen het tidligere Stein Rokkans hus.

Eiendomshistorikk

Sofie Lindstrøms hus i Rosenbergsgaten 35. Opprinnelig var det lokaler for Sofie Lindstrøms pikeskole. Skolen ble opprettet i 1881 og flyttet inn i Rosenbergsgaten i 1884. Skolen ble nedlagt i 1928. Bergen Maskinistiskole overtok lokalene 1976 da UiB overtok og tok den i bruk til lesesaler og kontorer.

Verneverdige bygg

Byggnr: 10341
GAB nr: 139839056
Navn: Sofie Lindstrøms hus
Oppført: 1890

Sofie Lindstrømshus. Opphavsrett: Statsbygg.

BYGNING 10341 Sofie Lindstrøms hus

Kompleks 3398 Sofies Lindstrøms hus

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	UNIVERSITETET I BERGEN
GAB nr:	139839056
Gnr/bnr:	164/617
Oppført:	- 1890
Byggherre:	
Arkitekt:	
Opprinnelig funksjon:	Undervisning/forskning
Nåværende funksjon:	Undervisning/forskning
Bygningsart:	Skole
Regulering:	Regulert: Kommunedelplan Sentrum. Bystyrevedtak 10.12.01
Vernestatus:	

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Bygningen er nyere innslag i et ellers eldre bygningsmiljø. Mild og god kontrastvirkning.

Sammendrag bygningshistorie

Sofie Lindstrøms Hus. Het tidligere Stein Rokkans hus.

Opprinnelig Sofie Lindstrøms pikeskole, Bergen Maskinistskole fra ca 1928. UiB tok i bruk lokalene til lesesaler og og arbeidsrom fra 1976.

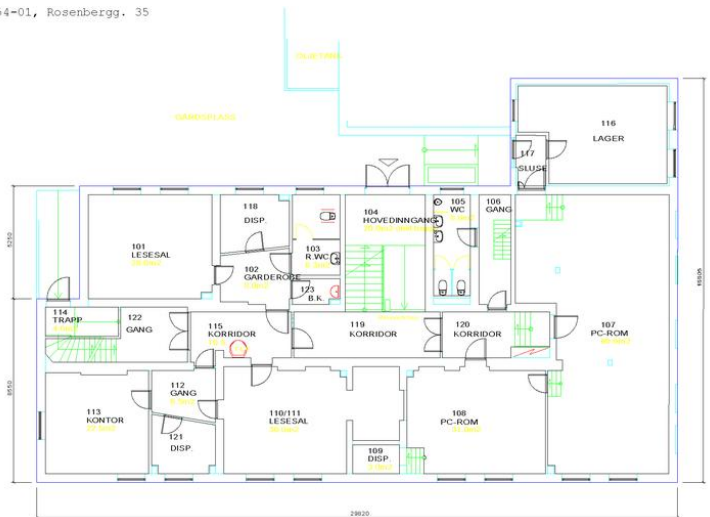
Vern

Formål:	Formålet er å bevare Sofies Lindstrøms hus som et formålsbygd skolebygg som UiB senere har tatt i bruk. Formålet er videre å bevare bygningens arkitektoniske uttrykk.
Begrunnelse:	Sofie Lindstrøms hus vernes som representant på UiBs virke ved å ta i bruk eksisterende bygningesmasse. Vern av Sofie Lindstrøms hus vil sikre bredden i bildet av UiB som byuniversitet. Bygningen fremstår som relativt opprinnelig og har arkitektoniske kvaliteter.
Omfang:	Eksteriør.
Vernekategori:	Verneklasse 2, bevaring

Sofie Lindstrøms hus. Opphavsrett: Statsbygg.

254-01, Rosenberg. 35

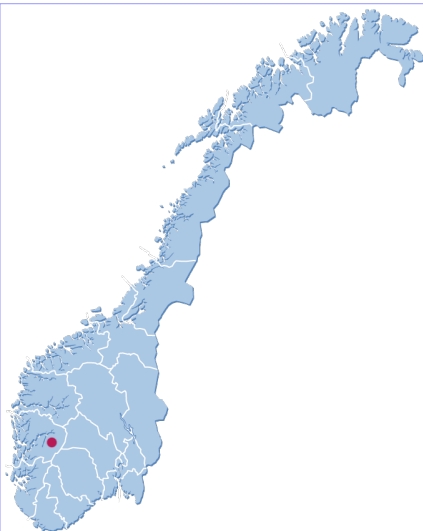
Rosenbergsgaten 35, plan 1 Opphavsrett: UiB.

BYGNING 10341 Sofie Lindstrøms hus

Kompleks 3398 Sofies Lindstrøms hus

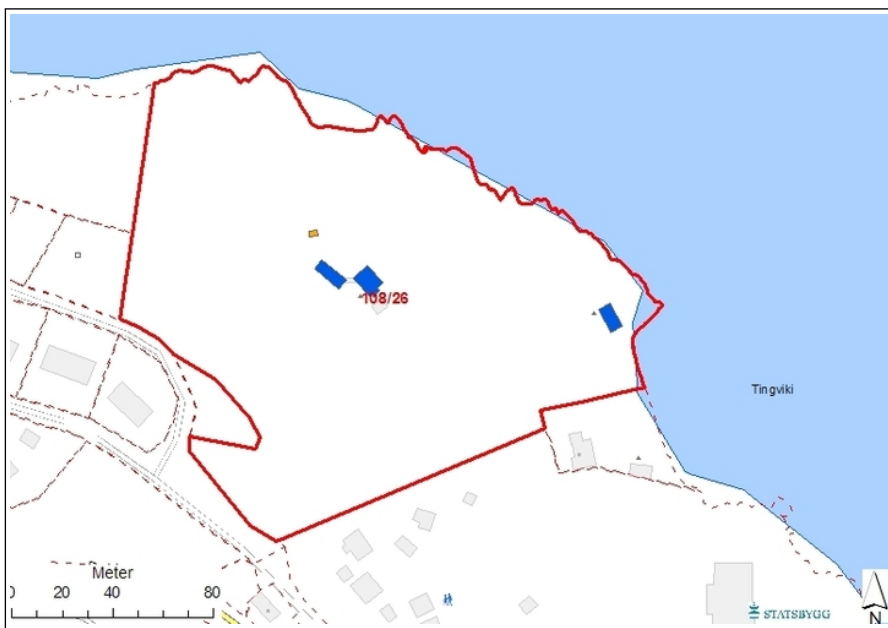

*Rossenbergs-gaten 35. Fasade mot sør, inn mot bakgård Foto: Jostein Nyseth.
Opphavsrett: UiB.*

Bygnings- og eiendomsdata

Fylke: Hordaland
 Kommune: 1231/Ullensvang
 Opprinnelig funksjon: Bolig
 Nåværende funksjon: Hytte / Fritid
 Foreslått vernekategori: Verneklasse 1, fredning
 Totalt antall bygg: 6

Bygningsoversikt, omfang vern

Byggnr	Byggnavn	Oppført	Verneklasse	Omfang	GAB nr	Gnr/Bnr
10332	ANNEKS	1900	Verneklasse 1, fredning	Eksteriør	174673543	107/26
10333	NØST	1900	Verneklasse 1, fredning	Eksteriør	174673551	107/26
9903392	Vinkjeller	1920 - 1930	Verneklasse 2, bevaring	Eksteriør		107/26
10331	VÅNINGSHUS	1900	Verneklasse 1, fredning	Eksteriør/Interiør/Utomhus	174673535	107/26

Vern kompleks

Formål: Formålet med å frede Tingvika er å bevare en godt bevart fritidseiendom, bygningenes arkitektoniske uttrykk og anlegget som helhet.

Begrunnelse: Formålet er videre å bevare Tingvika som dokumentasjon på annen type bebyggelse i universitetenes eie. Tingvika er et helhetlig hytte- og fritidsanlegg med arkitekturhistoriske kvaliteter. Anlegget fremstår som opprinnelig, er i god stand.

Tingvika ble gitt til UiB i gave. Tingvika har ikke hatt undervisnings- eller forskningsfunksjon for UiB, men er en verdifull eiendom i UiBs eie. Det finnes flere eksempler på at universitetene får bygninger i gave. Tingvika er en god representant for det fenomenet. Bevaring av anlegget vil også sikre hytter- og fritidsanlegg som er i statlig eie.

Omfang: Fredningen omfatter de opprinnelige bygningene, oppført rundt 1900: våningshus, anneks og naust. Vinkjeller er foresått til vk 2 bevaring.

Beskrivelse kulturmiljø

Tingviken, ved Utne i Hardanger, Ullensvang, Hordaland.
 Feil gnr/bnr. i SKE-basen. Rett er: 108/26, 27, 28, 29 og 30.

Eiendommen består av seks bygninger. Våningshus, anneks og naust er oppført rundt 1900. Antageligvis er også utdoen fra samme tid. Vinkjelleren er antageligvis oppført på 1920-tallet og uthuset er fra 1975. Anlegget er et praktfullt landsted i Hardanger som fremstår som opprinnelig og meget godt bevart. Anlegget eies av UiB etter at de fikk det i gave i 1968.

Anlegget omkring husene er preget av tallrike tørrmurer som for det meste er intakte. Framfor huset er murt opp en terrasse der det fører to trapper ned til en lavere terrasse med spor etter bed (skiferheller satt på høykant). I plenen foran huset finnes nesten symmetrisk plassert to steinsetninger (trolig takstein på kant) som avmerker et skille mellom felt hvor kan ha være dekket av grus og noe med plen. To dammer finnes i anlegget (en er trolig en karussdam). Bjørkebeplantningen fra naustet og oppover mot huset er gammel, trolig plantet omkring 1900 av Bell.

Eiendommen heller ned mot fjorden og er bevakst med skog.

Kilde:
 Per Harald Salvesen og Dagfinn Moe, Universitetets hageutvalg: "Tingviken, Utne i Hardanger - hagerapport. Befaring 12.-13. september 2006".

Eiendomshistorikk

TINGVIKEN I ELDRE TID:

Som navnet sier har Tingviken hatt en sentral plass i den lokale historien, både som tingsted og rettersted. På stedet fantes der flere store gravhauger, de fleste av disse er nå borte. I gravhaugene ble det gjort flere interessante fortidsminne-funn. Lokalhistorien forteller om en avretting som fant sted i Tingviken på 1700-tallet. Da ble en gift mann dømt for å ha hatt omgang med en ugift kvinne som het Kari. Historien foreteller at hun ble tvunget til å se på mens de halshugget mannen. Hodet ble satt på en staur på stranden der nøstet ligger idag.

TIDLIGERE EIERE PÅ 1800-tallet:

Ifølge Bård Kolltveits bygdebok ble plassen skilt fra b.nr. 10 på Utne en gang på midten av 1800-tallet. Første brukeren het Hans.

ENGELSKMANNEN JOHN H. BELL:

Den engelske adelsmann John H. Bell overtok bruket på slutten av 1800-tallet. Bell skal ha kommet i unåde ved det engelske hoff, og måtte derfor flykte fra landet for en tid. Så vidt vi vet hadde han bakgrunn fra manufakturindustrien i Manchester. Bell fikk bygget dette huset av restematerialer fra Utne kirke. Det er også han som har arbeidet opp hageanlegget. Noen hevder at Bell gjorde det meste av murarbeidet selv, andre hevder at han leiet arbeidsfolk til dette. Om sommeren var 2-3 mann i arbeid for å stelle hagen, bl.a. gikk mye av tiden med til å fylle vann i dammene som en fremdeles kan se rester av ovenfor huset. Om Bell blir det fortalt at han levde et forholdsvis anonymt og tilbaketrukket liv i Tingviken. Likevel, maten fikk han hver dag levert fra Utne hotell, og klesvasken satt han bort til konen til smeden i Utne.

Pipen i Tingviken var lenge et begrep i Hardanger. Karene som bygget pipen gjorde en slett jobb. Det ble sagt at mens den ene skulle hente betalingen, måtte den andre støtte byggverket så det ikke raste sammen. «Det er like dårlig som pipen i Tingviken» sa folk i Hardanger når noe gikk galt.

Da Bell på sine eldre dager reiste tilbake til England, ville han kvitte seg med eiendommen her. Han var først i kontakt med noen engelske prester som ikke så seg råd til å overta. I 1923 gav Bell eiendommen til skipsreder Grolle-Olsen fra Bergen, som bodde her hver sommer i mange år.

GAVE TIL UNIVERSITETET I 1971:

Eiendommen ble gitt i testamentarisk gave til Universitetet i Bergen fra skipsreder Olaf Grolle-Olsen og hans frue Louise den 26.10.1960. Eiendommen ble overdratt vederlagsfritt i 1968 (verdien settes til kr. 20.000.-), og den ble tatt i bruk i 1971.

Verneverdige bygg

Byggnr: 10331

GAB nr: 174673535

Navn: VÅNINGSHUS

Oppført: 1900

Byggnr: 10332

GAB nr: 174673543

Navn: ANNEKS

Oppført: 1900

Byggnr: 10333

GAB nr: 174673551

Navn: NØST

Oppført: 1900

Byggnr: 9903392

GAB nr:

Navn: Vinkjeller

Oppført: 1920 - 1930

Opprinnelig gullregn i forgrunnen. Opphavsrett: UiB.

Sti fra anneks til vinkjeller. Opphavsrett: UiB.

Tingviken sett fra fjorden med naustet til venstre og badeviken til høyre. Opphavsrett: UiB.

Hovedhus til venstre og anneks til høyre. Opphavsrett: UiB.

Hovedhus til venstre og anneks til høyre. Opphavsrett: UiB.

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	UNIVERSITETET I BERGEN
GAB nr:	174673543
Gnr/bnr:	107/26
Oppført:	- 1900
Byggherre:	John H. Bell
Arkitekt:	
Opprinnelig funksjon:	Bolig/bosetning
Nåværende funksjon:	Fritid
Bygningsart:	Bolig
Regulering:	Ikke registrert: null
Vernestatus:	

Sammendrag bygningsbeskrivelse**Sammendrag bygningshistorie**

"Vi har ingen datering på mellomtak, men det er grunn til å tru at det kom samstundes med at annekset vart bygd på og om fyrste gongen, - før Universitet overtok. Universitet gjorde og ei ombygging på 70-talet. Soveromma vart modernisert og det vart lagt inn toalett og dusj i den påbygde enden (mot hovudhus). Soveromma vart tilbakeført i 2007." Åse Tveitnes 02.02.2010.

Vern

Formål:	Formålet er å frede bygningens arkitektoniske uttrykk og som del av et helhetlig anlegg.
Begrunnelse:	Annekset fremstår som opprinnelig, med arkitektonisk kvalitet og er en viktig bygning i det helhetlige miljøet.
Omfang:	Eksteriør. Interiør etter nærmere vurdering.
Vernekategori:	Verneklasse 1, fredning

Inngang soverom i annekset. Opphavsrett: UiB.

Familierom i annekset, med køyeseng og dobbelseng. Opphavsrett: UiB.

BYGNING 10332 ANNEKS

Kompleks 3394 TINGVIKA

Familierom i anneks, med køyeseng og dobbelseng. Opphavsrett: UiB.

Soverom i anneks, med to senger. Opphavsrett: UiB.

Anneks før restaurering. Opphavsrett: UiB.

Nytt tak på anneks. Opphavsrett: UiB.

Anneks sett fra sti mot vinkjeller. Opphavsrett: UiB.

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	UNIVERSITETET I BERGEN
GAB nr:	174673551
Gnr/bnr:	107/26
Oppført:	- 1900
Byggherre:	John H. Bell
Arkitekt:	
Opprinnelig funksjon:	Bolig/bosetning
Nåværende funksjon:	Fritid
Bygningsart:	Naust
Regulering:	Ikke registrert: null
Vernestatus:	

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Interiør naust: "Det er eit rom i bakkant av naustet med lem og trapp. Det er pipe i dette rommet, men omnen er fjerna. Den fyrste eigaren hadde ein flott badekar her (som no er på utlån til Hardanger Folkemuseum). Det er og lem på sjølve naustet." 25.01.2010 Åse Tveitnes (bygningssjef, Eigedomsavdelinga UiB)
"Det var sjøvegen som vart nytta fram til eigdommen dei fyrste åra. Det vert fortalt at rommet bak naustet var badet. Her vart det varma opp vatn for karbad." 02.02.2010 Åse Tveitnes .

Sammendrag bygningshistorie

Naustet står slik det ble bygget, samtidig som hovedhuset.

Vern

Formål:	Formålet er å frede bygningens arkitektoniske uttrykk og som del av et helhetlig anlegg.
Begrunnelse:	Nøstet fremstår som opprinnelig, med arkitektonisk kvalitet og er en viktig bygning i det helhetlige miljøet.
Omfang:	Eksteriør.
Vernekategori:	Verneklasse 1, fredning

Naust. Sydvest fasade. Opphavsrett: UiB

Naust. Opphavsrett: UiB.

BYGNING 10333 NØST

Kompleks 3394 TINGVIKA

Naust. Sydfasade. Opphavsrett: UiB.

Naust. Nordøst fasade. Opphavsrett: UiB.

Naust. Vestfasade. Opphavsrett: UiB.

Interiør, sett mot syd. Opphavsrett: UiB.

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	UNIVERSITETET I BERGEN
GAB nr:	
Gnr/bnr:	107/26
Oppført:	1920 - 1930
Byggherre:	
Arkitekt:	
Opprinnelig funksjon:	Fritid
Nåværende funksjon:	Fritid
Bygningsart:	
Regulering:	Ikke registrert: null
Vernestatus:	

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Vern

Formål:	Formålet er å frede Vinkjellerens karakter og som del av et helhetlig anlegg.
Begrunnelse:	Vinkjeller er del av det helhetlige hytteanlegg.
Omfang:	Eksteriør.
Vernekategori:	Verneklasse 2, bevaring

Utsnitt vinkjeller. Opphavsrett: UiB.

BYGNING 10331 VÅNINGSHUS

Kompleks 3394 TINGVIKA

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	UNIVERSITETET I BERGEN
GAB nr:	174673535
Gnr/bnr:	107/26
Oppført:	- 1900
Byggherre:	John H. Bell
Arkitekt:	
Opprinnelig funksjon:	Bolig/bosetning
Nåværende funksjon:	Fritid
Bygningsart:	Bolig
Regulering:	Regulert: lht. reguleringsplan for Utne sentrum, datert 23.11.2000, sist revidert 08.10.2002, er Tingviken regulert til friluftområde.
Vernestatus:	

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Sammendrag bygningshistorie

Oppført som bolig i 1900.

Vern

Formål:	Formålet er å frede bygningens arkitektoniske uttrykk og som del av et helhetlig anlegg.
Begrunnelse:	Våningshuset fremstår som opprinnelig, med arkitektonisk kvalitet og er en viktig bygning i det helhetlige miljøet.
Omfang:	Eksteriør og interiør.
Vernekategori:	Verneklasse 1, fredning

Sett mot sjøen

Hovedhus. Sjø i bakgrunn. Opphavsrett: UiB.

BYGNING 10331 VÅNINGSHUS

Kompleks 3394 TINGVIKA

Hovedhuset, nordøst fasade. Opphavsrett: UiB.

Hovedhus. Opphavsrett: UiB.

Inngang hovedhus. Opphavsrett: UiB.

Stue i hovedhus. Opphavsrett: UiB.

Kjøkken i hovedhus. Opphavsrett: UiB.

Soverom i hovedhus, med dobbelseng og køyeseng. Opphavsrett: UiB.

Bad tilknyttet soverom med dobbelseng og køyeseng. Opphavsrett: UiB.

Den østlige trappen ned fra huset. Ved nederste trinn er symmetrisk plassert to bregner (som stauder) og en daglilje. Opphavsrett: UiB.

Hovedhuset, antagelig fra Grolle-Olsens tid. (ref. UBB-BS-OK-02226) Foto: Ukjent Opphavsrett: Billedsamlingen; Universitetsbiblioteket i Bergen.

Hovedhuset på Tingviken. Opphavsrett: UiB.